

व्हिन्द्र स्टिन्ड

ပညာပြည့်ဝ၊ နှလုံးလှသော် ကိစ္စကြီးငယ်၊ ဆောက်သဖွယ်လျှင် ကျဉ်းကျယ်ထွင်းဖောက်၊ ဖြတ်သော်က်လိုရာ ပြီးနိုင်စွာ၏။ (မဃဇာဝ)

နံနိုင်္ဂြင်း

ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၈၂ ခု၊ ဧပြီလ၊ အုပ်ရေ ၁၂ဝဝ။

မျက်နှာ ခုံးပန်းချီ

စ်တိုး

ဘလောက်

ဘသစ်

အာဖုံးရိုက်

တုပ်အား

စသဆ် ၇ ချု ၇

မင်းမင်းစိုး စာအုပ်ချုပ်လုပ်ငန်း

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၇၄၇) မျက်နှာဖုံး ခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၇၀)

ဦးချစ်အောင်(၀၂၀၇)၊ လုပ်အားပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၅၊ လမ်း ၁၀၀၊ ကန်တော်ကလေး၊ ရန်ကုန်က ရိုက်နှိပ်၍၊ ဒေါ်သန်းစိန်(၀၁၁၀၂)၊ ပြည်သူ့မျက်မှန် စာပေ၊ အမှတ် ၁၉၊ စွန်နီရန်ပတ်လမ်း၊ ကမ္ဘာအေး၊ ရန်ကုန်က ထုတ်ဝေသည်။

2999

နှလုံးလှ လက်ရွေးစင်

စန္အလို့ နှင့်

အေရြ ၁၈ ဇာ ၁၈ ဇာ များ

CANDAKINNARI AND OTHER JATAKA STORIES

တိုက်စိုး နှင့် မင်းယုဝေ Taiksoe & Min Yu Way

နှလုံးလှစာပေ ဖြန့်ချီရေး၊ စာတိုက်သေတ္တာအမှတ် ဂ၇၊ အမှတ် ၅၊ လမ်း ၁၀၀၊ ကန်တော်ကလေးစာတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း – ၇၂၉၇၁

အမှ၁စ၁

ဤစာအုပ်တွင် ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထု ၂၅ ပုဒ်ကို မြန်မာ အင်္ဂလိပ် နှစ်ဘာသာဖြင့် အကျဉ်းချုပ် တင်ပြ ထားပါသည်။ အင်္ဂလိပ်စာကိုယ်သည် အိသယ်မှဲဆွစ်၏ 'ဇာတကဝတ္ထုများ'စာအုပ်မှ မှီငြမ်းပြုပြင်ချက် ဖြစ်၍ မြန်မာစာကိုယ်မှာ တိုက်စိုး နှင့် မင်းယုဝေ တို့ နှစ်ဦး ပေါင်း ပြန်ဆိုချက် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ မြန်မာ - အင်္ဂလိပ် နှစ်ဘာသာစာမူများတင်ပြရာ၌ ညောင်ကန် ဆရာတော် ဦးကဝိန္ဒ၊ ဦးဖိုးကျား၊ ဦးကြီးဖေ တို့၏ မြန်မာဘာသာပြန်မူများ၊ ကောင်ဝယ်၊ ရိဒေဗစ်တို့၏ အင်္ဂလိပ်ပြန် မူများကိုလည်း ကျမ်းပြုသူများက လေ့ လာခဲ့ပါကြောင်း တင်ပြလိုပါသည်။

FOREWORD

In the following pages are twenty-five Jataka tales retold in Burmese & English. The English text is adapted from Ethel Beswick's 'Jataka Tales'. The Burmese rendering is by us-Taiksoe & Min Yu Way. It may be mentioned that during the preparation of the texts, both Burmese & English, we have consulted respective works by Nyaunggan Sayadaw U Kaweinda, U Po Kya, U Kyi Pe, E.B. Cowel and C.A.F. Rhys Davids.

ຍວຕິຕວ

င ၁တ် အမှတ်	ဇာတ်အမည်	စ ၁ မျက်နှ ၁
90ე	စန္ဒကိန္နရီ The Fairy Canda	3
၁၂၁	ရုစၥသစ်ပင်	၁၉ ၂၅
	The Wishing Tree	90
J09	တင်ကျီးငှက် The Marsh Crow	99
၃ ၆	တောမီး	၃ဂ ၄၁
\	The Forest Fire	96
၁၅၂	ခြင်္သေ့မနှ င့်မြေ ခွေး	90
	The Lioness And The Jackal	ງງ
၁၅၇	သတိပြုလော့ အို မြေခွေး Jackal Beware !	ეც ცς
		,
၁	ခွေးခြင်္သေ့ The Lion–Jackal	၆ ၇
၁၅၃	ခြင်္သေ့နှင့် တောဝက် The Lion And The	_
		Boar 20
PJJ	မြေပြိုခြင်း	rld oo
	The End of The Wo	rid oo

ငာဘ်အမှတ်	ဇာတ်အမည်	စ၁မျက်နှ၁
2 26	အို ရွှေခြေပိုင်ရှင် O Golden Foot	၉ ၃
၂၁	ဆတ်လိမ္မာ The Antelope	200
		209
၁၃	ဆတ်၊ လိပ်နှင့် ခေါက်ရှာငှင The Anteloe, The	ာ် ၁၀၆
	Tortoise And The	
	Woodpecker	၁၁၁
29	ရောဟဏ ရွှေသမင်	၁၁၅
	Rohana The Golden	
	Stag	0 19
၁၅	နိဂြောဓ ရွှေသမင်	၁၃၀
	Banyan The Golden	
_	Deer	3 9 0
၁ ၆	သမင်နှ င့် ဘုရ င်	298
	The Stag And The King	_
•		၁၅၆
၁၇	မိကျောင်းနှင့် မျောက်	၁၆၂
	The Crocodile And	
:	The Monkey	၁၆၇
၁ဂ	မျောက်နှင့် ရေဘီလူး	၁၇၁
	The Monkeys And	
	The Water-Ogre	၁၇၅

ဇာတ်အမှတ်	ဇာတ်အမည်	စ ၁မျက်နှ ၁
၁ ၉	မဟာနန္ဒိယ မျောက်မင်း	၁၇၉
	Nandriya The	
	Monkey-King	၁ဂ၅
9 0 2	မဟာကပိ	၁၉၀
	The Great-Hearted	
	Monkey	၁၉ဂ
გევ	သက် ၆ဝ–ရွယ်ဆင်	၂၀၅
	The Sixty-Year-Old	
	Elephant	၂၁၁
2 J	ဆင်ဖြူ	၂၁၅
	The White Elephant	JJo
JJ	ခွေးဝင်စား	J J 9
	The Pariah Dog	120
၃ ဂ ၉	ပုဏ္ဏ ားလုလင်	129
	The Brahmin Youth	156
၅၁၄	ဆဒ္ဒန်ဆ င်မင်း	199
	The Six-Tusker	J99
၁၂၂	မင်္ဂလာဆင်ဖြူတော်	၂၆၃
	The Obedient	
	Elephant	160

စန္မက်ိန္ရရိ

ဗုဒ္ဓသည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးနောက် ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏ နန်းတော် သို့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရန် ကြွတော်မူသည်။ ဆွမ်း ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသော် ဗုဒ္ဓက မိမိသည် ရာဟုလာ၏ မယ်တော် ယသော်ဓရာထံ ကြွချီ လိုသည်ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအကြောင်းကို ယသော်ဓရာ ကြားသိရ သောအခါ ဗုဒ္ဓကို ကြိုဆိုရန် ပြင်ဆင်သည်။ ဗုဒ္ဓ ကြွတော် မူလာသောအခါ ယသော်ဓရာသည် ရှိသေ လေးမြတ်စွာ ခရီးဦးကြို ပြုသည်။

သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးက ဗုဒ္ဓသည် စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို စွန့်လျက် သလုံးမြင်းခေါင်းဖြင့် ရင်း၍ ရအပ်သော ဆွမ်းဖြင့်သာ အသက်မွှေး သော ရဟန်းအသွင်ယူကာ သစ္စာတရားကို ရှာဖွေစဉ် ချွေးမတော် ယသော်ဓရာသည် လည်း ဗုဒ္ဓ နည်းတူပင် လက်ဝတ်တန်ဆာ ရတနာအားလုံးကို စွန့်ခဲ့သည်။ နံ့သာတို့ကို စွန့်ခဲ့သည်။ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်ကို ဝတ်ခဲ့ သည်။ 'ယသော်ဓရာသည် အရှင်ဘုရား အပေါ် အဲလွန် သစ္စာရှိခဲ့ပေသည်တကား'' ဟူ၍ ဗုဒ္ဓအား လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက ယသော်ဓရာသည် ယခု ဘဝတွင်သာ မိမိအပေါ် ချစ်မြတ်နိုး၍ သစ္စာ ရှိခဲ့သည်မဟုတ်၊ ရှေး အတိတ်ဘဝကလည်း ချစ်မြတ်နိုး၍ သစ္စာရှိခဲ့သည်ဟူ၍ မိန့်တော်မူ ကာ အောက်ပါ ဇာတ်ကို ဟော်ကြားတော်မူ လေသည်။

 \times

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ကိန္ဒရာမျိုး၌ဖြစ်၍ စန္ဒ အမည်တွင်၏။ ထို စန္ဒကိန္ဒရာသည် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ စန္ဒ ကိန္ဒရီနှင့်အတူ ဟိမဝန္တာအရပ်ရှိ စန္ဒပဗ္ဗတ (လမင်းတောင်) မည်သော ငွေတောင်၌ နေ၏။ သူတို့ မောင်နှံသည် မိုးရာသီအချိန်တွင် တောင်ပေါ်၌ နေကြသည်။ မိုးရာသီကုန်ဆုံး၍ နွေရာသီသို့ ရောက်လာသော အခါတွင်ကား တောင်ခြေသို့ ဆင်းကြသည်။ ယင်းသို့ ဆင်းသက်သည်မှာ ထိုတောင်ခြေရှိ သစ်ပင်များ၊ မြက်ပင်များ အကြားဝယ် ကစားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို တောင်ခြေရှိ စမ်းချောင်းများ၌ ရေချိုးနိုင်ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို တောင်ခြေရှိ စမ်းချောင်းများ၌ ရေချိုးနိုင်ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ပူအိုက်သော နွေရာသီ၏ နေ့တနေ့တွင် စန္ဒကိန္ဒရာသည် နံ့သာကို လိမ်းကျုံ၏။ ပန်း ဝတ်မှုန်တို့ကို စား၏။ ပန်း ပုဆိုးကို ဝတ်ဆင်၏။ ပြီးသော် ပျော်ရွှင်စွာ သီချင်းဆိုကာ စမ်း ချောင်းအနီးတွင် ပေါက်လျက် ရှိသော နွယ်ပုခက်ကိုစီး၍ ကစား၏။

ထို့နောက် စန္ဒကိန္နရာသည် စန္ဒကိန္နရီနှင့်အတူ စမ်းချောင်း တွင်းသို့ဆင်း၍ ရေချိုး၏။ သူတို့သည် ရေထဲတွင် အချင်းချင်း ကျီစယ်လျက်၊ ရေ၌ ပန်းတို့ကိုကြဲလျက် ရေကစားကြ၏။

သူတို့သည် အားရအောင် ရေကစားကြပြီးသော် ရေမှု တက်ကြ၏။ သူတို့၏ ပန်းဝတ်တန်ဆာတို့ကို တဖန် ဆင်မြန်း ကြ၏။ ထို့နောက် ငွေပြား အဆင်းရှိသော သဲသောင်ပြင်၌ ပန်းမွေ့ရာခင်းကာ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ လျောင်းစက်ကြ၏။

ခဏကြာသော် စန္ဒကိန္ဒရာသည် ဝါးလုံးကိုတီး၏။ စန္ဒ ကိန္ဒရိက က၏။ ဆိုင်းချက်နှင့်အညီ စန္ဒကိန္ဒရီသည် ညင်သ**ာစွာ** ကခုန်လေသည်။ ဤ သာယာ ချမ်းမြေ့သော နေရာ ဌာနသို့ လူ သား တမော့ာက် ရောက်လာခဲ့တော့သည်။

မကြာမြင့်မီကလ် ဗာရာကသိမင်းသည် ထီးနန်းကို ေတ္တ စုန့်ခွာလျက် ဟိမဝန္တာသို့ သွားရောက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း သူသည် လာခဲ့ရာ ကိန္မရာ ကိန္မရိ မောင်နှံတို့ ကစားမြူးတူးရာ သည်နေရာ သည်စမ်းချောင်းသို့ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗာရာဏသီမင်းသည် ဝါးလုံး တီးခတ်သံကို ကြားသဖြင့် ခြေသံမကြားစေပဲ အနီးသို့ ချဉ်း ကပ်သွား၏။

မင်းသည် စန္မကိန္မရီကို မြင်လျှင်မြင်ချင်း ချစ်ခင်တပ်မက် သောစိတ် ဖြစ်ပေါ် လဒဏ်။ သို့ဖြင့် သူသည် စန္မကိန္မရီကို ရယူ သိမ်းပိုက်ရန် လေးကိုတင်၍ လင်ဖြစ်သူ ကိန္မရာဖိုကို မြားဖြင့် ပစ်လေသည်။

စန္ဒကို ရာသည် မြားဒဏ်ကြောင့် အော်ညည်းကာ စန္ဒ က်ိန္ဒရီကို ကျောခိုင်းလျက် မြေသို့ လဲကျသွားရှာသည်။ စန္ဒ က်ိန္ဒရီသည် ချစ်လင်၏ အော်သံကြားသဖြင့် အနီးသို့ လျင်မြန် စွာ ပြေးသွား၏။ အဘယ်သို့ ဖြစ်လေသနည်းဟု စုံစမ်း၏။ ထိုအခါ ချစ်လင်ကိုယ်၌ မြားဒဏ်ရာကို တွေ့ရှိသည်။ ရွှေနောက် ဝဲယာကို ကြည့်ရှုရှာဖွေသည်တွင် ဗာရာဏသိမင်းကို မြင်လေ သည်။

ဤတွင် စန္ဒကို ရှိသည် ဗငရာဏသီမင်း၏ အနီးမှ ပြေးကာ တောင်ထိပ်ပေါ် ကနေပြီးလျှင် မင်းကို ကျိန်ဆဲလေတော့သည်။

စန္ဒကိန္နဲရီနှင့် အခြားဇာတ်ဝတ္ထုများ

ဟယ် - သူ့ယုတ်မာမျိုး၊ ရာဇာဆိုးငဲ့ မြတ်နိုး ချစ်ကြင်၊ ငါ့ ချစ်လင်သည် အသင် ရက်စက်၊ မြားဒဏ်ချက်ဖြင့် ခက်လက် ဝေဆာ၊ သစ်ရိပ်မှာဝယ် ကြည်သာရွှင်စွာ၊ မြူးပျော်ရာမှ ခုခါ လဲကျ၊ မြေဝယ်ခ၍ သောက ငါ၌ ရောက်ရပြီ။

အသင် မင်းတရား၊ သင် ရမ်းကား၍ သနားဖွယ်ရာ၊ ငါ့ သက်လျာမှာ သေရွာသို့ဆီ၊ မြန်းရပြီမို့ ငါသည် ပူဗျာ၊ သောက ဖြာသို့ သင့်မှာ ချစ်ခင်၊ သင့် မိခင်လည်း ပူပ်သောက ရောက်စေသော်။

အသင် မင်းတရား၊ သင် ရမ်းကား၍ သနားဖွယ်ရာ၊ ငါ့ သက်လျာမှာ သေရွာသို့ဆီ၊ မြန်းရပြီမို့ ငါသည် ပူဗျာ၊ သောကဖြာသို့ သင့်မှာ သက်ထား၊ သင့် မယားလည်း ကြီးမား သောက ကြုံစေသော်။ တဏှာရာဂ၊ သင် ထကြွ၍ ငါ့ကို ိုချင်၊ ပြစ်မဲ့စင်သည့် ငါ့လင်ကိုသူ့ သင် သတ်ပါ၍ သင့်မှာ ချစ်ခင်၊ သင့် မိခင်လျှင် သူ့လင် သူ့သား၊ သူ့သက်ထားတွက် ကြီးမား သောက ကြုံစေသော်။

တဏၟာရာဂ၊ သင် ထကြွ၍ ငါ့ကို လိုချင်၊ ပြစ်မဲ့စင်သည့် ငါ့လင်ကိုသာ၊ သင် သတ်ပါ၍ , သင့်မှာ သက်ထား၊ သင့် မယားလျှင် သူ့သား သူ့လင်၊ သူ့ ချစ်ကြင်တွက် ပူပင်သောက ကြုံစေသော်။

စန္ဒကိန္ဒရီ၏ အကျိန်ဆဲ ရပ်သော တခဏတွင် ဗာရာဏသီ မင်းသည့် ဤသို့ ဆိုလေသည်။

> အိုဘဲ့ အလှ၊ ချစ်နှမငဲ့ သောက ထွေကာ၊ မငိုပါနှင့် မယ့်မှာ ငိုးဝါး၊ အမြင်မှားထင့် မယား ကို္င္ခရာ၊ ဘဝမှာလျှင် ဘယ်မှာ ကြီးကျယ်၊ ဂုဏ်တင့်တယ်လိမ့် မယ်တို့ နေရာ၊ သည်တောမှာလည်း

သာဖွယ် ကင်းစွာ့၊ သွေ့ခြောက်လှ၏ အလှ ဝေဖြာ၊ ရွှေနန်းမှာဝယ် တောင်ညာဒေဝီ၊ မဟေသီလျှင် ငါသည် မယ့်အား၊ နှင်းအပ်ထားမည် ပျော်ပါးပါတော့ ကြည်ရွှင်လော့။

စော်ကား မော်ကား သည်စကားကို ကြားရသောအခါ စန္ဒကိန္နရီသည် ပို၍အမျက်ဒေါသ ထွက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ခြင်္သေ့ဟောက်သံကဲ့သို့ ကျယ်လောင်စွာ ဟစ်အော် ပြောဆို လေသည်။

> ဟယ်- ယုတ်မာ စော်ကား၊ သည်စကားကို ပြောကြား ရိုင်းပျ၊ သင် မိုက်လှ၏ ငါ့ကိုသာလျှင်၊ သင် လိုချင်၍ ငါ့လင်ကိုသာ၊ သင် သတ်ပါလည်း သည်ငါ သက်ဆင်း၊ သင့်လက်တွင်းသို့ အလျှင်း ရောက်မည်၊ မဟုဘ်ပြီတည့် ငါသည် ဝံ့စွာ၊ ငါ့ကိုယ်သာလျှင် သတ်ကာ သေအံ့ နောက်မတွန့်။

ဗာရာဏသီမင်းသည် စန္ဒကိန္နရီကို သိမ်းပိုက်မရနိုင်ဟု သိမြင် လာ၏။ ထိုအခါ စန္ဒကိန္နရီအပေါ် သူ၏ တပ်မက်သော စိတ် တို့သည် ရုတ်ခြည်းပေါ် လာသကဲ့သို့ပင် ရုတ်ခြည်း ချုပ်ငြိမ်း သွားလေသည်။ သို့ဖြင့် သူက ''သစ်ပင်ချုံနွယ်တို့ကို စားသော တိရစ္ဆာန်တို့သည် တောအရပ်ကိုသာ နှစ်သက်ကြသည်။ အခြား အရပ်တွင် မပျော်မွေ့နိုင်ပါတကား''ဟုဆိုကာ ထွက်ခွာသွား လေသည်။

ဗာရာဏသီမင်းထွက်ခွာသွားသည်နှင့် တပြိုင်နက် စန္ဒကိန္ဒရီ သည် ချစ်လင်ရှိရာသို့ လျင်မြန်စွာ ပျံဆင်းလာ၏။ ထို့နောက် ချစ်လင်၏ ဦးခေါင်းကို ပေါင်ပေါ် တင်လျက် ကျယ်လောင် စွာ ငိုကြွေးမြည်တမ်း ရှာလေသည်။

> လျှို့မြောင် တောင် တော၊ ဂူလိုဏ် ပေါသည့် သာမောဖွယ်ရာ၊ သည်နေရာဝယ် သည်းလျာ ချစ်ကြင်၊ ခင်ပွန်းလင်ကို မမြင်ရပါ၊ ပူမီးဖြာပြီ မယ့်မှာ အသို့ နေရအံ့။

သားရဲ ကျက်စား၊ လှည့်လည်သွား၍ ထူးခြား သာယာ၊ အလှဖြာခဲ့ ဝေဆာ သစ်ရွက်၊ ဖြန့်ကြဲလျက်တည့် ညံ့သက် အခင်း၊ မြေတလင်းဝယ် ချစ်ခြင်း တူမျှ၊ ချစ်မဝသည့် ချစ်စွာ့ ချစ်ကြင်၊ ခင်ပွန်းလင်ကို မြေင်ရပါ၊ ပူမီးဖြာပြီ ယေ့မှာ အသို့ နေရအံ့။

ဖွဲ့နွဲ့ငိုကြွေးရာမှ စန္ဒကိန္နရီသည် ကိန္နရာ ဖို၏ ရင်ကို လက် တင်ထားရာ ပူနွေးလျက်ပင် ရှိနေသေးသည်ကို ခံစားရသည်။ ဤတွင် သူ၏ ချစ်လင် မသေသေးကြောင်း သိရှိရသဖြင့် သူ့ အား နတ်များ မစောင်မသည်ကို ပြစ်တင်မြည်တမ်းလေသည်။

စန္ဒက်ိန္နရီ၏ မေတ္တာအဟုန်ကြောင့် သိကြားမင်း၏ နေရာ ဗိမာန်သည် ပူလာသည်။ သိကြားမင်းသည် ပုဏ္ဏားယောင် ဖန်ဆင်းပြီးလျှင် လူ့ပြည်သို့ ဆင်းသက်လေသည်။ စန္ဒက်ိန္နရီ ကို ကူညီစောင်မလေသည်။ သူသည် က်ိန္နရာဖို၏ မြားဒဏ်ရာ ကို ရေစင်ဖြင့် ပက်ဖျန်း လိုက်လေရာ စန္ဒက်ိန္နရာသည် အနာ ချက်ချင်းပျောက်ကာ နေရာမှ ထဘော့သည်။ မူလကအတိုင်း ပင် ကျန်းမာပကတိ ရှိတော့သည်။

ကိန္နရာ ကိန္နရီ မောင်နှံတို့သည် ပုဏ္ဏားယောင်ဆောင်ထား သော သိကြားမင်းအား ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာပင် ကျေးဇူး စကား ဆိုကြသည်။ သိကြားမင်းက ကိန္နရာ ကိန္နရီ မောင်နှံ တို့အား 'ဤနေ့မှစ၍ လူတို့ ခရီးသွားရာ အရပ် ဖြစ်သည့် တောင်ခြေသို့ မဆင်းကြလင့်၊ တောင်ပေါ် ၌သာ နေကြကုန်'' ဟူ၍ ပြောဆို ဆုံးမကာ မိမိစံမြန်းရာနေရာသို့ ပြန်သွားလေ သည်။

ကိန္ဒရီကိန္ဒရာ မောင်နှံသည်လည်း လွတ်လပ်ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် တောင်ပေါ် သို့ပျံသန်းသွားကြသည်။ ယင်းသို့ ပျံသန်းသွားစဉ် စန္ဒကိန္ဒရီက ဤသို့ တေးဆိုကျူးရင့်လေသည်။ လူသူ ကင်းရာ ငွေတောင်သို့ မောင်မယ်နှစ်ဦး သွားကြစို့၊ မြစ်တို့ စီးဖြာ တောင်ပေါ် မှာ ပန်းပွင့် ပန်းဖူး ဝေဝေဆာ၊ ညင်းညင်းသာသာ လေချိုသွေး ဆိုကာ ဖွဲ့ကာ အချစ်တေး၊ မောင်မယ်အစဉ် ကြည်ချိုအေး။

+ +

ဗုဒ္ဓသည် ဤဇာတ်ကိုဟောပြီးသောအခါ ''ယသော်ရောသည် ယခုမှသာ ငါ့အပေါ် မေတ္တာထား၍ သစ္စာစောင့်စည်းခဲ့သည် မဟုတ်၊ ရှေးယခင်ကလည်း မေတ္တာထား၍ သစ္စာစောင့်စည်းခဲ့ ပေသည်'' ဟူ၍ မိန့်တော်မူလေသည်။

ထို့နောက် ဗုဒ္ဓကအတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် ရာဟုလာ၏ မိခင်သည် စန္ဒကိန္နရီဖြစ်ခဲ့သည်။ ငါသည် စန္ဒကိန္နရာဖြစ်ခဲ့သည် ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော်မူလေသည်။

CANDAKINNARI

One day after his Enlightenment the Buddha went forth to the palace of his father, King Suddhodana, to take a meal. After the meal he said he would visit Yasodhara, the mother of his son Rahula.

When Yasodhara heard that he was coming she arranged a welcome for him, and when he arrived greeted him with great reverence.

The king then told the Buddha that while he had been searching for Truth, as a mendicant, and without possessions, she had cast aside all her jewels and garlands to be like him, and when he had achieved Buddhahood she had also worn the yellow robe-"So faithful is her heart to you".

The Buddha answered that it was not strange she should love him in this birth and be faithful to him, for she had been

so in the past. And he told the following story.

Once the life that was to become the Buddha was born as a fairy and called Candakinnara. He lived with his wife, Candakinnari in the Himalavas on a silver Mountain called Chandapabhata, or Mountain of the Moon.

In the rainy season they remained on the mountain, but in the hot weather after the rains they came down to the valley where they could play among the grasses and trees and bathe in the streams.

One hot day Canda anointed himself with sweet-smelling scent, made his meal of fruit pollen and dressed himself in flower gauze. Then, singing in sheer happiness, he began to amuse himself by swinging among the long creepers that grew near the stream.

After a while he left this play and went down to the stream with Candakinnari to bathe and they sported in the water, splashing about and scattering the flowers that grew on its surface, enjoying themselves to their hearts' content. When they tired of this they came out of the water, put on their dresses of flowers and choosing a sandy spot where the sand was so fine and

သာသနာဧမျိုးစီးမြှာနာ စာကြည့်တိုက်

စန္ဒကိန္နဲရီနှင့် အခြားဇာတ်ဝတ္ထုများ အား၊ရန်ကုန်

clean that it looked like silver, they spread a couch of flowers and lay down, full of happiness and contentment.

Soon Candakinnara took a bamboo stick and began to play a tune and Candakinnari danced, her soft hands moving to the rhythm of the music.

Into this idyllic scene came a human being.

A short time before this the king of Benares had decided to leave his kingdom for a while and go to the Himalayas. He had now reached the valley and stream where the fairies played, and hearing the sounds of the bamboo flute he moved towards it, taking care not to make any noise.

As soon as he saw Candakinnari he fell in love with her and in order to possess her took up his bow and arrow and shot the husband. Candakinnara cried out in pain and fell to the ground, turning himself away from his wife; but hearing him cry and seeing him turn away she hastened to him to find out what had happend. Finding that he had been wounded, she looked round for the cause and saw the king.

Rushing away from him, higher up the mountain, she turned and faced him, cursing him for what he had done.

- You evil prince-ah woe is me! my husband dear did wound,
- Who there beneath a woodland tree now lies upon the ground.
- O prince! the woe that wrings my heart may thy own mother pay,
- The woe that wrings my heart to see my fairy dead this day!
- Yea, prince! the woe that wrings my heart may thy own wife repay,
- The woe that wrings my heart to see my fairy dead this day!
- And may thy mother mourn her lord, and may she mourn her son,
- Who on my lord most innocent for lust this deed hast done.
- And may thy wife look on and see the loss of lord and son,
- For thou upon my harmless lord for lust this deed hath done.

When at last she paused the king answered her:

- Weep not nor grieve: the woodland park has blinded you I ween:
- A royal house shall honour thee, and thou shalt be my queen.

But Canda was the more infuriated at this insult and in a voice as loud as a lion's roar called out: What is this ward thou hast said!

No! I will surely slay myself! Thine I will never be,

Who slew my husband innocent-all for lust of me.

Seeing that he cloud not possess her the king's passion died as quickly as it had been aroused and saying: "I know that creatures that feed on shrub and tree, love the woodland and cannot be happy elsewhere," he turned away and went on his journey.

As soon as he had gone Candā hurried back to her fairy-lord ahd took his head on her lap, crying aloud in her pain:

Here in the hills and mountain caves, in many a glen and grot.

What shall I do, O fairy mine! now that I see thee not?

The wild beasts range, the leave are spread on many a lovely spot

What shall I do, O fairy mine. now that I see thee not?

As she sang she laid her hand on his breast and was aware that it was yet worm. So, knowing now that he was not dead, she reproached the gods for not comming to her aid. Her devotion was so great that

Sakka's² throne grew hot and he came down, disguised as a Brahmin, and offered to help. He sprinkled water on the wound and it healed up and soon Canda rose, well and strong as before. Delightedly the fairies thanked the Brahmin, and before he left he told them not to go down any more to the places where men moved, but to keep to the mountains.

Happy again, and carefree, the fairies moved away as Canda sang:

To the mountains let us go Where the lovely rivers flow, Rivers all o'ergrown with flowers: There for ever, while the breeze Whispers in a thousand tones, Charm with talk the happy hours.

When the Master had finished he said: "Not now only, but long ago even as now, she was devoted and faithful of heart to me."

He identified the birth: Rahula's mother was Canda and "I myself was the fairy".

Onlylen Line of the sale

^{2.} Sakka, king of the gods.

ရစာသစ်ပင်

တရံရောအခါ ဗုဒ္ဓ သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ် သဌေးတဦးသည် သူဆင်းရဲ တဦးနှင့် အဆွေ ခင်ပွန်းပြု၏။ သဌေး၏ မိတ်ဆွေများက သူ ဆင်းရဲသည် နိမ့်ကျသူဖြစ်သဖြင့် အဆွေခင်ပွန်း မပြုရန် တားမြစ်ကြ၏။သို့ရာတွင် သဌေးသည် လက်မခံပေ။ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်မှုသည် အဆင့် အတန်း ညီမှု မညီမှုပေါ် တွင် မတည်ပါဟူ၍ ပြန်လည်ပြောဆို၏။ သူသည် ခရီးသွားသော အခါ သူ၏ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို သူဆင်းရဲ အဆွေ ခင်ပွန်း၏လက်တွင် ယုံကြည်စိတ်ချစွာ အပ်နှံ ထားခဲ့၏။ သူ ယုံကြည်စည့် အတိုင်းပင် ထို ပစ္စည်းဥစ္စာတို့သည် မလျော့ပါးသည်သာမက သူဆင်းရဲလက်တွင် တိုးပွား၍ပင် လာခဲ့၏။

ထိုအကြောင်းကို သဌေးသည် ဗုဒ္ဓအား လျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက 'အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်းမည်သည် နိမ့်ကျသည်ဟူ၍မရှိ။ အဆွေခင်ပွန်း ဝတ္တရားကို ကျေပွန်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မှုသည်သာပဓာနဖြစ်သည်''ဟူ၍ မိန့်တော်မှုကာ အောက်ပါဇာတ်ကိုဟောတော် မူလသည်။

×

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ဘုရင့်ဥယျာဉ် တွင်းရှိ သမန်းမြက်ချုံကို စောင့်ရသော သမန်း မြက်ချုံ စောင့်နတ် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုသမန်းမြက်ချုံအနီးတွင် 'ရုစာ' အမည် ရှိသော သစ်ပင်တပင်လည်း ရှိ၏။ ထိုသစ်ပင်သည် ပင်စည် ဖြောင့်၏။မြင့်၏။ အခက်အလက် ဝေဆာ၏။ ဘုရင်သည် ထို သစ်ပင်ကို အလွန်နှစ်သက်မြတ်နိုးသဖြင့် မိမိထိုင်ရာ ကျောက် ဖျာကို ထိုအပင် အနီးမှာပင် ထား၏။ ထို ရုစာသစ်ပင်စောင့် နတ်နှင့် သမန်းမြက်ချုံနတ်တို့သည် လွန်စွာချစ်ကျွမ်းဝင်သော အဆွေခင်ပွန်းများ ဖြစ်ကြ၏။

တနေ့သ၌ ဘုရင့်နန်းပြသာဒ်တိုင်သည်နဲ့လာသဖြင့် အခြား တိုင်တလုံးဖြင့် ရှာဖွေ အစားထိုးရန် အရေးပေါ် လာ၏။ ဤတွင် လက်သမားတို့သည် ဖြောင့်တန်း၍ ရှည်လျားတုတ်ခိုင် သော ပင်စည်နှင့် သစ်ပင်ကို လိုက်လံ ရှာဖွေကြ၏။ နောက် ဆုံး၌ သူတို့သည် ရုစာသစ်ပင်ကို တွေ့ရှိကြသည်။ ယင်းသည် သူတို့အလိုရှိသော သစ်ပင်အမျိုးအစားပင်ဖြစ်သည်။သို့ရာတွင် ထိုသစ်ပင်ကို ဘုရင်မြတ်နိုးကြောင်း သူတို့သိရှိရသဖြင့် ဘုရင်ကို လျှောက်ထားခြင်းမပြုပဲ ခုတ်လှဲခြင်း မပြုဝံ့ကြပေ။ ဘုရင်သည် ထိုသစ်ပင်ကို နှစ်သက်မြတ်နိုးသော်လည်း ပြသာဒ်တိုင်အတွက် အသင့်လျော်ဆုံး ဖြစ်လေ၍ ခုတ်လှဲရန် အမိန့်ပေးလိုက်လေ သည်။

လက်သမားတို့သည် ရှေးဦးစွာ ရုစာသစ်ပင်ကို ပူဇော်ပ သ ကြ**ော်**။ ထို့နောက် နောက်တနေ့တွင် ခုတ်လှဲရတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း အသိပေး တိုင်ကြား၏။

ထိုအကြောင်းကို ရုစာသစ်ပင်စောင့်နတ် ကြားသိရသော အခါ ပြင်းစွာငိုကြွေး၏။ အခြားသစ်ပင်စောင့်နတ်များသည် လည်း သူ့ထံလာ၍ သတင်းမေးကြ၏။ အကြောင်းစုံကို သိရ သောအခါ ထိုနတ်တို့သည် ရုစာသစ်ပင်စောင့်နတ်ကို များစွာ ကရုဏာဖြစ်မိကြ၏။ သို့ရာတွင် တစုံတရာကား ကူညီခြင်းမပြု နိုင်ကြပေ။

ထိုညတွင်သမနီးမြက်ချုံစောင့်နတ်သည် ရုစာသစ်ပင်စောင့် နတ်ထံသွားရာ အကြောင်းစုံကို သိရှိရ၏။ ဤတွင် သူသည် သူ၏ အဆွေခင်ပွန်းကို ကယ်တင်ရနိ ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။ လက်သမားတို့ရောက်လာသောအခါ သမန်းမြက်ချုံစောင့် နတ်သည် ပုတ်သင်အသွင် ဖန်ဆင်းလိုက်၏။ ပြီးသော် ရုစာ သစ်ပင်၏ အမြစ်ကြားသို့ သွားရောက်ဝင်နေ၏။ ထို့နောက် ရုစာသစ်ပင်၏ ပင်စည်တွင် အခေါင်းများရှိဟန်ပြုကာ အမြစ် ကြားမှသည် ပင်စည် ထိပ်ဖျားရှိ အခက်အလက် များဆီသို့ တက်သွား၏။ ထိပ်သို့ ရောက်သောအခါ သူသည် အကိုင်းတခု ပေါ် တွင်ဝပ်လျက် ဦးခေါင်းညိတ်ကာ နေ၏။

အကြီးအမှူး လက်သမားဆရာသည် ပုတ်သင်ကိုမြင်သဖြင့် သစ်ပင်ကို လက်နှင့်ပုတ်၍ 'သည်သစ်ပင်မှာ အခေါင်းရှိသည်။ အနှစ်မရှိ။ မနေ့က မစဉ်းစားမိပဲ ပူဇော် ပ,သခဲ့မိသည်' ဟု ဆိုလေ၏။

ထို့နောက် သူသည် အခြား သင့်လျော်ရာ အပင်ကို ရှာ ဖွေရန် ထွက်ခွာ သွားလေသည်။

ထိုအခါ သစ်ပင်စောင့်နတ် အားလုံးက သူတို့သည် သမန်း မြက်ချုံစောင့်နတ်ထက် ကြီးမြင့် ကြံ့ခိုင်ကြသော်လည်း ရုစာ သစ်ပင်စောင့်နတ်ကို မကယ်နိုင်ကြ။ သမန်းမြက်ချုံစောင့်နတ် သည် နိမ့်ကျသော်လည်း တော်ပါပေသည်တကားဟူ၍ ဝိုင်း ဝန်း ချီးကျူးကြသည်။ ဤတွင် ရုစာ သစ်ပင်စောင့်နတ်က ဤသို့ ကျူးရင့် မြည်တမ်းလေသည်။

မြင့်သူ နိမ့်သူ တူညီသူ အားလုံး အတူတူ၊ ဘေးရန်ဟူသမျှ ကြုံတွေ့က စွမ်းအင် ရှိသမျှ ကူညီကြ၊ ငါ့မှာဒုက္ခ ကြုံတွေ့ရာ သမန်းနတ်ဆွေ ကယ်တင်ရာ၊ ဘေးဘယာကင်းလို့ ရွှင်ချိုပြုံး တုယူကြပါ့ ငါတို့ထုံး။

+ +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် အာနန္ဒာသည် ရုစာ သစ် ပင်စောင့်နတ် ဖြစ်သည်။ ငါကား သမန်းမြက်ချုံစောင့်နတ် ဖြစ်ပေသည် ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော်မူလေသည်။

THE WISHING TREE

Once, during the Buddha's earthly sojourn, there was a merchant who was friendly with a poor man and, though his friends tried to break the friendship, said that friendship did not depend on equality or inequality of external things. To show his trust he left his affairs in the hands of the poor friend when he went away and they prospered.

The Buddha told him:

A friend rightly so-called is never inferior.

The standard measure for friendship is ability to befriend,

and he told the following story.

Once the life that was to become the Buddha was born as the sprite that lived in a clump of kusa grass growing in the king's park. Near by was a wishing Tree whose trunk was straight and tall and from wich

were many spreading branches. The king's own seat was near the tree for he was very fond of it. Between the sprite of the Wishing Tree and the sprite of the lowly kusa grass grew up a great friendship.

One day it was noticed that the pillar which supported the king's house was weak and another had to be found to replace it. The carpenters therefore searched for a tree trunk straight enough and tall enough and strong enough for the purpose. At last they came to the Wishing Tree and found what they needed. Knowing that the king was very fond of the tree they dare not cut it down before telling him, but when he heard that it was perfect for the new pillar he said, even though he was fond of it, it must be cut down.

The carpenters then took sacrifices to the tree and let it know that they were coming to cut it down on the next day.

When the Wishing Tree sprite heard this it burst into tears and its friends in the forest came to ask what was the matter. But though they were full of sympathy they could do nothing to help.

That night the Kusa Grass sprite called to see the tree sprite and heard the news and determined to save his friend.

When the carpenters came the tree sprite changed himself into a chameleon; he went to the tree and got into the roots. Then he worked his way up to the branches, making the tree look full of holes. When he had finished he rested on a branch, his head moving from side to side.

At sight of the chameleon the leader of the carpenters struck the tree with his hand and exclaimed, "The tree was hallow and rotten. We made offerings the day before, without looking carefully." And he went to look for another tree.

All the Tree sprites sang the praises of the Kusa Grass sprite, for they said that they had not known how to help their friend even though they were stronger than the kusa grass. And the Wishing Tree sprite sang:

Let great and small and equals, all, Do each their best, if harm befall, And help a friend in evil plight, As I was helped by Kusa sprite.

The Master identified the birth: Ananda was the Tree sprite and "I myself was the Kusa Grass sprite".

တင်ကျီးငှက်

တနေ့သ၌ ရဟန်းများသည် ဒေဝဒတ်ထံ သွား ရောက်ကြလေသည်။ ရဟန်းများပြန်လာသော အခါ ဗုဒ္ဓက ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့ကို မည်သို့ ပြောဆိုဆက်ဆံပါသနည်းဟု ရှင်သာရိ ပုတ္တရာအား မေးမြန်းတော်မူ၏။

ရှင်သာရိပုတ္တရာက ဒေဝဒတ်သည် ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်၏ အတုကို ယူ၍ ဆက်ဆံပြောဆို ပြုမူ ပေသည်ဟု လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက ဒေဝဒတ်သည် ယခုမှသာ လျှင် ငါဘုရား၏ အတုကို ပြုခဲ့သည် မဟုတ်။ ရှေးအခါကလည်း ငါဘုရား၏ အတုကို ယူ၍ ပြုခဲ့သဖြင့် ပျက်စီးခဲ့ဖူးပေသည် ဟူ၍ ဆိုကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ဟောာတော်မူလေ သည်။

 \times \times

တရံရောအခါ ဘုရားလောင်းသည် တင်ကျီးငှက် အမျိုး၌ ဖြစ်၏။ အမည်အားဖြင့် ဝိရက တွင်၏။ အစာရှိရာ ရေအိုင် တခုအနီးတွင် နေ၏။

ထိုအချိန်ဝယ် ကာသိတိုင်း (ဗာရာဏသီပြည်)၌ ငတ်မွတ် ခေါင်းပါးသောဘေး ဆိုက်ရောက်၏။ ထိုအခါ လူတို့တွင် ကျီးငှက်တို့ကို ကျွေးရန် အစာကြွင်း အစာကျန်တို့ မရှိကြပေ။ ကျီးငှက်တို့သည် ငတ်မွတ်ခြင်း ဘေးမှ ကင်းလွတ်ရန် မင်း နေပြည်ကို စွန့်ခွာ၍ တောသို့ ဝင်ကြသည်။

ယင်းတို့တွင် သဝိဋ္ဌက မည်သော ကျီးတကောင်လည်း ပါ ဝင်၏။ ထိုကျီးသည် ကျီးမနှင့် အတူ ဝိရက တင်ကျီး နေရာ အရပ်သို့ လာရောက်ကာ ရေအိုင်အနီးတွင် အသိုက်လုပ်လျက် နေထိုင်လေသည်။

ဝိရက တင်ကျီးသည် ရေအိုင်တွင်းသို့ သက်၍ ငါးကို စား ပြီးလျှင် ရေအိုင်သို့တက်၍ ကိုယ်ကို နေလှန်းသည်။ ထိုအခြင်း အရာကို သဝိဋ္ဌက ကျီးသည် မြင်တွေ့၏။ ဤတွင် သဝိဋ္ဌက က ငါး ရရန်အတွက် ငါသည် ရှေးဦးစွာ တင်ကျီး အပါး၌ ခ,စား၍ အကျွမ်းဝင်စေမည်ဟု ကြံစည်၏။

သို့ဖြင့် သဝိဋ္ဌကကျီးသည် ဝိရက တင်ကျီးနောက်သို့ ကပ်၍ လိုက်လေသည်။ ထိုအခါ ဝိရက တင်ကျီးက ''သင်- ဘာကို အလိုရှိပါသနည်း''ဟု မေး၏။ သဝိဋ္ဌက က ''အကျွန်ုပ်သည် အရှင့်ကို အခစားပြုလိုပါသည်''ဟု ဆို၏။ ဝိရက တင်ကျီးက လိုက်လျောခဲ့လေသည်။

ထိုအခါမှစ၍ ဝိရက တင်ကျီးသည် ရေအိုင်သို့ သက်ကာ ငါးတို့ကို ဖမ်း၍စားပြီးလျှင် ကြွင်းကျန်သည်တို့ကို သဝိဋ္ဌက ကျီးအားပေး၏။ သဝိဋ္ဌကလည်း ဝလင်စွာစား၍ ကြွင်းကျန် သည်တို့ကို ကျီးမအား ပေး၏။

ယင်းသို့ နေလာရာမှ ကာလ အတန်ကြာသော် သဝိဋ္ဌက ကျီးသည် မာန တက်လာလေသည်။ ငါသည် တင်ကျီးနှင့် အဆင်းအရောင် ပုံသဏ္ဌာန် တူမျှသည်။ အဘယ်ကြောင့် ငါသည် ငါးကို မဖမ်းနိုင်ပဲ ရှိအံ့နည်း ဟူ၍ အကြံ အစည် ဖြစ်လာ၏။ သို့ဖြင့် တင်ကျီးငှက်ထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် သူကိုယ်တိုင် ငါးဖမ်းစားတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆို၏။

ထိုအခါ ဝိရကတင်ကျီးက ကျီးငှက်မျိုးသည် တင်ကျီးငှက် မျိုးကဲ့သို့ ရေ၌ ကျက်စားသော အမျိုးမဟုတ်၍ ရေသို့ သက် နိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း ပြောဆို တားမြစ်၏။

သဝိဋ္ဌကမှာ မာနတက်နေသဖြင့် ဝိရက၏ စကားကို နား မဝင်။ သူသည် တင်ကျီးငှက်၏ အတုကို ယူကာ ရေအိုင်သို့ သက်၏။ ရေတွင် ငုပ်၏။ ထိုအခါ မှော်အောက်သို့ ရောက် သွား၏။ သူသည် မှော်ကို ဖောက်၍ မထွက်နိုင်။ မှော်တွင် ငြိနေသဖြင့် နှုတ်သီးများသာပေါ်၍ အသက် မရှူနိုင်တော့ပဲ ရေနစ်သေရှာလေသည်။

သဝိဋ္ဌက ပြန်ရောက် မလာ သဖြင့် ကျီးမက ဝိရက**အား** မေးမြန်းလေသည်။

> ဥဒေါင်း ပမာ ရောင်ဝါ တောက်ပ၊ လည်တိုင်လှ၍ ချိမြ သံသာ၊ ကျူးရင့် ပါသော သက်လျာ ချစ်ကြင်၊ ကျွန်မ လင်ကို အရှင်ဝိရက မြင်ပါစ။

သိုအခါ ဝိရက က ပြန်လည် ပြောပြသည်မှာ –

သင့် ချစ်လင်မှာ ရေတွင် ပိုင်စိုး၊ ရေငုပ် လျှိုးသည့် ငှက်မျိုး ဘယ်မှာ၊ မဟုတ်ပါလည်း ရေမှာ စွန့်စား၊ ငုပ်လျှိုးသွား၍ မှော်ကြား ကျရောက်၊ ရေပြင်အောက်ဝယ် သက်ပျောက်ခဲ့ရ ရှာပြီတကား။ အကြောင်းစုံကို ကျီးမ ကြားသိရသောအခါ ငိုကြွေးရှာ သည်။ ထို့နောက် မူလ နေရာ ကာသိတိုင်းသို့ ပြန်သွားလေ သည်။

+ + +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် ဒေဝဒတ်သည် သဝိဋ္ဌက ကျီး ဖြစ်သည်၊ ငါသည် ဝိရကတင်ကျီး ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဧာတ် ပေါင်းတော် မူလေသည်။

THE MARSH CROW

One day the Brothers of the Order went on a visit to Devedatta and when they returned the Master asked Sariputta how Devadatta had greeted them.

Sariputta said he had imitated the Buddha.

Not for the first time, said the Buddha, had Devadatta imitated him and thereby come to grief, and he told them the following story.

Once the life that was to become the Buddha was born as a marsh crow. His name was Viraka and he lived near a pool from which he got his food.

About this time there was a famine in Kasi (Benares), and because of it people had no food left over to throw away to the crows, and to save themselves from starvation the crows left the city. One of

them, Savitthaka, with his wife, went to the place where Viraka lived and made their home beside the pool.

Savitthaka watched how Viraka went down into the pool and ate fish and then came up and dried his feathers, so in order to have fish to eat he thought he would make friends with him by first becoming his servant. Accordingly he followed Viraka about until one day Viraka asked him what he wanted. Hearing that he wanted to serve him he agreed, and after that caught fish for himself and gave what was left to Savitthaka, who ate what he wanted and took the rest to his wife.

After a while pride rose in him: he thought that he looked like the crow, why could he not catch his own fish? He told Viraka of his desire, but Viraka warned him that he did not belong to the same tribe as the marsh crows, and could not go into the water in the same way. In his pride Savithaka did not listen to this advice but went into the pool, was caught in the weeds so that only the tip of his beak was above the water, could not breathe, and so died.

When he did not return his wife asked Viraka:

O have you seen Savitthaka, O Viraka, have you seen

My sweet-voiced mate whose neck is like the peacock in its sheen?

Viraka answered:

He was not born to dive beneath the wave, But what he could not do he needs must try;

So the poor bird has found a watery grave, Entangled in the weeds and left to die.

The lady crow heard and wept, and returned to Kasi.

The Buddha identified the birth: Devadatta was Savitthaka, "I myself was Viraka."

တောရီး

ဗုဒ္ဓသည် နောက်ပါ ရဟန်းများနှင့် အတူ တောအုပ်တခုအနီးဝယ် ခရီးဒေသစာရီ ကြွချီ တော်မူစဉ် ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ် သည်။

ဗုဒ္ဓသည် ခရီး ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူစဉ် ရုတ်တရက် တောမီးလောင်သည်ကို ကြုံတွေ့ရ သည်။ ဗုဒ္ဓကား မမှု။ရွှေသို့ ဆက်လက်ကြွချီမွဲ ကြွချီသည်။ ထိုအခါ နောက်ပါရဟန်းအချို သည် ကြောက်ရွှံထိတ်လန့်ကြသဖြင့် တောမီး မကူးစက်နိုင်အောင် မလောင်သေးသောနေရာ ၌ လောင်စာတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် တင်ကြို၍ မီးရှို့ထားခြင်း မပြုပါသနည်း ဟူ၍ အချင်း ချင်း ဆိုကြ၏။ ရဟန်း အချိုကလည်း ဗုဒ္ဓ ခြေတော်ရင်း၌ ချဉ်းကပ်နေရလျှင် ဘေးရန် ကင်းဝေးလိမ့်မည် ဟူ၍ ဆိုကြသည်။

ဤတွင် ဗုဒ္ဓသည် တနေရာ၌ရပ်တန့်တော်မူ လိုက်သည်။ နောက်ပါ ရဟန်းတို့သည်လည်း ဗုဒ္ဓထံ ချဉ်းကပ်စုရုံးလာကြ၏။ ထိုအချိန်ဝယ် တောမီးသည် လောင်ကျွမ်းနေရာမှ ဗုဒ္ဓရှိရာ အရပ်သို့ ရောက်သောအခါ ရပ်တန့် ငြိမ်းအေး သွား၏။

ရဟန်းတို့လည်း ဗုဒ္ဓ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို ထုတ်ဖော် ချီးကျူးကြ၏။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက သည်အရပ်ကို တောမီး မလောင် နိုင်သည်မှာ ယခု ငါဘုရား၏ အစွမ်းတော်ကြောင့်မဟုတ်။ ရှေး နုစဉ်အခါက ပြုခဲ့ဖူးသော (သစ္စာ) အစွမ်းတော်ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ဆိုကာ အောက်ပါဇာတ်ကို ဟောတော် မူလေသည်။

× ×

တရံရောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ငုံးငှက်မျိုး၌ ဖြစ်၏။ သူသည် အမိအဖတ္ဖိနှင့်အတူ တောအုပ်တအုပ်ရှိ အသိုက်တခု တွင် နေ၏။ ငှက်တို့ ဘာသာဘာဝအတိုင်းပင် ဘုရားလောင်း ငုံးငှက် ငယ်၏ အမိအဖတ္ဖိသည် အဝေးသို့ ပျံသန်း၍ အစာရှာလေ့ ရှိ၏။ထို့နောက် သားငယ်အတွက် အစာကိုဆောင်ယူလာကာ ကျွေးမွေး၏။ ငုံးငှက်ငယ်မှာ အစာကို စားရသော်လည်း ငယ်သေးသဖြင့် အတောင်ဖြန့်၍ ပျံသန်းနိုင်စွမ်း မရှိပေ။

တညသ၌ တောတခုလုံး သဲသဲရုတ်ရုတ်ဖြစ်၏။ကြီးစွာသော တောမီးသည် ပြင်းစွာကူးစက်လောင်ကျွမ်းလာ၏။ သားရဲ တိရစ္ဆာန်များ၊ ငှက်များ၊ ပိုးမွှားများသည် ထိုအဖြစ်ကို သိရှိ ကြ၏။ ဤတွင် ငုံးငှက်ငယ်၏ မိဘများပါမကျန် ထွက်ပြေး နိုင်စွမ်းရှိသော တိရစ္ဆာန်အားလုံး လွတ်ရာသို့ ထွက်ပြေးကြ၏။ ငုံးငှက်ငယ်မူကား ထွက်ပြေးနိုင်စွမ်းမရှိသဖြင့် အသိုက်တွင်း မှာပင် ဝပ်လျက် နေရရှာလေသည်။

အစတွင် ငုံးငှက်ငယ်သည် ကြောက်ရွှံသဖြင့် မလှုပ်မရှား ရှိနေ၏။သို့ရာတွင် တောမီးသည် မြည်ဟည်းကာ နီးသည်ထက် နီး၍၊မီးတောက်များ လင်းသည်ထက်လင်းလာသောအခါတွင် သူသည် အနည်းငယ် အကြောက်ပြေလာသည်။ ထို့နောက် မီးသည် အလွန်နီးကပ်လာသောအခါတွင်ကား သူသည်လုံးဝ မကြောက်တော့။သတ္တိကို မွေးလိုက်သည်။ငါသည် အတောင် ဖြင့်လည်းမပျုံနိုင်၊ ခြေဖြင့်လည်းမသွားနိုင်၊ ငါ့အား ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ကြမည့်ငါ့မိငါ့ဖတ့်သည်လည်းမရှိကြတော့။အသို့ လျှင် ငါသည် ပြုရအံ့နည်းဟူ၍ စဉ်းစား၏။ သို့ စဉ်းစားရာမှ တစုံတရာကို ဆင်ခြင်မိသည်။ ငါ့၌ ကံတရားမှတပါး အခြား ကိုးကွယ်ရာမရှိ။ ငါသည် မှန်သောစကားကို ဆိုလျက် သစ္စာ

ပြုခြင်းဖြင့် တောမီးကိုဖဲစေအံ့၊ငါနှင့်တကွ ကြွင်းကျန်ရစ်သော ငှက်အပေါင်းတို့ ချမ်းသာရာ ရစေအံ့ ဟူ၍ အကြံ ဖြစ်ပေါ် လာသည်။ သို့ဖြင့် သူသည် တောမီးကို ဤသို့ ဆိုလေသည်။

> အို-ဇာတဒေဝ၊ ပူလောင်လှသည့် ပြင်းစွာ့လောင်ငြီး၊ တောနတ်မီး ကိုယ်တည်း ငါ့မှာ၊ ဖမိ ကွာခဲ့ ပုံရာ တောင်ပံ၊ ရှိလေပြန်လည်း မပုံနိုင်ပါ၊ မစွမ်းသာ၍ သွားရာ ခြေများ၊ ရှိလေငြားလည်း မသွားနိုင်ပါ၊ မစွမ်းသာပြီ မဲခွာပါလော့ ရှောင်ပါလော့။

သစ္စာစကားကိုကြားရသောအခါ တောမီးသည် ရပ်တန့်၍ ရုတ်တရက် ငြိမ်းအေးသွား၏။အခိုးအလျှံတို့ ကင်းစင်သွား၏။ ဤတွင် သားရဲတိရစ္ဆာနိများ၊ ငှက်များ၊ ပိုးမွှားများသည် ထွက်ပြေးရာမှ တဖန် ပြန်လာကြ၏။လဝန်းသည်လည်း ညဉ့်ယံ ကောင်းကင်ပြင်၌ အေးဆေးစွာဖြင့် ထွက်ပြူလာ၏။ လောကာဝာတ်တခွင်လုံးဝယ် ငြိမ်းချမ်းသာယာခြင်း ပြန်လည်လွှမ်းခြံခဲ့လေပြီ။

ထိုအခါ ငုံးငှက်ငယ်က ဤသို့ ကျူးရင့်လေသည်။

သစ္စာ ပြုခဲ့၊ ငါ ဆိုခဲ့၍ တဆယ့်ခြောက်ပယ်၊ မြေ အကျယ်လျှင် ရှောင်ဖယ် ကင်းကွာ၊ မီးလွတ်ပါ၍ မီးမှာ တခြား၊ ရွှေမသွားပဲ ထင်ရှားတစေ၊ မီးငြိမ်း သေသည် ရေစင်ပက်ဖျန်း သွန်းသည်သို့။

ဤအဖြစ်သည် ကမ္ဘာ့ အံ့ဖွယ်လေးပါးတွင် တပါး အပါ အဝင် ဖြစ်သည်။ ငုံးငှက်ငယ်၏သစ္စာပြုမှုကြောင့် တောမီးသည် ထိုတောအရပ်တွင် မည်သည့်အခါမျှ မလောင်ကျွမ်းတော့ပေ။

+ +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးနောက် ယခု ငါ၏ခမည်းတော် မယ်တော်တို့သည် ငုံးငှက်အဖ၊ ငုံးငှက်အမိတို့ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ငုံးငှက်ပော်ကား ငါဘုရားပင် ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်း တော်မူလေသည်။

THE FOREST FIRE

This story was told by the Buddha when he and his followers were on a journey near a jungle. Suddenly there was a great forest fire, and though the Master continued to walk towards it some of his followers were frightened and asked why they did not start a counter-fire. Others said that with the Buddha they would be safe.

The Master halted at a certain spot and his followers gathered round him. The fire still came on but presently it stopped and went out.

The Brothers praised the Buddha, but he told them it was not his present power that day which stopped the fire; it was through his power ages before, and he told them the following story.

Once the life that was to become the Buddha took form as a quail and lived

with his father and mother in a nest in a forest.

As is usual in the bird-world the father and mother used to fly away every day to find food and bring it back to him. Though he fed on it he was yet small and his wings were not powerful.

One night there was an uproar in the forest for all the animal and insect and bird life sensed a great forest fire creeping quickly to their part of the forest. All who could fled before it, including the parent quails. But the young quail was not strong enough to move and remained in the nest.

At first terror kept him motionless, but as the hissing of the fire got nearer, and the flames brighter, he became less afraid, and when the fire had come quite near he took his courage firmly in his hands. He said to himself that he could not fly or walk, he was without the protection of his parents and did not know what to do. As he thought he suddenly became aware of certain things, and said to himself that there was but a single principle in Nature. He would make an Act of Faith and force the flames to go back and so save himself and the rest of the birds. Then he spoke to the fire.

With wings that fly not, feet that walk not yet, Forsaken by my parents, here I lie! Wherefore I conjure thee, dread Lord of fire, Primaeval Jataveda, turn! go back!

The fire heard and stopped; then it went out suddenly, the smoke cleared, the animals and birds and insects came back again and the moon could once more be seen sailing serenely across the night sky. Once more peace and happiness reigned.

And the quail said:

I wrought my Act of Truth, and therewithal The sheet of blazing fire left sixteen lengths Unscathed-like flames by water quenched.

This is one of the four wonders of the world, for through this Act of Truth made by the little quail, never will fire burn again in this part of the forest for all time.

The Buddha identified the birth: his present parents were the parents of the quail. "I myself was the quail."

^{1.} Jataveda, an old name of the god Fire.

ခြင်္သေ့မနှင့် မြေခွေး

ဗုဒ္ဓသည် သက် တော် ထင် ရှား ရှိ စဉ် ဆတ္တာ သည်၏သား လုလင်တယောက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူသည်။

ဆတ္တာသည်သည် သဒ္ဒါ ယုံကြည်မှု နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညို ဆည်း ကပ်၏။ ပဉ္စသီလကို ဆောက်တည်၏။ သူသည် နန်းတော်သို့သွား၍ ပြုဖွယ် အမှုတို့ကို ဆောင် ရွက်ရသည်။

တနေ့သ၌ ထို ဆတ္တာသည်သည် သား လူလင်ကိုခေါ်၍ နန်းတော်သို့ သွားလေသည်။ နန်းတော်၌ သားလုလင်သည် လှပသော အဝတ် တန်ဆာတို့ကို ဆင်မြန်း ထားသော အမျိုးမြတ်သည့် မိန်းမငယ်ကို မြင်ရ၍ ချစ်ခင် စွဲလမ်းမိလေသည်။ အိမ်သို့ ပြန်ရောက်သော အခါ သူသည် အိပ်ရာ၌ လဲလျောင်းလျက် ပူဆွေးသောက ရောက်တော့၏။ အကယ်၍ မိန်းမငယ်ကို မရပါမှု မိမိ သေရလိမ့်မည်ဟူ၍ လည်း ဆို၏။ ထိုအခါ အဖက 'မိန်းမငယ်ကို ချစ်သား ရယူရန်မှုာ မဖြစ်နိုင်။ ချစ်သားသည် အမျိုးဇာတ် နိမ့်သည်။မိန်းမငယ်ကား အမျိုး မြတ်ပေသည်''ဟူ၍ ဆုံးမပြောဆို၏။ ယင်းသို့ ဆို သော် လည်း မရ။ သား လု လင် သည် မတောင့်တရာသည်ကိုပင် တောင့် တ စွဲ လမ်း နေ၏။

နောက်ဆုံး၌ သား လုလင်သည် လွှမ်းဖျား လွှမ်းနာကျကာ သေဆုံးသွားလေသည်။ အဖ သည် သား သေသဖြင့် ပူဆွေးသောက ရောက် ရာမှ သက်သာရာရသောအခါ ဗုဒ္ဓထံ သွား၏။ ပန်း၊ အမွှေးအကြိုင်၊ နံ့သာတို့ကို ဆောင်ယူ လျက် သွားရောက် ပူဇော်၏။

ဗုဒ္ဓက မိမိ ထံ မှောက် သို့ ဆတ္တာသည် ရောက်မလာသည်မှာ ကာလ အတန် ကြာပြီ။ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်းဟု မေးမြန်းတော်မူ၏။ ထိုအခါဆတ္တာသည်က သားလုလင်အကြောင်း ကို လျှောက်ထား၏။ ဤတွင် ဗုဒ္ဓက သင်၏ သား လုလင်သည် ယခု၌သာ မရနိုင်သည်ကို တပ်မက်၍ ပျက်စီးခဲ့သည်မဟုတ်။ရှေးကလည်း ပျက် စီး ခဲ့ ဖူး လေ ပြီ ဟူ၍ ဆိုကာ အောက်ပါ ဇာတ်**ကို ဟောတေ**ာ်မူလေသည်။

× ×

ရှေး လွန်လေပြီးသောအခါ ဘုရားအလောင်းသည် ခြင်္သေ့ မျိုး၌ ဖြစ်၏။ ထို ခြင်္သေ့သည် ဟိမဝန္တာရှိ ရွှေဂူတခုတွင် မိဘ နှစ်ပါး၊ ညီငယ်ခြင်္သေ့ ခြောက်ကောင်၊ နှမငယ် ခြင်္သေ့မ တကောင်တို့နှင့်အတူ နေ၏။ နေ့စဉ်ပင် ခြင်္သေ့ ညီအစ်ကို ခုနစ် ကောင်တို့သည် အစာရှာ ထွက်သည်။ အစာရသော် အချိုကို စား၏။ အချိုကို မိဘနှစ်ပါးနှင့် နှမငယ်ထံ ယူဆောင်လာလေ့ ရှိပေသည်။

ခြင်္သေ့တို့နေရာ ရွှေဂူ၏ တောင်ထိပ်တွင် ဖန်ဂူတခုသည် ရှိ၏။ ထို ဖန်ဂူဝယ် မြေခွေးတကောင် နေ၏။ မြေခွေးသည် သူနေရာ ဖန်ဂူမှနေ၍ ခြင်္သေ့တို့ကို မြင်တွေ့ရသည်။ မကြာမီ သူသည် ခြင်္သေ့မငယ်ကို ချစ်ခင် နှစ်သက်သွားလေသည်။ သို့ရာတွင် မိဘတို့ ရှိနေစဉ် ခြင်္သေ့မငယ် အနီးသို့ မြေခွေး မချဉ်းကပ်ဝံ့ပေ။

ခြင်္သေ့ အမိ အဖတ္ရိ သေဆုံးပြီးသည့်နောက် ခြင်္သေ့ ညီအစ်ကိုတို့ အစာရှာ ထွက်သောအခါ၌ကား မြေခွေးသည် ခြင်္သေ့မငယ်ထံသွား၍ သူ၏ ချစ်မေတ္တာကို ဖွ**င့်ဟ ပြောဆို** လေသည်။

မြေခွေး၏ မလေးမစား စကားကို ကြားရလျှင် ခြင်္သေ့မ ငယ်သည် တုန်လှုပ် ချောက်ချားမိလေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် သားရဲ တိရစ္ဆာန်တို့တွင် ခြင်္သေ့မျိုးတို့သည် ဘုရင် မျိုးဖြစ်၍ မြေခွေးမျိုးတို့ကား ယုတ်ညံ့သော အမျိုး ဖြစ်သော ကြောင့်ပင်။ သူသည် စကားပင် တံ့ပြန် မပြောနိုင်။ မြေခွေး လည်း နှလုံးမသာဖြစ်လျက် ပြန်လေသည်။ မိမိ နေထိုင်ရာ ဖန်ဂူ၌ မသက်မသာ လဲလျောင်းနေလေသည်။

ခြင်္သေ့မငယ်သည် အစော်ကား ခံလိုက်ရသဖြင့် အစာ ရေစာမစားပဲ အသေခံတော့မည်ဟူ၍ ကြံစည်၏။ သို့ရာတွင် အကြောင်းစုံကို အစ်ကိုများအား ဦးစွာ ပြောပြသင့်သည် ဟူ၍ စဉ်းစားမိ၏။

မကြာမီ အစ်ကိုငယ်တကောင်သည် အစာကိုယူဆောင်လျက် နှမငယ်ထံ ပြန်ရောက်လာသည်။ ဤတွင် နှမငယ်က အစ်ကို ငယ်အား အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြသည်။ အစ်ကိုငယ်သည် ဖန်ဂူဘက်သို့ လှမ်းကြည့်ရာ မြေခွေးကို မြင်ရသဖြင့် ဒေါသ အမျက် ခြောင်းခြောင်းထလာသည်။ ဖန်ဂူတွင်း၌ မြေခွေး အိပ်နေသည်ကို ဟင်းလင်းပြင်၌ အိပ်နေသည် ထင်မှတ်သဖြင့် မြေခွေးကို ကိုက်သတ်ရန် တဟုန်တိုး ပြေးသွားသည်။ထိုအခါ ဖန်ဂူနံရံနှင့် တိုက်မိကာ ရင်ကွဲပြီးလျှင် တောင်ခြေရင်း၌ကျ၍ သေလေသည်။ အခြား အစ်ကိုငယ် ငါးကောင်တို့သည်လည်း နှမငယ်၏ စကားကိုကြားလျှင် ထိုနည်းအတိုင်းပြု၍ ထိုနည်းအတိုင်းပင် သေဆုံးကြကုန်သည်။

နောက်ဆုံးတွင် အစ်ကိုကြီးရောက်လာ၏။သူသည် နှမငယ် စကားကို ကြားရပြီးနောက် တောင်ထိပ်ကို လှမ်းကြည့်သည်။ မြေခွေးကိုမြင်ရသည်။ သို့ရာတွင် မြေခွေးမည်သည် ဟင်းလင်း ပြင်၌ မအိပ်ကောင်း။ ထိုမြေခွေးသည်လည်း ဖန်ဂူ၌ အိပ်နေခြင်းသာ ဖြစ်မည်ဟူ၍ ဆင်ခြင်မိလေသည်။သူသည် မြေခွေးကို မည်သို့ တိုက်ခိုက်ရမည်နည်းဟူ၍ စဉ်းစားကြည့်၏။ ဖန်ဂူရှိရာ တောင်ထိပ်မှ တောင်ခြေသို့ မြေခွေးဆင်းရာလမ်း မုချရှိရမည် ဟူ၍ ဆင်ခြင်ကာ ထိုလမ်းကို ရှာဖွေ၏။ ဤတွင် တောင်ခြေရင်း၌ လဲကျသေဆုံးနေသော သူ့ညီငယ်တို့၏အလောင်းများ ကို တွေ့ရ၍ ဤသို့ တကိုယ်တည်းဆိုလေသည်။

ပူလောင် အစာ၊ စားမျိုပါက လျှာခံတွင်းမှာ၊ ပူလောင်ပါသို့ ပြုရာ ပြုဖွယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို စိတ်ဝယ် မထင်၊ မဆင်ခြင်ပဲ လျင်စွာပြုက၊ မှားတတ်ကြ၍ ခုာ္ခကြုံတွေ့ ကြပြီ တကား။

ထို့နောက် သူသည် တောင်ထိပ်သို့ပြန်တက်ကာ သုံးကြိမ် **တိုင်** ကျယ်လောင်စွာ ဟောက်လေသည်။မြေခွေးသည့် ခြင်္သေ့ ကို တွေ့မြင်နေရာမှ ဟောက်သံကြားရသောအခါ ကြောက်ရွှံ လှသဖြင့် နှလုံးကွဲ၍သေလေသည်။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့သည် ညီငယ်ခြင်္သေ့ ခြောက်ကောင်တို့၏ အလောင်းကို မြေတွင် ဖုံးလွှမ်းခဲ့ပြီးလျှင် နှမငယ်ထံ ပြန်လာခဲ့လေသည်။

+ +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် ဆတ္တာသည်၏ သားသည် မြေခွေးဖြစ်သည်။ အမျိုးမြတ်သော မိန်းမငယ်ကား ခြင်္သေ့မ ဖြစ်သည်။အစ်ကိုခြင်္သေ့ငယ်ခြောက်ကောင်ကား ယခုဗုဒ္ဓထံပါး ရှိ မထေရ် ခြောက်ပါးဖြစ်သည်။ ခြင်္သေ့အစ်ကိုကြီးကား ငါ ဘုရား ဖြစ်ပေသည် ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော်မူလေသည်။

THE LIONESS AND THE JACKAL

This story was told about an incident of the Buddha's day concerning a barber's son.

The barber who attended the palace was a Believer and attended to the Five Precepts and the three Refuges².

One day he took his son with him to the palace and there the youth saw a well-born girl beautifully dressed and fell in love with her. When the youth got home he went to bed and grieved, saying that if he could not have the girl he would die. To have her, his father pointed out, was impossible, for she was high-born and he

^{1.} The Pancha Sila.

^{2.} I take Refuge in the Buddha.

I take Refuge in the Dhamma (the Law),

I take Refuge in the Sangha (the Brotherhood).

of low caste. He should not set his mind on forbidden fruit.

The youth, however, pined and died, and when the father had overcome his grief, he went to visit the Master, taking with him flowers, scent and perfumes.

The Master asked him why he had been so long away, and when he heard the reason he said that it was not the first time the youth had set his heart on something he could not have. And he told the following story.

Once the life that was to become the Buddha lived as a lion in a golden cave in the Himalayas which he shared with his parents, his six younger brothers and his sister. Every day the brothers went out to catch food. some of which they are and some of which they brought back for their parents and sister.

Higher up the mountain was a crystal cave in which a jackal lived where he could watch the lions. In time he fell in love with the lioness, but while her parents were alive he dared not approach her. When, however, the parents died and the brothers

went out as usual to get food, he went down to her and told her of his love.

She was horrified at the insult, for lions are kings among beasts and jackals are very low in the animal kingdom, and she would have nothing to say to him. Sorrowfully he turned away and went to his cave where he lay down in despair,

The lioness wondered what she could do and decided that the only way to treat this insult was to refuse to eat and so die. But she thought she ought to tell her brothers first.

When the first brother arrived with food for her she told him what had happened, and he, looking up to the crystal cave, became so angry that he rushed up to destory the jackal, thinking that it was lying in the sky. Of course he met the hard crystal walls and was killed, falling down to the bottom of the mountain.

The same thing happened to the other brothers in turn until the eldest arrived. He, too, looked up and saw the jackal, but he thought to himself that jackals do not lie in the sky. The animal must therefore be lying in a crystal cave. Wondering how he could destroy him he decided that there must be a way by which the jackal came

down the mountain and he set out to find it. At the foot of the mountain he came acorss the dead bodies of his brothers and said to himself:

Who rashly undertakes an enterprise,

Not counting all the issue may arise,

Like one who burns his mouth in eating food

Falls victim to the plans he did devise.

Then he climbed up the path and roared three times so loudly that the jackal, seeing him, burst his heart with fear and died.

The lion then returned to his sister, burying the dead bodies of his six brothers on the way.

The Master identified the birth: The barber's son was the jackal, the well-born girl the lioness, the six young lions the six Elders of the Buddha's Company, and 'I myself was the eldest'.

သတိပြလော့ အိုမြေနွေး

တခါသော် ရဟန်းအချိုသည် ဒေဝဒတ်ထံ ရောက်ရှိကြ၏။ ရဟန်းတို့ ပြန်လာသောအခါ ဗုဒ္ဓက ရဟန်းတို့အား ဒေဝဒတ်သည် မည်သို့ ဆက်ဆံ ပြုမူပါသနည်းဟူ၍ မေးတော်မူ၏။ ရှင် သာရိပုတ္တရာကလည်း ဒေဝဒတ်သည် ဗုဒ္ဓ အတုကို ယူကာ ပြုမူသဖြင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခ ရောက်နေပေသည်ဟူ၍ လျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက ဒေဝဒတ်သည် ယခုအခါ ၌သာ ဗုဒ္ဓကိုတု၍ ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်ရသည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ထို့အတူပြုသဖြင့် ဒုက္ခရောက်ခဲ့ပေသည် ဟူ၍ ဆိုကာ အောက်ပါ ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်။

×

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ခြင်္သေ့မျိုး၌ဖြစ်၍ ဟိမဝန္တာရှိ လိုဏ်ဂူတခုတွင် နေလေသည်။

တနေ့သ၌ ခြင်္သေ့သည် ကျွဲတကောင်ကို သတ်၍ စား၏။ ထို့နောက် ရေသောက်၍ မိမိဂူသို့ပြန်လာ၏။လမ်း၌ ခြင်္သေ့ကို မြေခွေးတကောင် မြင်လျှင် ကြောက်လည်းကြောက်၊ပြေးစရာ လည်း မရှိသဖြင့် မြေပေါ် တွင် ဝပ်၍ နေလေသည်။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့က မြေခွေးအား အဘယ်ကြောင့် ဝပ်၍ နေသနည်းဟု မေး၏။ မြေခွေးက ခြင်္သေ့မင်းကို ခစားလို၍ ဝပ်ပါသည်ဟု ဆို၏။ ခြင်္သေ့လည်း နှစ်သက်သဘောကျသဖြင့် မြေခွေးကို ဂူသို့ ခေါ် ဆောင်သွားသည်။ ထို့နောက် မိမိ ရှာဖွေ ရရှိသော အမဲသားတို့အနက် ကြွင်းကျန်သည်တို့ကို မြေခွေးအား ကျွေးမွေးလေသည်။

အမဲသားတို့ကို ကောင်းစွာ စားရသဖြင့် မြေခွေးသည် တနေ့တခြား ဝမြိုး၍လာ၏။ ထို့နောက် မာန်မာန တက်ကြွ လာလေသည်။

တနေ့သ၌ မြေခွေးက ခြင်္သေ့အား မိမိသည် ခြင်္သေ့၏ အလုပ်အကျွေးကို အစဉ်ခံနေရသဖြင့် ခြင်္သေ့ကို ဒုက္ခပေးနေ သလိုရှိသည်၊ ယနေ့အဖွဲ့ မိမိသည် အပြင်သို့ထွက်ကာ ဆင်ကို သတ်မည်၊ ထို့နောက် ဆင်သားကို စားပြီးလျှင် ခြင်္သေ့ဖို့ လည်း ဆောင်ယူခဲ့မည်ဟု ဆို၏။

ဤတွင် ခြင်္သေ့က မြေခွေးတို့မည်သည် ဆင်ကို သတ်၍ စားနိုင်သော တိရစ္ဆာန်မျိုးမဟုတ်၊ မိမိသာလျှင် အပြင်ထွက် ကာ ဆင်ကိုသတ်၍ အသားကို မြေခွေးထံယူဆောင်လာမည် ဟူ၍ ပြော၏။ ထို့ပြင် ကိုယ် မစွမ်းဆောင်နိုင်သော အမှုကို မပြုရန်လည်း မြေခွေးအား ဤသို့ဖြောင်းဖျပြောဆိုလေသည်။

ဆင်မှာ ရှည်လျား၊ အစွယ်များနှင့် ကြီးမား ကိုယ်ထည်၊ ကြံ့ခိုင်တည်တည့် သည်လို ဆင်အား၊ မျိုးနွယ်အားဖြင့် ကွာခြား သေးငယ်၊ မြေခွေးငယ်သည် ဘယ်လို ရင်ဆိုင်၊ တုပြင်နိုင်အဲ့ မပိုင်အမှု၊ အန်မတုနှင့် သတိပြုလော့ အို မြေခွေး။

မြေခွေးသည် ခြင်္သေ့စကားကို မနာယူ။ လိုဏ်ဂူမှ ထွက်၍ မြေခွေးသံဖြင့် သုံးကြိမ် အော်လေသည်။

ထိုအခိုက် မြေခွေးသည် တောင်ခြေရင်းတွင် ဆင်သေ တကောင်ကို မြင်လေသည်။ ဤတွင် သူသည် ဆင်ဦးကင်း ပေါ်သို့ ကျစေမည်ဟူ၍ ရည်မှန်းကာ တောင်ထိပ်ပေါ် မှ ခုန်ချ လိုက်၏။ သို့ရာတွင် ဆင်ဦးကင်းပေါ် သို့မကျပဲ လေထဲ၌ လိမ့် ပြီးလျှင် ဆင်ခြေရင်း၌ကျလေ၏။ သူသည် ဆင်အနင်းခံရကာ ညည်းညူ အော်ဟစ်ယင်း အသက်ပျောက်သွားလေသည်။ ခြင်္သေ့သည် တောင်ထိပ်မှ ကြည့်လတ်သော် မြေ၌ ပုံလျက် ကျနေသော မြေခွေးကို မြင်လေသည်။ ဤတွင် ခြင်္သေ့က အောက်ပါအတိုင်း မြည်တမ်းလေသည်။

> မြေခွေးငယ်လျှင် ခြင်္သေ့ ဟန်ဆောင်၊ သူ မာန်ထောင်လျက် ဆင်ကောင်ကြီးအား၊ ပြင်ဘက် ထား၍ လွဲမှား သူမိုက်၊ အန်တုတိုက်သော် မြေ၌ မှောက်ခွေ၊ ကျရောက်ချေ၍ ဆင်ခြေ အောက်မှာ၊ အော်မြည်ကာဖြင့် ကြီးစွာ နောင်တ၊ သူလျှင်ရ၍ ဘဝပျက်သုဉ်း ရှာလေပြီ။

ဂုဏ်ရည်ပဝင်း၊ တုလွတ်ကင်းတည့် ဂုဏ်ချင်း ဆိုင်ဆိုင်၊ မယှဉ်နိုင်သည့် ကြံ့ခိုင် ကိုယ်ထည်၊ စွမ်းအား တည်သော သည်လို အနှစ်၊ ခြင်္သေ့ အဖြစ်ကို ဆန်းစစ် မြေခွေး၊ သူ မတွေး၍ သက်ဘေး ကြုံရ၊ ပျက်သုဉ်းရသို့ လောကဇမ္ဗူ၊ အကြင်သူလည်း ထို့တူပြုက၊ ဘေးဒုက္ခကို မုချ ထိုသူ ကြုံရအံ့။

သို့သော်တမူ၊ အကြင်သူသည် မူလ ရှိထား၊ ကိုယ့်စွမ်းအားကို ထင်ရှားဆိမြင်၊ သူ ဆင်ခြင်၍ ပညာ သတိ၊ စကားရှိ၍ သူ၏ တာဝန်၊ သူ ကျေပွန်သော် ရန်သူကိုသာ၊ လွယ်ကူစွာပင် အောင်မှာ ထိုသူ မလွဲတည်း။

+ +

ဤသို့အားဖြင့် ဗုဒ္ဓက မိမိ ဉာဏ်အား၊ ကိုယ်အားဖြင့် လျော် ကန်သော အမှုတာဝန်ကို လောကတွင် ထမ်းဆောင်ရန် ဆုံးမ တော်မူသည်။

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် ဒေဝဒတ်သည် မြေခွေး ဖြစ်သည်၊ ငါကား ခြင်္သေ့ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော် မူလေသည်။

JACKAL BEWARE!

Once some of the Brethren visited Devadatta and on their return the Buddha asked them how they had been received.

Sariputta said that Devadatta had imitated the Buddha and had got himself into trouble thereby.

Then the Master said, not for the first time had Devadatta got himself into trouble by this means, and he told the following story.

Once the life that was to become the Buddha dwelt as a lion in a cave in the Himalayas. One day after killing a buffalo and eating all he wanted he drank water and made his way to his cave. A jackal saw him coming and being frightened and seeing no way of escape lay down in his path. In

answer to the lion's question why he was doing such a thing the jackal said he wished to serve him. That being so the lion agreed and took him home to his cave, and after this gave him what food he did not need himself. The jackal therefore got quite fat, and proud.

One day he told the lion that he was giving him much trouble in always finding food for him and he would himself go out and kill an elephant and after eating his fill would bring some back to him.

The lion told him that he did not belong to the breed of animal that could kill an elephant and eat it: he would himself go out and kill one and bring back some meat for him. And he begged him not to take on more than he could possibly do.

Jackal beware!

His tusks are long.

One of thy puny race

Would scarcely dare

So huge and strong

A beast as this to face.

But the jackal would not listen and leaving the cave roared the jackal's cry three times. Down in the valley he saw an elephant and thinking to land on its head he jumped down. But turning a somersault in the air the poor jackal fell at the feet of the elephant instead, and was crushed beneath the elephant's foot and lay groaning till he died.

The lion looked down and saw the jackal lying there and said:

A jackal once assumed a lion's pride,
And elephant as equal foe defied.

Prone on the earth, while groans his bosom rent,
He learned the rash encounter to repent.

Who thus should challenge one of peerless fame, Nor mark the vigour of his well-knit frame, Shares the sad fate that on the jackal came. But who the measure of his own power knows, And nice discretion in his language shows, True to his duty lives and triumphs o'er his foes.

In this way did the Buddha show what are the proper duties to do in the world.

The Master identified the birth: Devedatta was the jackal, "I myself was the lion."

ခွေးခြသေ့်

(သီဟကောဒဋ္ဌ)

တခါသော် ကောကာလိကအမည်ရှိသော ရဟုန်းတပါးသည် အကြားအမြင်များသော ရဟန်းအခဲ့ပြ တရားဟောသည်ကို ကြားရသောအခါ မိမိလည်း ထိုနည်းတူပြုရန် ဆန္ဒဖြစ်လာ၏။ ဆန္ဒအတိုင်း ဟောကြည့်၏။ မအောင်မြင်။ မိမိ၏ ညံ့ဖျင်းမှုကို သာ လှစ်ပြသကဲ့သို့ ရှိလေတော့သည်။

ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓ ကြားတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက ယခုမှသာ ကောကာလိက၏အသံသည် အချည်းနှီး အဖြစ်ကို ပေါ်စေခဲ့သည်မဟုတ်။ ယခင်ကလည်း ထို့အတူ ဖြစ်ခဲ့လေပြီး ဟူ၍ ဆိုကာ အောက်ပါဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်။

လွန်လေပြီးသော အခါ ခြင်္သေ့ တကောင်သည် မြေခွေးမ ဘကောင်နှင့် ပေါင်းဖော်ရာ သားတကောင် ရလေသည်။ ထို သားငယ်၏ လက်ချောင်း၊ ခြေချောင်း၊ မှင်ဆံမွေး၊ အဆင်း သဏ္ဌာန်တို့သည် ခြင်္သေ့နှင့် အလုံးစုံတူ၏။သို့ရာတွင် အသံကား မြေခွေးနှင့် တူလေသည်။

တနေ့သ၌ မိုးရွာ၍ စဲသည်ရှိသော် ခြင်္သေ့ငယ် အားလုံးတို့ သည် ဟိန်းဟောက်လျက် မြူးတူးပျော်ပါး ကစားကြကုန်၏။ ခြင်္သေ့နှင့် မြေခွေးမ သားငယ်ဖြစ်သူ ခွေးခြင်္သေ့ငယ်သည်လည်း ဟိန်းဟောက်၏။ ဤတွင် သူ၏ အသံသည် ခြင်္သေ့သံ မဟုတ်၊ မြေခွေးအသံသာ ဖြစ်နေလေသည်။ အဖော်ခြင်္သေ့ငယ်တို့သည် မဟောက်ကြပဲ ဆိတ်ဆိတ်နေကြလေတော့သည်။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့၏ အခြားသားငယ်တကောင်သည် ဖခင်ထံ ချဉ်းကပ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ထိုခြင်္သေ့ငယ်သည် ခြင်္သေ့နှင့် ဘူပါလျက် မြေဒွေးသံဖြင့် အော်မြည်ရပါသနည်း ဟူ၍ မေးမြန်းလေသည်။

> သည်သားကောင်ငယ် ခြင်္သေ့နှယ်၊ ခြေသည်း လက်သည်း ရှိပါတယ်။

စန္ဒက်ိန္နရီနှင့် အခြားဇာတ်ဝတ္ထုများ

မြေဝယ် ရပ်လဲ မူမပျက်၊ ခြင်္သေ့ခြေနဲ့ ရပ်တည်လျက်။

သို့လျက်တစေ သူဟောက်ရာ၊ ခြင်္သေ့အသံ ပေါ် မလာ။

သံ စာစာသာ နားမှာကြား၊ မြေခွေး မြည်သံ ပါတကား။

ဤတွင် ခြင်္သေ့သည် ထို သားငယ်အား အဖြစ်မှန်ကို ရှင်းလင်းပြောပြ၏။ ထို့နောက် ခွေးခြင်္သေ့ငယ်ကို ခေါ် ကာ နောင်အခါ ဟိန်းဟောက်ခြင်း မပြုရန် ဆုံးမ ပြောဆိုလေ သည်။

> သင် အော်မြည်လျှင် အားလုံးကွယ်၊ သင့်မျိုးနွယ်ကို သိလိမ့်မယ်။

ဆိတ်ဆိတ်နေကွယ် ငါ့ ချစ်သား၊ သင့် အော်သံမှာ တမူခြား ခြင်္သေ့အော်သံ မဟုတ်တကား။ ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် ကောကာလိကသည် ခွေး ခြင်္သေ့ငယ် ဖြစ်သည်၊ခြင်္သေ့သားငယ်သည် ရာဟုလာဖြစ်သည်။ ခြင်္သေ့မင်းကား ငါဘုရား ဖြစ်ပေသည့် ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်း တော် မူလေသည်။

THE LION-JACKAL

THERE was a member of the Order, Kokalika, who hearing some of the wise Brethren preach, wanted to do likewise. But he only showed up his own inferiority.

But Buddha, on hearing this, said it was not the first time that his voice had betrayed his true worth, and he told the following story.

Once a lion and a jackal mated and a cub was born. Its toes, claws, mane, colour and figure were that of a lion, but his voice was that of a jackal.

One day after the rains all the lion cubs were playing together and roared out in fun. The lion-jackal roared too, but his voice

made the jackal sound and all the other cubs became silent.

Another son of the lion went to his father and asked why that cub looked like a lion and roared like a jackal:

Lion's claws and lion's paws, Lion's feet to stand upon; But the bellow of this fellow Sounds not like a lion's son!

The father told his son the reason for this and then sent for the lion-jackal cub. He advised him never to roar because:

All will see what king you be If you yelp as once before; So don't try it, but keep quiet; Your's is not a lion's roar.

The Master identified the birth. Kokalika was the lion-jackal. Rahula the brother cub. "The king of beasts was I myself."

ခြင်္သေ့ နှင့် တော့၁ဝက်

တညသ၌ ဗုဒ္ဓသည် ရဟန်းနှင့် လူပရိသတ်တို့ကို တရားဟောပြီးနောက် ဂန္ဓကုဋိသို့ ဝင်တော်မူ ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတပါးသည် ရှင်သာရိ ပုတ္တရာအား ပြဿနာတို့ကို မေးလျှောက်၏။ ရှင်သာရိပုတ္တရာကလည်း မေးတိုင်း မေးတိုင်း သော ပြဿနာတို့ကို ပေါ် လွင် ထင်ရှားစွာ ဖြေတော်မူ၏။ ထို အမေးအဖြေတရားတော်ကို နာကြားရသော ပရိသတ်တို့သည်လည်း ပီတိ ဖြစ်ကြ၏။

ထိုအခါ ပရိသတ်ထဲမှ ရဟန်းအိုတပါးက မိမိသည် ပရိသတ်အလယ်၌ ရှင်သာရိပုတ္တရာ အား ဖြေဆိုခြင်း မပြုနိုင်သော ပြဿနာကို မေးမည်၊ ထိုအခါ ပရိသတ်သည် မိမိအား အကြားအမြင်များသည်ဟု ထင်မြင်၍ အထင်

ကြီးကြပေလိမ့်မည်ဟု ကြံစည်၏။ ကြံစည်သည့် အတိုင်းလည်း မသင့်သော ပြဿနာကို နှောင့် ယှက် မေးမြန်း၏။

ရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ရဟန်းအိုကို ကြည့် ပြီးလျှင် ရဟန်းအို၏ အချည်းနှီးသောအဖြစ်ကို သိရကား တစုံတရာ စကားတံ့ပြန်ခြင်း မပြု။ နေရာမှထကာ မိမိသီတင်းသုံးရာ ပရိဝုဏ်သို့ ပြန်တော်မူလေသည်။

ထိုအခါ လူတို့သည် အမျက်ဒေါသ ထွက် ကြ၏။ 'ဤရဟန်းအိုသည် ငါတို့တရားမနာရ အောင် နှောင့်ယှက်ပေသည်။ သည်ရဟန်းမိုက် ကို ဖမ်းကြကုန်''ဟုဆိုကာ လိုက်ကြ၏။

ရဟန်းအိုလည်း ထွက်ပြေး၏။ ယင်းသို့ ထွက်ပြေးစဉ် ကျောင်းပြင်ရှိ မစင်ရေပုပ်တွင်း ထဲသို့ ကျကာ တကိုယ်လုံး အညစ်အကြေးတို့ အလိမ်းလိမ်းကပ်၍ နေလေသည်။

ဤတွင် ပရိသတ်တို့သည် နှလုံး မသာမယာ ဖြစ်ကာ ဗုဒ္ဓထံချဉ်းကပ်လျက် အကြောင်းစုံကို လျောက်ထား၏။

ဗုဒ္ဓကလည်း ထိုရဟန်းအိုသည် ယခုအခါ၌ သာ မိမိဝယ် အစွမ်းမရှိပဲ မတုပြိုင်သင့်သည်ကို တုပြိုင်မိသဖြင့် ဒုက္ခတွေ့ရသည် မဟုတ်၊ ရှေး အခါကလည်း ထို့အတူ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီဟု ဆိုက၁ အောက်ပါဇာတ်ကို ဟောတောာ်မူလေ**သ**ည်။

 \times \times

ရှေးသရောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ခြင်္သေ့မျိုး၌ ဖြစ်၍ ဟိမဝန္တာဝယ် ဂူတခု၌ နေလေသည်။ ထိုဂူအနီးဝယ် ဝက် တကောင်လည်း နေ၏။ ထိုဝက်သည် ဟိမဝန္တာဒေသရှိ အိုင် တခုဝယ် မှီတင်းနေထိုင်ကြသောဝက်အုပ်အထဲမှ ငက်တကောင် ဖြစ်သတည်း။

တနေ့သ၌ ခြင်္သေ့သည် အစာရှာဖွေ၍ စားပြီးနောက် ရေ သောက်ရန်အတွက် အိုင်သို့ဆင်း၏။ ထိုစဉ် အိုင်နံတေး၌ ဝက် တကောင် အစာစားနေသည်ကို မြင်လေသည်။ဤတွင် ခြင်္သေ့ က ထိုဝက်ကို နောက်တနေ့မှ စားတော့မည်၊ မိမိကိုမြင်လျှင် ဝက်သည် ထိုနေရာသို့ နောက်တဖန် ပြန်လာတော့မည်မဟုတ်၊ မိမိ ပုန်းအောင်းနေမှဖြစ်တော့မည်ဟုကြံစည်ကာ ပုန်းအောင်း နေလေသည်။

သို့ရာတွင် ဝက်ကမူ ခြင်္သေ့ကိုမြင်လိုက်၏။ သည်ခြင်္သေ့သည် မိမိကိုမြင်ပါလျှက် ကြောက်သောကြောင့် ပုန်းအောင်းနေပေ သည်ဟု မာန်မာနတက်ကာ တိုက်ခိုက်ရန် စိမ်ခေါ်လေသည်။ ထိုအခါ ခြင်္သေ့က ယခုမူ မတို**က်**လိုသေး၊ ခုနစ်ရက်ကြာ သောအခါတွင်မှ တိုက်မည်ဟု ဆို၏။

ဝက်လည်း ခြင်္သေ့နှင့် တိုက်ရတော့မည်ဟူ၍ အဖော်ဝက် တို့အား အားရဝမ်းသာပြောပြ၏။ ဝက်က ခြင်္သေ့သည် သူ့ကို ကြောက်ရွှံလျက် ရှိသည်၊ မုချ သူသည် အနိုင်ရမည်ဟူ၍ ထင်မှတ်နေ၏။

ဤတွင် အဖော်ဝက်တို့က သင်သည် ခြင်္သေ့ကို မည်သည့် အခါတွင်မျှ တုပြိုင်၍မရနိုင်။ မိမိ၏အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာရာ ရအောင်သာ ပြုပေလော့ဟူ၍ ဆိုကြ၏။ သို့ဆိုကာ အဖော် ဝက်တို့က ဝက်မိုက်အား သင့်ကိုယ်ကို တွေ့ရှိ သမျှသော ကျင်ကြီးတို့ဖြင့် ခြောက်ရက်တိုင်တိုင် အဖန်ဖန် လိမ်းကျံ၍ တဖန် ခြောက်သွေ့အောင် ပြုလော့။ ထို့နောက် ခုနစ်ရက် မြောက်သောနေ့တွင် ယင်းတို့ကို တဖန် စုတ်စိုအောင်ပြုလော့။ ထိုအခါ ပုပ်ဟောင်သော မစင်နံ့တို့ သင့်ကိုယ်မှ ထွက်လာလိမ့် မည်။ ခြင်္သေ့ရောက်လာသောအခါ သင်က လေညာအရပ်က နေပါ။ ခြင်္သေ့ရောက်လာသောအခါ သင်က လေညာအရပ်က နေပါ။ ခြင်္သေ့သည် ထိုအနံ့တို့ကိုရသဖြင့် သင့်ကို မတိုက်ပဲ ရှောင်ရှားသွားလိမ့်မည် ဟူ၍ အကြံပေးကြ၏။

အဖော်များက အကြံပေးသည့်အတိုင်း ဝက်သည် ပြု၏။ ထိုအခါ ခြင်္သေ့သည် ပုပ်ဟောင်သောအနံ့တို့ကိုရလျှင် မစင်ကို ခြေဖြင့်ပင် တို့ ထိသူ မဟုတ်သဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းလည်း မပြု တော့။ ဤသို့လည်း ဆိုလေသည်။ ဟယ် – ဝက်ယုတ်မာ သင့်မှာ ကိုယ်ရေ၊ ညစ်ပတ်ပေ၍ လေမှာလွင့်ပုံ့၊ အပုပ်နံ့ကြောင့် ရဲဝံ့ စွန့်စား၊ ငါသည်ကားလျှင် သင့်အား ရှောင်လို၊ မတိုက်လိုပြီ သင့်ကို အနိုင် ပေးပါ၏။

ထိုအခါ ဝက်သည် ယခင်ကထက်ပို၍ မာန်မာန တက်ကြွ လာ၏။ အဖော်ဝက်တို့မူ တနေ့တွင် ခြင်္သေ့သည် သူတို့ကို လာရောက် သတ်ပေလိမ့်မည် ဟူ၍ တွေးတော ထိတ်လန့်ကာ ထိုနေရာကို စွန့်ခွာလျက် အရပ်တပါးသို့ ထွက်သွားကြလေ သည်။

+ + +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် ဝက်သည် ရဟန်းအို ဖြစ် သည်၊ ငါဘုရားကား ခြင်္သေ့ ဖြစ်ပေသည် ဟူ၍ ဇာတ် ပေါင်းတော်မူလေသည်။

THE LION AND THE BOAR

One night after the Buddha had spoken to the Brothers and a crowd of bystanders he retired to his cell. When he had gone one of the Brothers asked Sariputta many questions, all of which he answered, and all listened entranced to his wisdom. That is, all but one. This Elder thought to himself that if he could ask a question which Sariputta could not answer all men would think how clever he was, and he asked a stupid question.

Sariputta looked at him, realized that he knew nothing, and without saying a word rose and retired to his cell.

The bystanders were furious at this for they said the Elder had prevented them from listening to wisdom and they called out, "Seize this wicked man." The Elder fled, and not seeing it in time fell into a hole in the cover of a cesspool just outside the monastery and was, of course, covered with filth.

Then people felt sorry for him and went to tell the Master what had happened. When he heard them he said this was not the first time the Elder had come to grief by being puffed up with pride, and he told the following story.

Once when the life that was to become the Buddha took form as a lion and lived in a cave in the Himalayas a boar lived near him. one of a number of boars dwelling near a lake.

One day after the lion had killed and eaten he went to the lake to drink and saw a boar feeding at the lakeside. Deciding that he would kill the boar another day the lion hid so that the boar would not be frightened and not come again. But the boar did see him, and being proud, thought the lion was frightened of him! He therefore challenged him to fight.

The lion refused but said that in a week they could fight.

The boar was delighted and told all the other boars, for he was proud to think that a lion had been frightened of him and he felt sure he could kill him. But the boars let him know that he could never be a match for a lion and they advised him to take measures to safegurd himself. He was advised to roll in all the filth he could find every day for six days, letting it dry on him. On the seventh day he was to let it get wet. It would then smell horribly, and when the lion came he should take care to get between the wind and the lion so that the smell would reach the lion.

This he did. But the smell was so horrid that the lion refused to fight him, for he would not even touch such filth with his foot. He said:

The Boar was now prouder than ever, but the other boars left the place, feeling

O dirty Boar, your hide is foul, the stench is horrible to me;

If you would fight I yield me quite, and own you have the victory.

sure the lion would return one day and kill them.

The Master identified the birth: The Boar was the Elder and "I myself was the lion."

မြေပြုခြင်း

တနေ့သ၌ ရဟန်းတို့သည် ဆူးပေါ် ၌အိပ်ခြင်း၊ မီးလှုံခြင်း စသည်ဖြင့် အကျင့်မှားကို ကျင့်၍နေ သော တိတ္ထိအချိုကို မြင်တွေ့ကြသည်။ထိုအခါ ရဟန်းတို့က ဗုဒ္ဓအား ထိုအကျင့်တို့သည် အနှစ် သာရ ရှိပါသလော ဟူ၍ မေးကြ၏။

ဗုဒ္ဓက ထိုအကျင့်တို့မှာ အနှစ်သာရ မရှိ၊ ထိုအကျင့်တို့ကို ဆင်ခြင် စစ်ဆေး ကြည့်ပါက ယုန်ငယ်ကြားရသော ဒုဒ္ဒုဘအသံနှင့် တူပေ သည်ဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်။

 \times

တရံရောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ခြင်္သေ့ မျိုး၌ ဖြစ်၍ အနောက်သမုဒ္ဒရာအနီးရှိ တောတခုတွင် နေလေသည်။ ထို တောအနီးဝယ် ဥသျှစ်ပင်နှင့် ရောထွေးပေါက်နေသော ထန်း တောသည် တည်ရှိ၏။ ယုန်ငယ်တကောင်သည်လည်း ဥသျှစ်ပင် အနီးရှိ ထန်းပင်ငယ်တခုအောက်တွင် နေလေသည်။

တနေ့သ၌ ယုန်ငယ်သည် ထန်းပင်ငယ်အောက်တွင် ဝပ်၍ နေရာမှ အကယ်၍ မြေပြိုသွားသော် မိမိ မည်သို့ဖြစ်မည်နည်း ဟူ၍ ကြံစည်တွေးတောမိ၏။

ထိုအခိုက်တွင် ဥသျှစ်သီးမှည့်တလုံးသည် ထန်းရွက်ပေါ် သို့ ကျလာသဖြင့် 'ဒုဒ် ဒုဒ်'ဟူသော အသံသည် ပေါ် ထွက်လာ၏။ ယုန်ငယ်သည် ထိုအသံကိုကြားလျှင် အမှန်ပင် မြေပြုလေပြီ ဟူ၍ ထင်မှတ်ကာ နောက်သို့ လှည့်၍ မကြည့်အားပဲ တအားပြေးလေ၏။

ထိုယုန်ငယ်ပြေးသည်ကို အခြား ယုန်ငယ်တကောင်က မြင် သဖြင့် အကျိုးအကြောင်း လှမ်းမေး၏။ ယုန်ငယ်က'အဆွေ မမေးပါနှင့်''ဟုဆို၏။ ဤတွင် ဒုတိယယုန်ငယ်သည် ပထမ ယုန်ငယ်နှင့်အတူပြေးလိုက်ကာ ''အဆွေ–ဘာဖြစ်ပါသနည်း'' ဟူ၍ ထပ်မံမေး၏။

ပထမ ယုန်ငယ်လည်း ရပ်တန့်လိုက်ကာ နောက်သို့ လှည့် မကြည့်ပဲ မြေပြိုလေပြီ ဟုဆိုကာ ဆက်၍ပြေးလေသည်။ ယုန် များစွာတို့လည်း သူတို့နောက်မှ လိုက်၍ပြေးကြ၏။ မကြာမီ ယုန် အသိန်းအသောင်းတို့သည် တပေါင်းတည်း ပြေးနေ လေပြီ။

ယုန်တို့ပြေးသည်ကို မြင်ကြသဖြင့် သမင်၊ ဝက်၊ စိုင်၊ ကျွဲ၊ နွှားနောက်၊ ကျား၊ ခြင်္သေ့၊ ဆင် စသည်တို့ကလည်း ဘာ ကြောင့်ပြေးသည်ကို မေးကြ၏။ ယုန်တို့က မြေပြိုသဖြင့် ပြေးရ ကြောင်း ပြန်ပြော၏။ ထိုအခါ ထိုတိရစ္ဆာန်များသည်လည်း အတူလိုက်၍ ပြေးကြလေသည်။

ယင်းသို့ တိရစ္ဆာန်များ သွေးရူးသွေးတမ်းဖြင့် ပြေးကြ သည့်အကြောင်းရင်းကို ခြင်္သေ့မင်းကြားသိရသော် ဆင်ခြင် ကြည့်၏။ မြေပြိုခြင်းသည် တခါတရံမျှ မဖြစ်စဖူး။ ယုန်ငယ် သည် တစုံတရာသောအသံကို ကြားပြီးလျှင် အထင်လွဲမှားခြင်း ဖြစ်ရာသည်။ မိမိသည် လုံ့လမပြုခဲ့သော် သတ္တဝါ အားလုံး ပျက်စီးကြကုန်လတ္တံ့ဟူ၍ တွေးတော၏။ သို့ဖြင့် တိရစ္ဆာန် အားလုံး၏ရွှေဆုံးသို့ရောက်အောင် လျင်မြန်စွာ ပြေးသွား၏။ ထို့နောက် တောင်ခြေရင်းသို့ ရောက်သောအခါ ရပ်လိုက်ပြီး လျှင် သုံးကြိမ် ဟောက်လိုက်လေသည်။

ခြင်္သေ့မင်းကိုကြောက်သဖြင့် ပြေးနေသော တိရစ္ဆာန်တို့ သည် ရပ်တန့်လိုက်ကြသည်။ ခြင်္သေ့မင်းသည် တိရစ္ဆာန် အတွင်းသို့ဝင်ကာ ဘာကြောင့် ပြေးရသနည်းဟု မေး၏။ တိရစ္ဆာန်တို့ကလည်း မြေပြိုသဖြင့် ပြေးရသည်ဟူ၍ ဖြေကြ၏။ ဤတွင် ခြင်္သေ့မင်းက ဆင်အား မြေပြိုသည်ကို အသင်မြင်ပါ သလာဟု မေး၏။ ဆင်က မိမိမမြင်ပါ၊ ကျားမြင်ပါသည်ဟု

ဆို၏။ ကျားကလည်း မိမိမမြင်၊ ကြံ့မြင်သည်ဟု ဆို၏။ ကြံ့ ကလည်း မိမိမမြင်၊ နွှားနောက်မြင်သည်ဟု ဆို၏။ သို့ဖြင့် တိရစ္ဆာန်တို့ အဆင့်ဆင့်ဆိုကြရာ နောက်ဆုံး၌ ယုန်ငယ်မြင် သည်ဟူ၍ ရှေးဦးစွာပြေးလာသော ယုန်ငယ်ကို ပြကြကုန်၏။

ခြင်္သေး မင်းက ယုန်ငယ်အား အကယ်မြေပြိုသည်ကို သင်မြင် ပါသလောဟု မေး၏။ ယုန်က အကယ်မြေပြိုပါသည်၊ မိမိမြင်ပါသည်ဟု ဆို၏။ ခြင်္သေ့မင်းက သို့ဖြစ်လျှင် အဘယ် အရပ်၌ မြေပြိုသည်ကို သင်မြင်သနည်းဟု မေး၏။ ယုန်ငယ်က သမုဒ္ဒရာအနီး၌ မြေပြိုသည်ဟု ဆို၏။ ဤတွင် ခြင်္သေ့မင်းက ထန်းရွက်ပေါ် သို့ ဥသျှစ်သီးမှည့်ကြွေကျသည့်မြည်သံကို ကြား သဖြင့် ယုန်ငယ်သည် မြေပြိုသည်ဟု အထိတ်တလန့်ဖြစ်ပြီး ပြေး ခြင်း ဖြစ်ရာသည်ဟူ၍ ဆင်ခြင်မိ၏။

သို့ဖြင့် ခြင်္သေ့မင်းက တိရစ္ဆာန်တို့အား မိမိသည် ဤ ယုန်ငယ်နှင့်အတူ ထိုအရပ်သို့သွားကာ အကယ် မြေပြိုသည်၊ မပြိုသည်ကို စုံစမ်းကြည့်မည်ဟု ဆို၏။ အစတွင် ယုန်ငယ်သည် ထိုနေရာသို့ ပြန်သွားရန် ကြောက်ရွှံနေသေး၏။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံး၌မူ ခြင်္သေ့၏ကျောပေါ် တွင်တက်စီးလျက် လိုက်ပါသွားလေသည်။ ဥသျှစ်ပင်အနီးသို့ ရောက်သောအခါတွင် ယုန်ငယ်သည် မချဉ်းကပ်ဝံ့သည်နှင့် ဤသို့ဆို၏။

အကျွန့်နေရာ ထိုအရပ်မှာ ဒုဒ်ဒုဒ်မြည်သံ ပေါ် ထွက်လာ။ ဘာသံဟူ၍ ကျွန် မသိ ဘာကြောင့်မြည်လဲ့ ကျွန် မသိ။ ခြင်္သေ့မင်းလည်း တကောင်တည်းပင် အပင်ခြေရင်းသို့ သွားကြည့်၏။ ထိုအခါ ဥသျှစ်သီးမှည့်ကိုတွေ့လေသည်။ မြေပြို သည် မဟုတ်ပါတကား။ ခြင်္သေ့မင်းသည် ယုန်အားခေါ် ကာ အဖြစ်မှန်ကို ပြ၏။ ထို့နောက် သူတို့သည် တိရစ္ဆာန်များထံ သွားကာ အဖြစ်မှန်ကို ရှင်းလင်း ပြောပြကြလေသည်။

+ +

ဤဇာတ်ဆုံးသောအခါ ဗုဒ္ဓက ဤသို့ မိန့်တော်မူလေသည်။

ဥသျှစ်သီးလျှင် ပင်ပေါ် ထက်မှ ၊ ကြွေကျလေပြီ ခုဒ်ခုဒ်မြည်သော် ၊ ယုန်သည် ကြောက်ကာ ပြေးလေရာဝယ်၊ များစွာ သောင်းသောင်း၊ သားရဲ ပေါင်းတို့ နောက်ကြောင်း မကြည့်၊ ပြေးလိုက်ဘိ၏။

အဖြစ်မှန်ကို ဝေဖန်စဉ်းစား၊ မပိုင်းခြားပဲ သူများ စကား၊ နားယောင်မှား၍ ကြောက်အားပိုရှာ၊ တုန်လှုပ်ပါသည် ပညာပါးရှား၊ သူမိုက်များ။

သီလပညာ၊ ပြည့်စုံပါ၍ ရွံရှာမကောင်းမှု၊ ဖဲရှောင်ပြုလျက် သူ၏စကား၊ အမှားများကို ယောင်မှားကင်းကာ၊ မရွှံပါသည် လိမ္မာတတ်သိ ပညာရှိ။

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် ငါ့သည် ခြင်္သေ့ဖြစ်ပေ သည်ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော်မူလေသည်။

THE END OF THE WORLD

One day the disciples saw some false ascetics lying on thorns, torturing themselves by fire, etc., and they asked the Buddha if there was any special merit in these kinds of penance. He told them that there was no merit in them, for they had been examined and tested and they proved to be like the noise heard by the hare.

He then told them the following story.

Once the life that was to become the Buddha was born as a lion, and lived in a wood near the western ocean. Nearby was a grove of palm trees mixed with vilva trees and beneath a palm sapling at the foot of a vival tree lived a hare.

One day the hare lay beneath the young tree and thought to himself—if the earth should be destroyed, what would become of me?

At that very moment a ripe vilva fruit fell on a palm leaf with a loud plop. The hare heard the noise and thought, this is indeed the end of the earth, for it is collapsing, and he fled without looking behind.

Another hare saw him running and asked the cause. "Pray don't ask me," he said. The other hare ran with him and asked again, "What is it?" The first hare stopped and without looking behind said the earth was breaking up, and then ran on again. Soon more hares joined them and in time a hundred thousand hares were running. Other animals saw them, a deer, a boar, an elk, a buffalo, a wild ox, a rhinoceros, a tiger, a lion, an elephant, and so on, and all asked in turn why they were running away. The same answer was given. They too took to flight.

When our lion heard the reason for this mad flight, he thought to himself, the earth is not coming to an end; the hare must

have misunderstood some sound. He realized, too, that if he did not do something all the animals would perish for they were rushing to disaster. Getting ahead of them, he stopped at the foot of a mountain and roared three times.

The animals paused, huddled together in fear, while the lion went among them and asked why they were running away. When he heard that the earth was collapsing he asked the elephant if he had seen it doing so. The elephant said he had not, but the lion had. The lion said he had not, but the tiger had, the tiger said the rhinoceros had, the rhinoceros said the wild ox and so on until at last the hare was reached. The lion asked the hare if this was true, and he said it was, for he had seen it. Where had it been seen, asked the lion. Near the ocean, answered the hare. Then the lion thought that a ripe fruit must have fallen and made a noise and the hare had been frightened into a rash conclusion.

He now reasoned with the animals and said he would go with the hare and find out if it was true. At first the hare was frightened, but at last got on the lion's back and went with him to find the place, When they had nearly reached it the hare was too frightened to go on and said:

From the spot where I did dwell
Issued forth a fearful "thud";
What it was I could not tell,
Nor what caused it understood.

Softhe lion went alone to the foot of the tree and there he found the ripe vilva fruit. But the earth had not cracked! He made the hare look too, and then they went back to the other animals, and told them. The Buddha said:

Alarmed at sound of fallen fruit

A hare once ran away.

The other beasts all follow suit

Moved by that hare's dismay.

They hastened not to view the scene
But lent a willing ear
To idle gossip, and were clean
Distraught with foolish fear.

They who to Wisdom's calm delight And Virtue's heights attain, Though ill example should invite, Such passing fear disdain.

The Master identified the birth saying, "I was the lion."

အို ရွှေခြေပိုင်ရှင်

ရဟန်းမိန်းမငယ်တဦးကို အကြောင်းပြု၍ ဤ ဇာတ်ကို ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ ရဟန်း မိန်းမငယ်သည် လူဝတ်ကြောင် ဘဝ၌ ရှိစဉ် ရတနာသုံးပါးကိုကြည်ညိုသောအမျိုးကောင်း သမီးတဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူ ရှိသော ယောက်ျားတဦးနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သော် လည်း မိမိနှစ်သက်ရာ ပြုခွင့်ရခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် တနေ့တွင် သူသည် ခင်ပွန်းဖြစ်သူအား သံဃ အပါးဝယ် တရားဒေသနာ ကြားနာစေခဲ့လေ သည်။ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ သည်လည်း ရတနာ သုံးပါးကို ကြည်ညိုမြတ်နိုးသူ ဖြစ်လာခဲ့ပေ သည်။

X

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘုရားလောင်းသည် သမင်မျိုး၌ ဖြစ်၏။ သူသည် အရွယ်ရောက်သော် အဆင်းလှ၏။ တင့်တယ်၏။ ခြေတို့သည် ကြံ့ခိုင်၍ ချိပ်ရည်ဖြင့်သွန်းလောင်းထားသည့်ပမာ ချောမောပြောင်လက်၏။ဦးချိုတို့သည် ငွေပန်းကုံးပမာ ကွေးညွှတ်၏။ မျက်လုံးတို့သည် ပတ္တမြားလုံးနှင့်တူ၏။ ပါးစပ်သည် ကမ္မလာနီအဆင်းနှင့်တူ၏။ ထိုသမင်သည် လှပတင့်တယ်သော မယားသမင်မနှင့်အတူ ကိုယ်၌ အပြောက်အစက်ရှိသော၊များစွာသော နောက်ပါသမင်တို့ခြံရံလျက် ပျော်ရွှင်စွာနေထိုင်၏။

တနေ့သောအခါ ကံအကြောင်းမလှသဖြင့် ရွှေသမင်၏ ခြေတဘက်သည် မုဆိုးထောင်ထားသောကျော့ကွင်း၌ မိလေ တော့သည်။ သူသည် ကျော့ကွင်းမှလွတ်မြောက်ရန် ဆောင့်၍ ဆောင့်၍ ရုန်းကန်သည်။ သို့ရာတွင် မလွတ်သဖြင့် ထိတ်လန့်စွာ အော်လေသည်။ ရွှေသမင်၏အော်သံကို ကြားသဖြင့် သမင် အပေါင်းသည် ထွက်ပြေးကြကုန့်၏။ရွှေသမင်၏မယား သမင်မ သည်လည်း ထွက်ပြေးရာမှ သမင်များထဲတွင် ခင်ပွန်းကိုရှာဖွေ ကြည့်ရှုရာမမြင်သဖြင့် ထိုနေရာသို့ ပြန်လာ၏။ ထိုအခါ ကျော့ ကွင်း၌ မိနေသော ရွှေသမင်ကို မြင်သဖြင့် လွတ်မြောက်ပို့ ကြိုးစား ရုန်းကန်ရန် တောင်းပန် တိုက်တွန်း၏။

အို- ရွှေခြေပိုင်ရှင်၊ မယ့်သခင်ငဲ့ အရှင် ရုန်းလေ၊ ကြိုးပါချေလော့ သားရေကျော့ကွင်း၊ အနှောင်တွင်းမှ လွတ်ကင်းမရှိ၊ မောင် ဖမ်းမိက မချိသည်မယ်၊ သည်တောလယ်ဝယ် ဘယ်မှာ ရွှင်ပျော် နိုင်မည်နည်း။

ထိုအခါ ရွှေသမင်က ပြန်၍ဆို၏။

ငါသည် ရုန်းကာ၊ ကြိုးစားပါလည်း လွတ်ရာမရ၊ ပင်ပန်းလှ၏ လုံ့လပြုပြန်၊ ငါ ရုန်းကန်တိုင်း ကြိုးလွန်တင်းကာ၊ နာကျင်ပါသည် ငါ့မှာ အနေ ခက်တော့သည်။

ထိုအခါ သမင်မက ခင်ပွန်း၏အသက်ကို မိမိ ကယ်အံ့ဟု ဆို၏။ မကြာမီ သူတို့အနီးသို့ မုဆိုး ချဉ်းကပ်လာ၏။ သမင်မ သည် မုဆိုးအားခရီးဦးကြိုပြု၏။ ထို့နောက် သမင်အပေါင်း၏ ဘုရင်ဖြစ်သော မိမိ ခင်ပွန်းလင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုကာ မုဆိုးအား တောင်းပန်ရှာလေသည်။

အို - မုဆိုးအရှင် မြေပြင်ပေါ် ထက်၊ သစ်ရွက်ခင်းကာ မယ့်ကိုသာလျှင် ထက်စွာသန်လျက်၊ သင့် လက်နက်ဖြင့် ရက်စက်လှစွာ၊ သတ်ပြီးပါမှ သက်လျာချစ်ကြင်၊ မယ့်ချစ်လင်ကို အသင် သတ်ဖြတ် ပါလေတော့။

သမင်မ၏စကားကိုကြားလျှင် မုဆိုးသည် များစွာအံ့ဩလှ သဖြင့် ရွှေသမင်ကို ကျော့ကွင်းမှလွှတ်လိုက်လေသည်။ ဤတွင် သမင်မသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဤသို့ ကျူးရင့်လေသည်။

> အနောင်မှလျှင် ခင်ပွန်း သက်လျာ၊ လွတ်မြောက်ပါ၍ မယ့်မှာ ယနေ့၊ စိတ်ကြည်မွေ့ကာ ချမ်းမြေ့ပျော်ရွှင်၊ ဖြစ်ရအင်သို့ အသင်မုဆိုး၊ မျိုးဆွေအကုန် အဖုံဖုံနှင့် ပြည့်စုံချမ်းသာ၊ နှစ်သက်စွာလျှင် သာယာချမ်းမြေ့ ပါစေသတည်း။

ရွှေသမင်လည်း ကျေးဇူးတံ့ပြန်သောအားဖြင့် မုဆိုးအား ပတ္တမြားမျက်ရှင်တလုံး ပေး၏။ ထို ပတ္တမြားမျက်ရှင်ဖြင့် အိမ်ရာတည်ထောင်ပြီးလျှင် အလှူပေးခြင်း၊ သတ္တဝါအပေါင်း အား မေတ္တာစေတနာထားခြင်း အစရှိသော ကောင်းမှုကုသိုလ် များ ပြုရန် တိုက်တွန်းပြောဆို၏။

+ +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် အမျိုးသမီးသည် သမင်မ ဆန္နအမတ်သည် မုဆိုး၊ ငါဘုရားသည် သမင်ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော်မူလေသည်။

O GOLDEN FOOT

This story was told about a girl member of the Sisterhood who, well-born, was married to an unbeliever. She was, however, allowed to do as she pleased and one day invited her husband to listen to the Buddhist sermons. He then became a believer.

Once the life that was to become the Buddha took form as a stag. He grew up beautiful and graceful, of golden colour, with his feet firm and glossy as lacquer, his horns curved like a silver wreath, his eyes like round jewels and his mouth like a ball of crimson wool. With his wife, a lovely doe, he lived happily and he had a large following of dappled deer.

Unfortunately one day his foot was caught in a snare set by a hunter, and though he tugged and tugged he could not free himself and he called out the cry of capture. The herd fled. When the doe saw that he was not with them she returned and seeing him fast begged him to try and break away.

O Golden-Foot, no effort spare
To loose thyself from thonged snare.
How could I joy, bereft of thee,
To range amidst the woodland free?

The stag replied:

I spare no effort, but in vain,
My liberty I cannot gain.
The more I struggle to get loose,
The sharper bites the thonged noose.

Hearing this, the doe said she would save him.

Soon she saw the hunter approaching and went to meet him, singing the praises of her husband, king of the herd, asking him:

Let on the earth a leafy bed, Hunter, where we may fall, be spread; And drawing from its sheath thy sword, Slay me and afterwards my lord.

The hunter was so amazed that he set the stag free, and in her fullness of happiness the doe said:

As I to-day rejoice to see
This mighty beast at liberty,
So, hunter, that didst loose the gin,
Rejoice with all thy kith and kin.

In return for what he had done the stag gave him a magic jewel and told him to use it to set up a household, to give alms and show goodwill to all, for that was his Path.

He identified the birth: Channa was the hunter; the female novice the doe, "I myself was the stag."

ဆတ်လိမ္မာ

တနေ့သ၌ ရဟန်းတို့သည် တောင်ပေါ် မှ ကျောက်တုံးကို လှိမ့်၍ လည်းကောင်း၊ လေး သမားတို့ကို စေလွှတ်၍လည်းကောင်း၊ ဆင်ကို လွှတ်၍လည်းကောင်း ဒေဝဒတ်က ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရားအားသတ်ရန် အမျိုးမျိုးကြံစည်ကြိုးစား ခဲ့ကြောင်း အချင်းချင်း ပြောဆိုနေကြ၏။ ထိုစဉ် ရဟန်းတို့ထံပါးသို့ ဗုဒ္ဓ ရောက်ရှိတော်မူ လာရာ မည်သည့်အကြောင်း ပြောဆိုနေကြ သနည်းဟူ၍ မေးမြန်းတော်မူ၏။ ဗုဒ္ဓသည် ရဟန်းတို့ ပြောဆိုနေသော ဖြစ်ရပ်ကို ကြား သိတော်မူသောအခါ ဒေဝဒတ်သည် မိမိအား ယခုအခါ၌သာ မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း သတ်ရန် ကြံစည်ခဲ့ဖူးပြီ ဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ့ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်။

X

ဘရံရောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ဆတ်မျိုး၌ဖြစ်၏။ သူသည် တောတခုဝယ် သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို ရှာဖွေစားသောက် နေထိုင်၏။

တနေ့သ၌ မုဆိုးတယောက်သည် သစ်ပင်တပင် အနီးဝယ် ဆတ်ခြေရာတို့ကို တွေ့၏။ ဤတွင် ဆတ် လာ၍ သစ်သီးများ ကို စားသောက်ပါက ဖမ်းရန်အတွက် ထိုသစ်ပင်ပေါ် တွင် လင့်စင်ဆောက်ကာ လင့်စင်ပေါ် မှ စောင့်နေ၏။

နောက်တနေ့တွင် ဆတ်သည် အခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် သစ်သီး များစားရန် ထိုသစ်ပင်ရှိရာသို့ လာ၏။ သို့ရာတွင် တခါတရံ လူတို့သည် ဆတ်တို့ကိုသတ်ရန် ပုန်းအောင်း၍ စောင့်နေတတ် သည်ကို စဉ်းစားမိသဖြင့်သစ်ပင်ရင်းသို့ ချက်ချင်းမလာသည်ကို တွေ့ရသောအခါ မအောင့်အည်းနိုင်ဖြစ်လာ၏။ သို့ဖြင့် ရွှေသို့ ဆတ် တိုး၍လာစေရန် သစ်သီးများကိုဆွတ်ခူးကာ ဆတ်ရွှေသို့ ပစ်ချပေး၏။ သစ်သီးတို့ မည်သည် သစ်ပင် အောက်သို့သာ တည့်မတ်စွာကြွေကျရိုးထုံးစံရှိသည်၊ အဝေးသို့လှမ်း၍ ကြွေကျရိုး ထုံးစံမရှိ။ ထိုအဖြစ်ကို မုဆိုးမေ့လျော့နေ၍ ယင်းသို့ ပြုမူ ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆတ်သည် မိမိရွှေသို့ ထူးခြားစွာရောက်ရှိလာသောသစ်သီး များကို မြင်သောအခါ ''အို–သစ်ပင်၊ သင်သည် သစ်ပင်တို့၏ ဓမ္မတာကို စွန့်ပေသည်တကား။ သို့အတွက် ငါသည် သင့်အနီး သို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းမပြုသင့်ပြီ။ ယနေ့အဖို့ အခြား သစ်ပင်သို့ ငါသွား၍ အစာရှာတော့မည်''ဟုဆိုကာ ထိုနေရာမှ ထွက်ခွာ သွားလေသည်။

ဤတွင် မုဆိုးက''သင် ယနေ့ ငါ့လက်မှ လွတ်သွားသည်။ သို့ရာတွင် အခြားနေ့တွင် သင့်ကို ငါဖမ်းပြမည်''ဟူ၍ဟစ်အော် ကြုံးဝါး ပြောဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ဆတ်က ''ငါသည် သင့်လက်မှလွတ်ခဲ့သော်လည်း သင်မူကား အကုသိုလ်ကံမှ လွတ်မည်မဟုတ်''ဟူ၍ ပြန်လည် ပြောဆိုလိုက်လေသည်။

+ +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးနောက် ဒေဝဒတ်သည် မု**ဆိုး၊** ငါဘုရားသည် ဆတ် ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ ဇာတ် ပေါင်းတော်မူလေသည်။

THE ANTELOPE

WHEN the Brethren were discussing Devadatta's attempts to kill the Buddha by hurling rocks, hiring archers and setting the elephant on him, the Buddha asked them what they were discussing. When he heard he told them the following story to show that Devadatta had tried before to kill him, and failed.

Once the life that was to become the Buddha was born as an antelope and lived in a forest, eating fruit.

One day a deerstalker saw his footmarks near a tree and built a platform in the tree so that he could sit there and catch him when he came again for fruit.

The antelope came as usual on the next day but the thought struck him that sometimes men hid to kill deer and he had better wait and watch for a bit before he went nearer the tree.

After a time the deerstalker became impatient and taking some of the fruit threw it towards the antelope, hoping to attract him nearer. But he forgot that fruit which falls from a tree falls down straight, and not outward from the tree, and the antelope, seeing the fruit come towards him, asked the tree if it had changed its normal habit! He thought he had better not venture nearer (he said) and he told the tree that he would eat from another tree that day!

The deerstalker called after him that he had saved himself that day—"I have missed you this tine"—but on another day he would catch him.

The Buddha answered: "Yes, but you have not missed the reward of your conduct!"

The master identified the birth: Devadatta was the hunter. "I myself was the antelope."

ဆတ်၊ လိပ်နှင့် ခေါက်ရှာငှက်

တနေ့သ၌ ဗုဒ္ဓသည် မိမိအား ဒေဝဒတ်က သတ်ရန် ကြံစည်နေသည် ဟူသော သတင်းကို ကြားသိတော်မူသဖြင့် ဤဇာတ်ကို ဟောတော် မူခြင်းဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓက 'ရဟန်းတို့၊ ဒေဝဒတ် သည် ယခုအခါ၌သာလျှင် ငါဘုရားကိုသတ်ရန် ကြိုးစားသည်မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ထို့ အတူ ပြုဖူးပြီ'ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်။

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ဆတ်မျိုး၌ဖြစ်၏။ ရေအိုင်တခုအနီးရှိ ချုံတခုဝယ် နေလေသည်။ သူနေထိုင်ရာ နေရာအနီး၌ သစ်တပင်၏ ထိပ်ဖျားတွင်လည်း ခေါက်ရှာငှက် သည် နေ၏။ ရေအိုင်ထဲ၌ကား လိပ်သည်နေ၏။ ဤတိရစ္ဆာန် သုံးကောင်သည် အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်၍ ခိုင်မြဲသော မေတ္တာဖြင့် ချစ်ခင်စွာ ပေါင်းသင်း နေထိုင်ကြလေသည်။

တနေ့သ၌ မုဆိုးတယောက်သည် ဆတ်၏ ခြေရာတို့ကို တွေ့ သဖြင့် ဖမ်းဆီးရန် ကျော့ကွင်းထောင်ထား၏။

ထိုနေ့ ညချမ်းအချိန်တွင် အခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် ဆတ်သည် ရေအိုင်သို့ ရေသောက် ဆင်း၏။ ဤတွင် သူ၏ ခြေသည် ကျော့ကွင်း၌ ငြိလေတော့သည်။ သူသည် နာကျင်သဖြင့် ထိတ်လန့်စွာဖြင့် အော်၏။ ဆတ်၏ အော်သံကို ကြားသဖြင့် ခေါက်ရှာငှက်နှင့် လိပ်တို့သည် ကူညီရန် လျင်မြန်စွာလာကြ၏။ သူတို့သည် ကျော့ကွင်း၌ မိနေသော ဆတ်ကို မြင်လျှင် မုဆိုး မရောက်လာမီ သူတို့အဆွေလွှတ်မြောက်ရန် ကြံစည် ကြိုးစား ကြ၏။ ခေါက်ရှာငှက်က လိပ်အား ဤသို့ဆို၏။

အဆွေ လိပ်ရေ ကြိုးပါလေ၊ သားရေကျော့ကွင်း ကိုက်ဖြတ်ချေ။ မုဆိုးလူပေ သင်တို့ဆီ၊ မရောက်လာအောင် ငါ တားမည်။

သို့ဖြင့် လိပ်သည် သူ၏ ချွန်ထက်လှသော သွားများဖြင့် သားရေကျော့ကွင်းကို ကိုက်ဖြတ်၏။ ထိုစဉ် ခေါက်ရှာငှက် သည် မုဆိုးအိမ်ရှိရာအရပ်သို့ ပျံသန်းသွားကာ ထိုနေရာမှု စောင့်နေ၏။ မိုးသောက်ထကာလတွင် မုဆိုးသည် လှံကို ကိုင်စွဲလျက် အိမ်ရွှေတံခါးမှ ထွက်လာ၏။ ထိုအခါ ခေါက်ရှာငှက်သည် မုဆိုးရှိရာသို့ ပျံသန်းကာ မုဆိုး၏ မျက်နှာကို အတောင်ဖြင့် ပုတ်ခတ်၏။ မုဆိုးလည်း နိမိတ်မကောင်းပြီဟုဆိုကာ အိမ်တွင်း သို့ ပြန်ဝင်သွား၏။

ထို့နောက် မုဆိုးသည် အိမ်နောက်ဖေးတံခါးမှ ထွက်ပြန်၏။ ထိုအခါ၌လည်း ခေါက်ရှာငှက်သည် မုဆိုး၏ မျက်နှာကို ရှေးနည်းအတူ အတောင်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ပြန်၏။ မုဆိုးသည် အိမ်တွင်းသို့ တဖန်ပြန်ဝင်၏။ နိမိတ်ဆိုးများ ပြေပျောက် အောင် မိုးလင်းသည်အထိ စောင့်ဦးမည်ဆိုကာ စောင့်နေ၏။

ထိုစဉ် ခေါက်ရှာငှက်သည် သူ၏ အဆွေခင်ပွန်းများထံ လျင်မြန်စွာ ပျံသန်းသွားသည်။ လိပ်သည် သားရေကျော့ကွင်း ကို ကိုက်ဖြတ်လျက်ရှိရာ ထိုအချိန်တွင် တလွန်းမျှသာ ကျန် တော့သည်။ အစွမ်းကုန် ကြိုးစား ကိုက်ဖြတ်ရရှာသဖြင့် သူ၏ ခံတွင်းမှ သွေးများ ယိုစီးကျနေလေသည်။

ထိုအခိုက် မုဆိုးလာနေသည်ကို သူတို့ လှမ်းမြင်ကြ၏။ ခေါက်ရှာငှက်သည် သစ်ပင်ဖျားသို့ ပျံတက်ပြေး၏။ ဆတ်သည် မုဆိုးကိုမြင်လျှင် ကြောက်လန့်ရကား အစွမ်းကုန် ရုန်းကန်၏။ ဤတွင် တလွန်းမျှသာကျန်သော ကျော့ကွင်းကြိုးသည် ပြတ် တောက် သွားလေသည်။ အနှောင်မှ လွတ်မြောက်သွားပြီ ဖြစ်သဖြင့် ဆတ်သည် တောတွင်းသို့ ဝင်ပြေးလေ၏။ လိပ် မူကား ပင်ပန်း နွမ်းနယ် နေသဖြင့် မပြေးနိုင်ပဲ ရှိနေရှာ လေသည်။

မုဆိုးသည် လိပ်ကိုမြင်လျှင် ကောက်ယူလိုက်၏။ထို့ နောက် လွယ်အိတ်ထဲသို့ ထည့်ကာ သစ်ငုတ်တခုတွင် ချိတ်ထား၏။ ဆတ်သည် ထွက်ပြေးရာမှ ငါ၏အဆွေ လိပ်သည် အသို့နေမည် နည်းဟူ၍ စိုးရိမ်ပူပန်သဖြင့် တဖန် ပြန်လှည့်လာ၍ ကြည့်၏။ ထိုသို့ကြည့်သည်ကို မုဆိုးသည်လည်းမြင်၏။ ဤတွင် ဆတ်သည် အားနည်းဟန်ပြုကာ ကိုယ်ရောင်ပြ၍ မုဆိုးကို တောတွင်းသို့ သွေးဆောင်ခေါ် သွား၏။ ခရီးအတန်ဝေးသော် ဆတ်သည် ခြေရာဖျောက်ကာ လိပ်ရှိရာနေရာသို့ အခြားလမ်းမှ လျင်မြန် စွာ ပြေးလာ၏။ ထို့ နောက် လွယ်အိတ်ကို ဦးချိုဖြင့် ချိတ်ယူ ကာ မြေသို့ချ၍ လိပ်ကို ထွက်စေ၏။ ထိုအခါ ခေါက်ရှာငှက် သည် သစ်ပင်ထက်မှ ပျံဆင်းလာကာ အဆွေခင်ပွန်းသုံးဦး တွေ့ဆုံကြ၏။

ဆတ်သည် ထိုနေရာသို့တဖန် မုဆိုးပြန်လာလိမ့်မည်ကိုတွေးမိ သဖြင့် ခေါက်ရှာငှက်အား အခြားသစ်ပင်တပင်သို့ ပြောင်းရွှေ နေထိုင်ရန်အကြံပေး၏။ ထို့နောက် အဆွေခင်ပွန်းသုံးဦးသည် ဘေးလွှတ်ရာသို့ အသီးသီး ထွက်ခွာသွားရန် ပြောဆိုကြ၏။ သို့ဖြင့်—

> လိပ်သည်အိုင်တွင်း၊ သူ သက်ဆင်း၍ တောတွင်းသို့လျှင်၊ ဆတ်သည်ဝင်၍ သစ်ပင်ပေါ် ထက်၊ ခေါက်ရှာငှက်လည်း ငှက်ငယ်ရင်သွေး၊ ဆောင်ယူပြေး၍ အဝေးဆီသို့ သွားတော့သည်။

နောက်ဆုံးတွင်မုဆိုးသည် ထိုနေရာသို့ပြန်လာ၏။ သို့ရာတွင် ဆတ်ကိုလည်းမမိ၊ လိပ်ကိုလည်းမရ၊ လွယ်အိတ်ကိုလည်းဆုံးရှုံး လေသော အဖြစ်ကို ကြုံရတော့၏။ သူသည် ဝမ်းနည်း မောပန်းလှစွာဖြင့် အိမ်သို့ပြန်လေ၏။

အဆွေခင်ပွန်း သုံးဦးတို့မှုာမူ မိမိတို့နေထိုင်ရာ အသီးသီး တွင် ပျော်ရှင်ချမ်းမြေ့စွာ ဆက်လက်နေထိုင်ကြလေသည်။

+ +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးနောက် ဒေဝဒတ်သည် မုဆိုး၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ခေါက်ရှာငှက်၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် လိပ်၊ ငါဘုရားသည် ဆတ်ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော် မူလေသည်။

THE ANTELOPE, THE TORTOISE AND THE WOODPECKER

This story was told by the Buddha when the news was brought to him one day that Devadatta was plotting to kill him. "Ah, Brethren," he said. "it was just the same long ago: Devadatta tried then to kill me, as he is trying now." And he told the following story.

Once the life that was to become the Buddha took birth as an antelope and lived in a thicket near a lake. Not far from him lived a woodpecker whose nest was on the top of a tree. In the lake lived a tortoise. These three became firm friends.

One day a hunter saw the footmarks of the antelope and set a trap to catch him.

In the evening the antelope went as usual to the lake to drink, but his foot got caught fast in the trap. His cries of terror and pain were heard by the woodpecker and the tortoise and both rushed to his aid. When they saw what had happened they knew that the hunter would return, so a plan was formed to rescue their friend. The woodpecker said:

Come, Tortoise, tear the leathern snare and bite it through and through.

And of the hunter I'll take care, and keep him off from you.

So, while the tortoise with its sharp teeth tried to cut the leather the woodpecker flew away to the house of the hunter and waited there.

In the very early morning the hunter took his knife and started to leave his house by the front door. But the woodpecker was waiting and flew at him, flapping his wings in his face. The man went back into his house, saying to himself that the omens were against him.

Later on he tried to leave by the back door, but the same thing happened and the

woodpecker's wings struck his face again. So he re-entered his house and decided to wait till morning came and the omens were better.

The woodpecker then flew back to his friends. He found the tortoise, his mouth bleeding from his efforts, still trying to free the antelope, for one last strand remained uncut. But just then they saw the hunter approaching. The woodpecker flew away to the top of his tree, the antelope, seeming to get extra strength from his fear, made a great effort and the strand broke, and he fled into the forest. Only the tortoise remained, for he was too weak to move.

The hunter saw the tortoise and picking him up put him in his bag and hung the bag on a tree. Then he saw the antelope who had been watching what had happened to his friend. The antelope let the man see him and then, making pretend that he was very weak, went deep into the forest, followed by the hunter. After going for some way he slipped back, took the bag down from the tree with his horns and freed the tortoise. The woodpecker now flew down from his tree and the friends were together once more.

But the antelope knew the hunter would return and told the woodpecker he should find another home and they would all separate. So:

The tortoise went into the pool, the deer into the wood,

And from the tree the woodpecker carried away his brood.

Finally the hunter returned and found that he had lost antelope, tortoise and bag, and sad and weary he returned to his home.

But the three friends continued to live happily in their separate homes.

The Buddha identified the birth: Devadatta the huntsman, Sariputta the woodpecker, Moggallana the tortoise, and "I was the antelope."

ရောဟဏရွေသမင်

တနေ့သ၌ ရဟန်းများသည် ဗုဒ္ဓ အတွက် ရှင် အာနန္ဒာ အသက် စွန့်ပုံကို ပြောဆို နေကြ၏။ ဗုဒ္ဓသည်ရဟန်းများအား မည်သည့်အကြောင်း ပြောဆို နေကြသည်ကို မေးမြန်းတော် မူရာမှ ထိုအကြောင်းကို ကြားသိတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓဏ ရှင်အာနန္ဒာသည် ယခုအကြိမ်သာလျှင် ဗုဒ္ဓအတွက် အသက် စွန့်လွှတ်ခဲ့သည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း စွန့်လွှတ်ခဲ့ဖူးပြီ ဟူ၍ မိန့် တော်မူကာ အောက်ပါ ဇာတ်ကို ဟောတော် မူလေသည်။ လွန်လေပြီးသောအခါ ဘုရားလောင်းသည် သမင်မျိုး၌ ဖြစ် ၏။ ရွှေရောင်အဆင်း ရှိ၏။ ရောဟဏ အမည်တွင်၏။ သူ သည် အရွှယ်ရောက်သောအခါ သမင်ရှစ်သောင်းတို့၏ ဦးစီး ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။ သူသည် ညီ ဖြစ်သူ စိတ္တ၊ နှမ ဖြစ်သူ သုတနာတို့နှင့်အတူ မျက်မမြင် မိအို ဖအို တို့ကို လုပ် ကျွေးပြုစု နေထိုင်လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် မိဖုရားတပါးသည် အိပ်မက် မြင်မက်လေ သည်။ အိပ်မက်ထဲ၌ ရှေသမင် တကောင်သည် ရွှေအင်းပျဉ် ပေါ်၌ ထိုင်လျက် လူ အပေါင်းအား တရား ဟောသည်ကို မြင်မက်၏။ တရားမဆုံးမီ မိဖုရားသည် အိပ်ရာမှ လန့်နိုးလေ၏။ အိပ်မက်ကို အကယ်ထင်မှတ်သဖြင့် 'ရွှေသမင်ကို ဖမ်းကြကုန်'' ဟူ၍ ဟစ်အော်မိသည်။ အခြွေ အရံ တို့လည်း ရွှေသမင် အကယ်မရှိသဖြင့် ရယ်မော ကြကုန်သည်။

သို့ရာတွင် မိဖုရားကား အိပ်မက်ကိုပင် စွဲလမ်း နေ၏။ ရွှေသမင်သည် တနေရာရာ၌ အကယ်ရှိရမည် ဟူ၍လည်း မှတ် ယူထား၏။ ထို့ကြောင့် (ဘုရင့်အား) မုဆိုးများကို ရွှေသမင်ရှာရန် စေလွှတ်စေလေသည်။

ဤသတင်းကို ရောဟဏ သမင်အား မြင်တွေ့ ဖူးသော မုဆိုး၏သားသည် ကြားသိရ၏။ ထိုအခါ သူသည် ရောဟဏ ရွှေသမင်ရှိရာ အရပ်သို့ သွားကာ ကျော့ကွင်းကို ထောင်လေ သည်။

ထိုနေ့ညတွင် အခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် ရောဟဏသည် သမင် အပေါင်းနှင့်အတူ ရေအိုင်သို့ ရေသောက်ဆင်း၏။ ထိုအခါသူ၏ ခြေသည် ကျော့ကွင်း၌ မိလေတော့သည်။ သူသည်လှုပ်ရှားမရသော်လည်း ရုတ်တရက် အော်ဟစ်ခြင်း မပြုပေ။ အကယ်၍ မိမိအော်ဟစ်ပါက သမင် အပေါင်းသည် ရေ ဝအောင် မသောက်ရတော့ပဲ ကြောက်လန့်ကာ ထွက်ပြေးကြ တော့မည်ဟူ၍ စိုးရိမ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့နောက် သမင် အားလုံး ရေသောက်ပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် သူသည် ကျော့ကွင်းမှ ရုန်းထွက်၏။ သုံးကြိမ်တိုင် ရုန်းထွက်သောအခါ လွန်ကြိုးသည် အသားကို ပြတ်စေကာ အရိုးတိုင်အောင် ထိ၏။ လွတ်ကား မလွတ်။ ထို အခါတွင်မှ သူသည် ကျော့ကွင်း၌ မိနေပြီဟူ၍ အော်ဟစ်လေသည်။ ညီတော်၊ နှမတော် အပါ အဝင် သမင်းအားလုံးသည်လည်း ထွက်ပြေး ကြလေသည်။ ညီတော်စိတ္တသည် ခရီးအတန်ကွာ ထွက်ပြေး ကြလေသည်။

အုပ်တွင် နောင်တော်ကို ရှာဖွေ၏။ မတွေ့သောအခါ ကျော့ ကွင်း၌မိနေသော သမင်သည် နောင်တော်ဖြစ်နေပြီလောဟူ၍ ပူပန်ကာ ထိုနေရာသို့ ပြန်ကြည့်၏။

ညီတော်စိတ္တ ပြန်လာသည်ကို နောင်တော် ရောဟဏ မြင် သောအခါ ထိုနေရာမှ ရှောင်ခွာရန် ဖျောင်းဖျ လေသည်။ အကယ်၍ ညီတော် ရှောင်ခွာခြင်း မပြူပါက ညီတော်လည်း အဖမ်းခံရတော့မည်။ ထိုအခါ မျက်မမြင် မိအို ဖအို တို့ကို မည်သူ လုပ်ကျွေးပြုစုမည်နည်း ဟူ၍ ပြောဆိုလေသည်။ ထို အခါ ညီတော်စိတ္တက နောင်တော့် စကားကို ငြင်းပယ်စာာ ဤသို့ ဆို၏။

> နောင်တော် အလှ၊ ရောဟဏ ငဲ့ သောက လွှမ်းဖုံး၊ ကျွန့် နှလုံးမှာ ညှိုးချုံး မသာ၊ ရှိနေပါ၍ ရှောင်ခွာ နောင့်အား၊ စွန့်မသွားပြီ ကျွန်ကား အသက် စွန့်တော့မည်။

သူတို့ညီနောင် စကားဆိုနေစဉ် နှမတော် သုတနာသည် ထိုနေရာသို့ ရောက်လာပြန်၏။ သုတနာသည် နောင်တော်ကို သမင်အုပ်၌ ရှာဖွေရာ မတွေ့သဖြင့် ထိုနေရာသို့ ပြန်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤတွင် ရောဟဏက နှမတော်အား မိအိုဖအိုတို့ကို စောင့်ရှောက်ရန် လိုအပ်သဖြင့် ထိုနေရာမှ ထွက်ခွာသွားရန် ဖျောင်းဖျ ပြောဆိုပြန်၏။ နှမတော်လည်း နောင်တော်ကို စုန့်ခွာမသွားပဲ ငြင်းဆိုပြန်လေသည်။

> ကျော့ကွင်း၌သာ၊ မိနေရှာသော ချစ်စွာ နောင့်အား၊ စွန့်မထားပြီ ကျွန်ကား အသက် စွန့်တော့မည်။

ဤသို့အားဖြင့် လှံတံ ကိုင်စွဲလျက် ရွှေသမင်ကို သတ်ရန် ရောက်ရှိလာသော မုဆိုးသည် သမင်သုံးစီးကို မြင်တွေ လေ တော့သည်။ နှမတော် သုတနာကား မုဆိုးကို မြင်သော် ကြောက်ရွှံလှ၍ ထွက်ပြေးပေသေး၏။ သို့ရာတွင် တဖန် ပြန် ရောက်လာသည်။ ထိုအကြောင်းကို ထင်ရှား ပြလိုသော ဗုဒ္ဓ သည် ဤသို့ ကျူးရင့်လေသည်။

> သမင်မငယ်၊ ညံ့နူနယ်၍ စိတ်ဝယ် ပူရှာ၊ ရွံ့ကြောက်လာ၍ လျင်စွာ ရှောင်ခွာ၊ ထွက်ပြေးပါလည်း မကြာ အမြန်၊ နောင်တော့်ထံသို့ ပြန်လာပြီးလျက်၊ မခွာရက်ပဲ အသက်စွန့်မည် ပြုတော့သည်။

မုဆိုးသည် သမင်သုံးစီး၏ သတ္တိကို လည်းကောင်း၊ တဦး အပေါ် တဦး ချစ်ခင်ကြင်နာမှုကို လည်းကောင်း မြင်တွေ့ရ သောအခါ မသတ်ရက် နိုင်အောင် ဖြစ်လေတော့သည်။ သူ သည် သားရေလွန်ကြိုးကိုဖြတ်၍ ရွှေသမင်ကို ရေစပ်၌ ချကာ အနှောင်မှ ဖြေလွှတ်၏။ သွေးတို့ကို ဆေးကြော၏။ တဖန် ဝမ်းနည်း စိတ်မကောင်းစွာဖြင့် ရွှေသမင်၏ အနာကို ရေဖြင့် ဆေး၍ နူးညံ့သော ခြေကို ပွတ်သပ်ပေး၏။ ထိုအခါ အနာသည် လျင်မြန်စွာ ပျောက်ကင်းကာ ပကတိအတိုင်း ပြန်ဖြစ် လေသည်။

ဤတွင် ညီတော် စိတ္တသည် မုဆိုးအား ဤသို့ ပြောဆို ကျူးရင့်လေသည်။ အို-မုဆိုးဆွေမွန် ခွန်အားကို ဆောင်၊ ငါ၏နောင် လျှင် နှောင် ကျော့ကွင်းမှ၊ လွတ်မြောက်ရ၍ ရွှင်ပျ ငါ့မှာ၊ ချမ်းမြေ့ပါသို့ သင့်မှာ လုံးစုံ၊ မျိုး ဆွေ စုံနှင့် တွေ့ဆုံပြီးကာ၊ ကြည်ရွှင်သာ၍ သာယာ ချမ်းမြေ့ ပါစေသော်။

ထိုစဉ် ရောဟဏက မုဆိုးအား အဘယ်ကြောင့် သူ့ကို ကျော့ကွင်းထောင်၍ ဖမ်းပါသနည်း။ မုဆိုးသည် သူ၏ စိတ်ဆန္ဒအရ ဖမ်းပါသလော။သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးစေခိုင်း၍ ဖမ်းပါသလောဟူ၍ မေး၏။ မုဆိုးကလည်း ဘုရင်၏ဆန္ဒအရ လည်းကောင်း၊ မိဖုရား၏ အိပ်မက်အလေည်းကောင်း ဖမ်းရ ကောင်း ရှင်းလင်းပြေးပြ၏။ ဤတွင် ရွှေသင်ေက သူ့အား ဘုနှင့်ထံယူဆောင်သွားနေ ပြေးကြားလေသည်။ မုဆိုးက ဘုနင့်ထံယူဆောင်သွားနေ ပြေးကြားလေသည်။ မုဆိုးက ဘုနင်သည် သင့်အား ရန်ပြုလိမ့်ညော်။ ကျွန်ုပ် ယူဆောင်မသွား လိုပါဟူ၍ ပြန်ပြောလေသည်။

ထိုအခါ ရောဟဏသည် မုဆိုးအား မိမိ၏ကျောကိုပွတ်သပ် စေလေသည်။ မုဆိုးလည်း ရွှေသင်ဆိုသည့်အတိုင်း ပြုသည် ရှိသော် ရွှေရောင် အဆင်းရှိသော လှပသော အမွှေးများ လက်၌ ကပ်ပါလာသဖြင့် မည်သို့ ပြုရမည်နည်းဟူ၍ မေး၏။ ရောဟဏက ယင်းတို့ကို ဘုရင်နှင့် မိဖုရားထံ ယူဆောင်သွား ရန်လည်းကောင်း၊ သူ့အကြောင်းကိုပြောကာ သူ့ကိုယ်စား သမင်မွှေးတို့ကိုပြလျက် ဆယ်ဂါထာဖြင့် တရားဟောရန်လည်း ကောင်း ပြောကြား၏။ ထို့နောက် ဆယ်ဂါထာ ပါရှိသော တရားကို မုဆိုးအား သင်ပေးလေသည်။

မုဆိုးသည် ဆယ်ဂါထာ ပါရှိသောတရားကို တတ်မြောက် သောအခါ မိမိနေရာအရပ်သို့ပြန်ရန် ထွက်ခွာ၏။ ရောဟဏ တို့လည်း မုဆိုးနှင့်အတူ ခရီးအတန်ကြာမျှ လိုက်ပါခဲ့၏။ ထို့နောက် မုဆိုးထံမှ ဖဲခွာကာ မိဘ နှစ်ပါးထံ ပြန်ခဲ့ကြလေ သည်။

မုဆိုးသည် ရောဟဏ မှာသည့်အတိုင်း ဘုရင်နှင့် မိဖုရား တို့အား အကျိုးအကြောင်း ပြန်ပြောင်း တင်လျှောက်၏။ သမင်မွှေးတို့ကို ပြ၏။ ဆယ်ဂါထာဖြင့် တရားဟော၏။ ထို အခါ ဘုရင်သည် မုဆိုးအား ဆုလာဘိများစွာ ချီးမြှင့်လေ သည်။ သို့ရာတွင် မုဆိုးသည် ဆုလာဘိတို့ကို မိမိ၏မယားအား ပေးအပ်လျက် သူမူကား ရဟန်းပြုတော့မည်ဟူ၍ ဘုရင့်ထံ ခွင့်ပန်၏။ အကြောင်းကား အောက်တွင် သူလျှောက်ခဲ့သည့် အတိုင်း သူ သတိ သံဝေဂ ရခဲ့သောကြောင့်ပင်။

ရွှေသမင်သည် ကျွန့်ဆီ လက်တွင်း၊ သူ သက်ဆင်း၍ ကျော့ကွင်း၌လျှင်၊ မိနေစဉ်ဝယ် သမင် နှစ်စီး၊ တသီးတခြား လွတ်မြောက်ငြားလည်း အနား မခွာ၊ ရပ်တည်လာ၏။ ထိုခါသရော် ကျွန်တော်မျိုးမှာ၊ ထိတ်လန့်လာပြီး

ကြက်သီးမွေးညင်း၊ တဖျင်းဖျင်းနှင့် ကိုယ်တွင်း ဆူခဝ၊ ဖုံးလွှမ်းပေ၍ ရွှေသမင်အား၊ ငါ သတ်ငြားက

ထ ငါကား တလည်၊ သေရမည် ဟု စိတ်ရည် မှတ်ခဲ့ ပါသည်တကား။

မုဆိုးသည် ရဟန်းပြုရန် ထွက်ခွာ မသွားမီ ဘုရင့်အား အဆွေခင်ပွန်းနှင့် နန်တွင်းသူ နန်းတွင်းသားများအားလည်း ကောင်း၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားများအားလည်းကောင်း၊ ကျေးငှက် တိရစ္ဆာန်များအားလည်းကောင်း၊ ခရီးသွားလာရာတွင်လည်း ကောင်း၊ စစ်မြေပြင်တွင် သည်းကောင်း၊ မြှိုရွာ နိဂုံးတွင်လည်း ကောင်း တရားနှင့်အညီကျင့်ကြံပြုမူရန် မေတ္တာရပ်ခံကာ ဤသို့ ဆိုခဲ့လေသည်။

နိုးကြားထဘိ၊ ထိုသတိဖြင့် မြတ်သည့်လမ်းသို့ လှမ်းပါလော့။ ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် ဆန္ဒအမတ်သည် မုဆိုး၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဘုရင်၊ ရဟန်း မိန်းမငယ် တဦးသည် မိဖုရား၊ ဥပါလဝဏ်ထေရီသည် သုဘနာ၊ ရှင်အာနန္ဒာသည် စိတ္တ၊ သာကီဝင် မျိုးနွယ်များသည် သမင် ရှစ်သောင်း၊ ငါ ဘုရားကား ရွှေသမင် ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော် မူလေသည်။

ROHANA THE GOLDEN STAG

ONF day the Brethren discussed Ananda and his willingness to lay down his life for the Master. When the Buddha asked them what they were discussing, and they told him, he said that not for the first time had Ananda given his life for him, and he told the following story.

Once the life that was to become the Buddha was born as a golden-coloured stag and was called Rohana. When he grew up he was the leader of eighty thousand deer. He lived with his brother Chitta-migra and his sister Sutana, and looked after his old and blind parents.

About this time a Queen had a dream. She dreamt that she saw a golden stag

sitting on a golden seat teaching the people, but before the talk was finished she awoke, and thinking that it was real, shouted to her attendants to "catch that stag". Naturally as they knew there was no stag, they laughed!

But the dream had made such an impression on her that she determined to see and hear the stag, for it must, she felt, exist somewhere. Accordingly hunters were sent out to find it.

This news reached the son of the hunter who had seen Rohana and he went to the place and set a snare to catch him.

The following night Rohana and the herd went down to the lake as usual to drink and his foot was caught in the snare. When he found that he could not move he did not cry out the cry of capture lest the herd should take fright and run away before they had drunk their fill. But as soon as they had finished and were ready to leave he tried to pull himself free. Three times he tried, but though the thong cut through his flesh to the bone he was held fast. Then, and only then, did he cry the cry of capture and, hearing this, the herd, including his brother and sister, fled.

After running for some way Chitta-migra looked for his brother, and when he could

not find him turned back to see if it was he who had been caught. When Rohana saw him he begged him to go away, for if he was caught too who would look after their parents? But Chitta-migra said:

No, no. Rohana, I'll not go: my heart has drawn me near;

I'm ready to lay down my life, I will not leave thee here.

While they were talking Sutana came and joined them, for when she too had looked for her brother and had not found him she had returned. Once again Rohana begged her to leave him if for no other reason than the care of their parents. But she would not.

I'll lose my life but never leave thee snared and captured here.

It was thus that the hunter found them when he came with his spear ready to kill. Poor Sutana was terrified when she saw him and ran away—but she came back. Explain this the Buddha said:

The tender doe in passing fear a little way did fly,

Then did a thing most hard to do, for she returned to die.

When the hunter saw the devotion and courage of the three he could not pring himself to kill. Instead he cut the snare and laid the stag by the water's edge, loosened the noose and washed away the blood. Full of sorrow he bathed the wound and rubbed the tender leg so that it healed quickly and became as it had been before.

Then Chitta-migra said to him:

Hunter, be happy now, and may thy kindred happy be.

As I am happy to behold the mighty stag set free.

Rohana asked the hunter why he had snared him. Was it on his own behalf or on some other? And when the hunter told him of the king's wish and the queen's dream, he asked to be taken to the king. This the hunter refused to do, for he said the king might hurt him. So Rohana told him to brush his back with his hand. The hunter did so and found the hand full of

နိဂြောခ ရွှေသမင်

ဤဇာတ်တော်ကို ဗုဒ္ဓသည် ရဟန်းတပါး၏ မိခင်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။

ရဟန်း၏ မိခင်သည် ပျိုရွယ်စဉ် အခါက သဌေးကြီးတဦး၏ သမီး ဖြစ်၏။ သူသည် ဝတ်ကြောင်ဖြင့်မမွေ့လျော်၊ ရဟန်းပြုလိုသဖြင့် အမိ အဖတို့ထံ ခွင့်ပန်ရာ ခွင့်မရခဲ့။ ထိုအခါ သူ အိမ်ထောင်ရက်သား ကျပြီးသည့် အချိန် တွင် လင်ယောက်ျားထံမှ အခွင့် ရတန်ကောင်း ၏ ဟူ၍ တွေးတောမိလေသည်။ အချိန် တန် သော် ထို သဌေးသမီးသည် အိမ်ထောင်ကျကာ သီလ သမာဓိနှင့် နေထိုင်လေသည်။

တနေ့သ၌ ပွဲတော်ရက် ကြုံကြိုက်လေ၍ မြိုသူမြို့သား အားလုံးပင် အဖိုးတန် အဝတ် တန်ဆာတို့ကို ဝတ်ဆင် သွားလာကြ၏။သဌေး သမီးကား တစုံတရာ ဖြီးလိမ်း ဝတ်ဆင်ခြင်း မပြု။ သာမန် အဝတ်ဖြင့်သာ ရှိနေ၏။ ထို အခါ လင်က အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်း လေသည်။ သဌေးသမီးကလည်း ''အမောင်၊ လူတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ ခပ်သိမ်းသော ရောဂါ တို့၏ တည်ရာဖြစ်၏။ သေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိ၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ကိုယ်ကို လိမ်းကုံ တန်ဆာဆင်ခြင်းဖြင့် မည်သို့ အကျိုး ရှိပါမည် နည်း'' ဟူ၍ ဆိုလေသည်။လင်နှင့်မယားသည် ထိုအရေးကို အတန်ကြာမျှ ဆွေးနွေးကြရာ နောက်ဆုံးတွင် လင်ဖြစ်သူသည် မိမိ မယား ရဟန်းပြုလိုကြောင်း သိရှိ သဘော တူလေ သည်။ မယ**ားကို**လည်း ဒေဝဒတ်ကျောင်းရှိ ရဟန်း မိန်းမတ္မိထံ ကိုယ်တိုင် ခေါ်ဆောင်ကာ ရဟန်းအဖြစ် ခံယူစေလေသည်။

ထို ရဟန်းမိန်းမသည် အချိန် အတန်ကြာ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ နေရပေ၏။ သို့ရာတွင် တ နေ့ သော အ ခါ သူ့၌ ကိုယ်ဝန် ရှိလာ ကြောင်း သိရှိရလေသည်။ အဖော်ဖြစ်သော ရဟန်း မိန်းမတို့လည်း မည်သို့ ပြုရမည် မသိ ဖြစ်၍ ဒေဝဒတ်ထံ ပို့ဆောင် မေးလျှောက် ကြ၏။ ဒေဝဒတ်က သူ့ ဩဝါဒခံ ရဟန်း မိန်းမ တဦး ကိုယ်ဝန် ရှိခြင်းသည် မကောင်း၊ သူတို့ အဖို့ ကဲ့ရဲ့စရာ ဖြစ်တော့မည်ဟူ၍ တွေးမိလေ သည်။ထို ရဟန်းမိန်းမ မည်သည့် အကြောင်း ကြောင့် မည်သည့်အခါတွင် ကိုယ်ဝန်ရှိခဲ့သည်၊ ရဟန်း မပြုမီ ကိုယ်ဝန် ရှိသလော၊ ပြုပြီးမှ ရှိသလော စသည်ဖြင့် စူးစမ်း စစ်ဆေးခြင်း လည်းမပြု။ ထို ရဟန်းမိန်းမကို လူဝတ်လဲစေ ရန် အမိန့် ပေးလေသည်။

ရဟန်းမိန်းမက အဖော်တို့အား ဒေဝဒတ် သည် ဘုရားမဟုတ်၊ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ထံ မိမိ သွားပြီး လျှောက်တင် လက်ခံစေမည် ဟူ၍ ဆိုလေသည်။

ဗုဒ္ဓအပါးသို့ ရဟန်းမိန်းမ ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ဤတွင် ဒေဝဒတ် စွန့်ပစ်အပ်သူကို လက်ခံ သယောင် တိတ္ထိတို့ မဟုတ်မဟပ် စွပ်စွဲလေတော့ မည်၊ အမှန် ကြားသိစေအံ့ဟူ၍ ဗုဒ္ဓ ကြံတော် မူ၏။ လူ ရဟန်း ပရိသတ်တို့ကိုလည်း မိမိ ထံပါးသို့ ခေါ် ယူလေ၏။

ဗုဒ္ဓသည် ရဟန်းမိန်းမ မည်သည့် အချိန် တွင် ကိုယ်ဝန် စတင်ရှိခဲ့သည်ကို စစ်ဆေး ကြည့်စေလေသည်။ထိုအခါ ရဟန်း မပြုမီ လင် ယောကျ်ားနှင့်အတူ နေစဉ်က ကိုယ်ဝန် ဖြစ် ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ရဟန်းမိန်းမမှာ သီလ စင်ကြယ်သည့်အဖြစ် ထင်ရှားကာ ရဟန်း မိန်းမတို့ နေထိုင်ရာ ကျောင်းမှာပင် နေထိုင် ခွင့် ရပေ၏။

ကိုယ်ဝန်စေ့သော် ရဟန်းမိန်းမသည် သား ယောက်ျားကလေး ဖွားမြင်၏။ တနေ့သ၌ ဘုရင်သည် ထိုကျောင်းအနီးမှ ဖြတ်သန်း သွားစဉ် ကလေးငိုသံ ကြားရ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းမိန်းမတို့ သီတင်းသုံးရာ ကျောင်းနှင့် မအပ်စပ်ဟုဆိုကာ ကလေးကို နန်းတော် ခေါ် ဆောင်ပြီးလျှင် ကျွေးမွေး စောင့်ရှောက် ထား လေသည်။ ထိုကလေးသည်လည်း အရွယ် ရောက်သောအခါ ရဟန်းပြု၍ ထင်ရှားလှ သော ရဟန်း သာဝကတပါး ဖြစ်လာလေ သည်။

တနေ့သ၌ ရဟန်းတို့သည် ထိုအကြောင်းကို စကားစပ်မိယင်း ထိုရဟန်းအား ကိုယ်ဝန် ဆောင်ရသည့် အမှုတွင် ဒေဝဒတ်မှာ အဖျက် အဆီး ဖြစ်ခဲ့ပုံ၊ ဗုဒ္ဓကား မေတ္တာကရုဏာ ပြည့်စုံ၍ ရဟန်းနှင့် ရဟန်း၏ မိခင်အတွက်ပါ အထောက်အပံ့ ဖြစ်ခဲ့ပုံ စသည်ဖြင့် ပြောဆို နေကြ၏။ ထိုစဉ် ရဟန်းတို့ အနီးသို့ ဗုဒ္ဓ ကြွချီလာရာမှု မည်သည့်အကြောင်းကို ပြောဆို ဆွေးနွေးနေ ကြောင်း မေးမြန်းတော် မူလေသည်။ ရဟန်းတို့က အကြောင်း ခြင်း ရာ ကို ဗုဒ္ဓအား လျှောက်ထားလေသည်။ ဤတွင် ဗုဒ္ဓက ယခုမှသာ ဤအဖြစ်မျိုး ဖြစ်ခဲ့သည်မဟုတ်၊ ယခင်ကလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ ဇာတ်ကို ဟောတော် မူလေသည်။

 \times \times

ဘရံရောအခါ ဗုဒ္ဓသည် ရွှေအဆင်းရှိသော သမင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ မြင်းငယ်ပမာ အတိုင်းအရှည် ရှိလေသည်။ သူ၏ကိယ် သည် တင့်တယ် ပြေပြစ်၏။ သူ၏ ဦးချိတို့သည် ပွတ်တိုက် ထားသော ငွေဆိုင်ပမာ တောက်ပြောင်၏။ သူ၏ မျက်လုံးတို့ သည် ကျောက်မျက်ရတနာနှင့် တူ၏။ သူ၏ ပါးစပ်သည် နီရဲ တောက်ပ၏။ သူ၏ ခွာတို့သည် မာကျော၍ ချိပ်ရည်ဖြင့် ဆိုးထားသကဲ့သို့ ရှိ၏။သူ၏ မြီးဆံသည် စာမရီ၏ မြီးဆံကဲ့သို့ ရှည်၏။ အမည်အားဖြင့် 'နိုဂြောဓ'ဟူ၍ ခေါ် တွင်၏။သူသည် သမင်ငါးရာကို အုပ်စိုးလျက် ဗာရာဏသီပြည် အနီးရှိ တော အုပ်၌ နေလေသည်။

ထိုတောအုပ်၌ အခြားသော သမင်ငါးရာလည်း နေလေ သည်။ ယင်းတို့ကို ရွှေအဆင်းရှိသော 'သာခ'အမည်ရှိ သမင် သည် အုပ်စိုး၏။

ထို သမင်တို့၏ဘဝသည် ချမ်းမြေ့ဖွယ် ဖြစ်သော်လည်း အကယ်စင်စစ်ကား မချမ်းမြေ့ရှာပေ။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဘုရင် သည် သမင်လိုက် တောကစား ထွက်တတ်လေသည်။ ဘုရင် တောကစား ထွက်ရာသို့ တောင်သူ လယ်သမားများ၊ ဈေးသည် များ အစရှိသော ပြည်သူတို့သည် အတူ လိုက်ပါရ၏။ သူတို့ သည် လုပ်ခင်း ဆောင်တာတို့ကို စွန့်လွှတ်ကာ တောခြောက် ခြင်း အမှုကို ဆောင်ရွက်ပေးရသည်။ လုပ်ခင်းဆောင်တာ ပျက်သဖြင့် မကျေမနပ် ရှိလာတော့သည်။

တနေ့တွင် သူတို့သည် အကြံတခု ရလေသည်။ ဘုရင့် နန်းတော်အနီးရှိ ဥယျာဉ်တော်ဝယ် ရေကန်တူး၍ အစာ မြက်တို့ ပေါက်စေကာ သမင်တို့ကို သွင်းထားကြမည်။ထိုအခါ ဘုရင်သည် ဥယျာဉ်ထဲဝယ် သမင်လိုက်နိုင်မည် ဖြစ်ရာ မိမိတို့ တောခြောက်ပေးရန် မလိုတော့ဟူ၍ စဉ်းစား ကြံစည်ကြ၏။ ထို အကြံအတိုင်းပြုကာ သူတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို ဘုရင် အား လျှောက်ထားကြလေသည်။ ဘုရင်လည်း ထိုနေ့မှုစ၍ ဥယျာဉ်၌သာ နေ့စဉ် သမင် လိုက်လေသည်။

ဘုရင်စၥးတော်တည်ရန် တနေ့လျှင် သမင် တကောင်သာ လိုပေသည်။ သို့ရာတွင် သမင်တကောင်ကို ရရန် မြားတစင်း တည်းဖြင့် ပစ်၍မရ။ မြားအစင်း များစွာဖြင့် ပစ်ရ၏။ ထို အခါ သမင်တကောင်သေပြီး၊ကျန်သမင်များစွာတို့မှာ ဒဏ်ရာ အနာတရ ရရှိကြ၏။ ဤတွင် သမင်များစွာ ပင်ပန်း ဆင်းရဲ ကြရသည်။ သမင်မင်း နှစ်ဦးလည်း စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ကြ လေကုန်သည်။

တနေ့သ၌ နိဂြောသေမင်မင်းတွင် အကြံတခု ပေါ် လာ၏။ မိမိ၏ သမင်အုပ်ထဲမှ တရက်၊ သာခသမင်မင်း၏ သမင်အုပ်ထဲမှ တရက်၊ သာခသမင်မင်း၏ သမင်အုပ်ထဲမှ တရက်အားဖြင့် တလှည့်စီ သမင်တကောင်စီသွား၍ နန်းတွင်းရှိ သားကောင်သတ်ရာ စဉ်းနှီးတုံးပေါ် တွင် လည်စဉ်းပေးကာ အသတ်ခံရသော် မသင့်ပေလော၊ ကျန်သမင်တို့ သည်လည်း အနာတရ-ရကြမည်မဟုတ်ဟူ၍ အကြံဖြစ်ပေါ်၏။ထိုအကြံကို သမင်တို့အား ပြောပြရာ အားလုံး သဘောတူကြ၏။ တခု ဆိုစရာရှိသည်။ နိဂြောဓ သမင်မင်းနှင့် သာခ သမင်မင်းတို့မူ ယင်းသို့အသတ်ခံရန် မသွားရပေ။ အကြောင်းမှာ သူတို့ကို ရှေး၌ ဘုရင်က မြင်တွေ့နှစ်သက်၍ သတ်ဖြတ်ခြင်း မပြုရန် ဘေးမဲ့ ပေးထားသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

သမင်တို့၏အစီအစဉ်သည် ကာလအတန်ကြာ ချောချော မောမောရှိခဲ့လေသည်။ တနေ့သောအခါ ကိုယ်ဝန်ရှိနေသော သမင်မငယ်တကောင်၏ အလှည့်သို့ ရောက်လာပေ၏။ထိုသမင်မ ငယ်သည် မိမိ၏အရှင်ဖြစ်သော သာခသမင်မင်းထံချဉ်းကပ်၍ ယခုအလှည့်တွင် မသွားလိုပါ၊ သားဖွားပြီး၍ သားငယ်ကို လွှတ်ထားနိုင်သော အခါတွင်မှ သွားပါရစေဟူ၍ တောင်း ပန်၏။ သာခသမင်မင်းက လက်မခံ။

်ဴသင့်အလှည့်ကို သူတပါးအပေါ် သို့ မချလို၊သင်သာသွား လော့''ဟူ၍ ဆိုကာ ငြင်းပယ်လိုက်လေသည်။ သမင်မငယ်လည်း စိတ်မကောင်းဖြစ်ကာ နိုဂြောဓ သမင် မင်းထံ ချဉ်းကပ်ပနဲကြားပြန်၏။ ထိုအခါ နိုဂြောဓ သမင် မင်းက "မစိုးရိမ်လင့်၊သင့်အလှည့်တွင် အခြားသမင်တကောင် အား ကိုယ်စားလွှတ်မည်"ဟု ကြင်နာစွာ ပြောဆိုလွှတ်လိုက် လေသည်။ သမင်မငယ်လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ထွက်ခွာ သွားလေသည်။

ထို့နောက် နိုဂြောဓသမင်မင်းသည် မိမိကိုယ်တိုင် သွား၍ စဉ်းနှီးတုံးပေါ် တွင် လည်စင်းပေးလေသည်။ သမင်သတ်ရန် တာဝန်ကျသူလည်း နိုဂြောဓရွှေသမင်ကိုယ်တိုင် ဖြစ်နေသဖြင့် မသတ်ဝံ့။ ဘုရင့်ထံအကြောင်းကြားရ၏။ ဘုရင်သည် ထိုနေ ရာသို့ လာ၍ကြည့်ကာ 'သင့်အား ဘေးမဲ့ပေးထားပါလျက် အဘယ်ကြောင့် စဉ်းနှီးတုံးပေါ် တွင် လာ၍ လည်စင်းခံပါ သနည်း''ဟူ၍ ရွှေသမင်အား ကရုဏာဖြင့် မေးလေသည်။ နိုင်ကြာသောမင်မင်းကိုမှု သမင်မင်ပုံ၏ ဖြစ်အင်ကို ကြားရ

နိုြောခသမင်မင်းထံမှ သမင်မငယ်၏ ဖြစ်အင်ကို ကြားရ သောအခါ ဘုရင်သည် သနားစိတ်ဖြစ်ကာ သမင်မငယ်ကို ဘေး မဲ့ ပေးလေသည်။နိုြောခသမင်မင်းသည် အခြားသမင်များ၏ အသက်ကိုလည်း ဘေးမဲ့ပေးပါရန် ဘုရင်အား တောင်းပန် ပြန်၏။ဘုရင်လည်း သဘောတူပေ၏။နိုြောခ သမင်မင်းသည် ထိုမျှဖြင့် မကျေနပ်သေး။ ဗာရာဏသီပြည်တွင်းရှိ အခြားသော တိရစ္ဆာန်များ၊ ငှက်များ၊ ငါးလိပ်များ၏ အသက်ကို မည်သို့ သဘောထားပါသနည်း။ သူတို့လည်း သေဘေးကို ကြောက် လန့်လျက် ရှိပါသည်ဟူ၍ မေးလျှောက်လေသည်။ ဘုရင်၏ နှလုံးသားမှာ မေတ္တာဖြင့် ယိုဖိတ်လျက် ရှိရကား မည်သည့် အသက်ကိုမျ မသတ်လိုတော့။ ထို့ကြောင့် သူတိုကိုလည်း ဘေးမဲ့ ပေးအပ်ပြီဟူ၍ မိန့်ဆိုလေသည်**။**

နိဂြောဓ သမင်မင်းသည် ကျေနပ် နှစ်သိမ့်စွာဖြင့် သမင် အုပ်ထံ ပြန်ကာ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင်လေသည်။ မကြာမီ သမင်မငယ်သည် သားငယ်ကို မွေးဖွား၏။ ထို သားငယ် ကြီးပြင်းသောအခါ အမိက သားငယ်အား နိဂြောဓ သမင် မင်း၏ အပြုအမူတို့ကို အတုယူ လိုက်နာ ပြုမူရန် ပြောဆို လေသည်။

သမင်အပေါင်းသည် လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် ရသဖြင့် ဝမ်းသာပျော်ရှင်လျက် ရှိကြပေ၏။ အတန်ကြာသော် သူတို့ သည် ဥယျာဉ်ကိုစုန့်ခွာ၍ လယ်ပြင်မှ ကောက်ပဲသီးနှံများကို စားလာသဖြင့် လူတို့လည်း ဘုရင်ထံ လျှောက်ထားတိုင်ကြား ကြသည်။ ဘုရင်ကလည်း ဘေးမဲ့ပေးပြီး ကတိကို မဖျက်လို ပါဟု ဆိုလေသည်။

ကံအားလျော်စွာ နိုြောခ သမင်မင်းသည် ထိုအကြောင်း ကို ကြားသိရပေ၏။ ထို့ကြောင့် သမင်အပေါင်းအား စည်း ဝေးစေကာ လူတို့၏ ကောက်ပဲသီးနှံကို မစားကောင်းကြောင်း ဆိုဆုံးမလေသည်။ လူတို့အားလည်း မိမိတို့၏လယ်ယာများကို ခြံစည်းရိုးကာရံထားရန်မလို၊ သမင် မဝင်ရအောင် လယ်ပတ် လည်၌ သစ်ရွက်အမှတ်အသား ဖွဲ့ချည်ထားရန်သာ မှာကြား လေသည်။ နိုြောခ ရွှေသမင်ဆိုသည့် အတိုင်း လူတို့သည် လိုက်နာကြပေ၏။ သမင်တို့လည်း သစ်ရွက် အမှတ်အသားက လွန်၍ မသွားကြလေကုန်။

ဤသို့ဖြင့် နိုင်ငံအဝန်းရှိလူနှင့်တိရစ္ဆာန်တို့သည် နှစ်ပေါင်း ကြာမြင့်စွာ ချစ်ကြည်ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင်ကြလေသတည်း။

+ +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် ရှင်အာနန္ဒာသည် ဘုရင်၊ ရဟန်းမိန်းမသည် သမင်မငယ်၊ သာဝကရဟန်းသည် သမင်မ ငယ်၏ သားဖြစ်သည်။ ငါဘုရားကား နိဂြောဓ သမင်ဖြစ်ပေ သည်ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော်မူလေသည်။

BANYAN THE GOLDEN DEER

THE story was told by the Buddha about the mother of an Elder among his Brother-hood.

As a young girl, daughter of a rich merchant, she had asked to be allowed to take up the religious life but her parents refused to let her. She thought that when she had married perhaps she would be allowed to follow her wish, and in due time she married and lived a good and virtuous life.

One day, a festival day, when everyone was attired in their richest clothes, she did not adorn herself and her husband asked her why. She told him that the body was full of disease and would die in time; why should she anoint it and adorn it with fine clothes? For some time they discussed these

questions and at last the husband realized that her desire was to become a Sister and he agreed that she should do so, and took her himself to the following of Devadatta.

She was very happy for a time, but one day discovered that she was going to have a child. Her fellow Sister saw this too, and took her to Devadatta asking what ought to be done.

Devadatta thought to himself that it would look bad for his followers if one of his Sisterhood bore a child, and it would seem that he condoned it. Therefore without findind out anything further as to when the child was conceived, before or after her entering the Order, he expelled her.

The Sister told her fellows that Devadatta was not the Buddha and she would go and ask him to take her.

When she approached him he thought that the unbelievers would say that the Buddha took those whom Devadatta had expelled, and in order that all should know the truth he called her innocence was thereby established and together all his followers. Then he asked to be informed as to when the

child was conceived. When it was found out that this was before the woman had entered the Sisterhood he was told she could return to the nunnery.

In due time the child was born. The king of the city, passing by the nunnery heard it cry one day and said that a nunnery was not the right place to bring up a child so took him to his palace where in time he grew into a good and holy man. He was now one of the greatest of the Buddha's following.

One day the Brethren were talking of this and how Devadatta had nearly prevented the birth of such a wise man, and how the Buddha's love had proved their salvation. Just then the Buddha came and asked what they were talking about. When they told him, he said that was not the first time such a thing had happened, and he told them the following story.

Once the life that was to become the Buddha took form as a golden deer, as tall as a young foal. His body was perfect: his horns gleamed like polished silver, his

eyes were like two jewels, his mouth a clear bright red, his hoofs hard and firm like lacquer, and his tail was as long as a yak's. His name was Banyan and he ruled over five hundred deer who lived in a forest near Benares.

There was another herd of five hundred deer in the same forest and it was ruled over by another golden deer whose name was Branch.

Life ought to have been happy for them but it was not. Day by day the king hunted in the forest, and, in order to make the hunt successful, citizens, both shop-keepers and field-workers, were ordered to leave their work and round up the deer. This meant that their own work or business was neglected and they became discontented.

One day they thought of a plan. Near the king's palace was the royal park, and the men decided to dig lakes and sow grass on it, and then drive the deer there from the forest. Then the king could hunt in the park and they would not be needed to round up the deer. When they had finished their work they told the king what they had done, and why, and henceforth the king hunted there daily.

Only one deer each day was needed for the royal table but it is difficult to be sure that each arrow would kill and not merely wound. So though one deer was killed each day many more were injured. This was very upsetting for the herd and worrying for the two leaders.

One day Banyan thought of a plan. Why should not one deer voluntarily go to the killing-block at the palace every day, one day from his herd and one day from Branch's herd. Thus the rest would be safe from harm. All agreed to this. Only Banyan and Branch were exempted for the king had one day seen them and had ordered that they were never to be killed.

For a time all went well, but one day a young doe, herself with young, found it was her turn to go. She went to her leader, Branch, and asked if she might take her turn when the little one was born and able to be left, but Branch was adamant and said that no change could be made. She must take her turn.

The sorrowful young mother-to-be went then to Banyan. He at once said kindly to her that she must not worry; he would arrange that another took her place, and gladly she went away. Banyan then went himself to the killing-block and laid down his head for slaughter. But when the man whose duty it was to kill the deer saw that it was the golden stag which had presented itself he dared not kill. The king was told and went himself to see why this had happened. Speaking kindly to Banyan, the king asked why he had come when he knew that his life had been spared.

When he heard of the young doe the king's heart was touched and he granted her life when her turn came to die. But Banyan asked him if he could also think of the herds and spare their lives. The king consented. Banyan, still unsatisfied, asked what about all other animals, birds and fish in the kingdom? All lived in fear of death! The king said he would spare their lives also, for love had come into his heart and no one killed that which they loved.

Satisfied at last, Banyan returned to the herd and all lived in peace. In due time the doe gave birth to a son and when he grew up she told him to follow Banyan in all he did.

In this new-found freedom the deer were happy, but they began to leave the park

and eat the crops in the fields outside and the people complained to the king. He told them he could not go back on his word for promises were sacred.

Fortunately Banyan heard of this and calling his herd together he told them it was not right to eat the crops. Then he told the peasants not to fence in their lands but to indicate them with leaves, tied up round them, and then the deer would not go into those fields.

This was done and henceforth friendship and peace reigned in the kingdom between man and beast for many years.

The Master identified the birth: Ananda was the king, the present Sister was the doe, her deer-son was the son of today, Devadatta was Branch and "I myself was Banyan."

သမင် နှင့် ဘုရင်

တခါသော် ရဟန်း တပါးသည် လူအများ ရွှေတွင် တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြသဖြင့် ဗုဒ္ဓ အပြစ် တင်တော် မူလေသည်။ တန်ခိုးပြာဋိဟာပြခြင်း သည် အချည်းနှီး ဖြစ်ပေသည် ဟူ၍ ရဟန်းတို့ အား တန်ခိုး ပြာဋိဟာ ပြခြင်းကို တားမြစ် ပညတ်တော် မူလေသည်။

အဆိုပါ ရဟန်းပြသော တန်ခိုးပြာဋိဟာ ကား တိုင်အမြင့်တွင် ရာဇဂြိုဟ် သဌေး ချိတ် ထားသော သပိတ်ကို ဈာန်တန်ခိုးဖြင့် ယူငင် ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအခါ တိတ္ထိတို့က မိမိ တို့လည်း တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြနိုင်သည်သာ ဖြစ် သည်။ အကယ်၍ ဗုဒ္ဓသည် တခုသော တန်ခိုး ပြာဋိဟာကိုပြပါမူ မိမိတို့က နှစ်ဆ တက်ကာ တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြအံ့ဟု ဆိုကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းတို့က ဗုဒ္ဓအား လျှောက်ထားကြ၏။ ဗုဒ္ဓကလည်း အကယ်၍ တိတ္ထိတို့သည် တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြပါက ငါ ဘုရားသည်လည်း တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓ၏ စကားကို ဘုရင်က ကြားနာရလေ သည်။ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူပြီး ဖြစ်ပါ လျက် အဘယ်ကြောင့် တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြမည် ပြုပါသနည်းဟူ၍လည်း ဗုဒ္ဓအား လျောက် ထား၏။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက ဘုရင်အား မင်းကြီး၏ ဥယျာဉ်တော်ရှိ ပန်း သစ်သီးကို မဆွတ်ခူးရန် တပါးသူကိုသာ တားမြစ်လေ သည်။ သင်မင်းကြီး ကိုယ်တိုင်ကိုမူ တားမြစ် ပါသလော။ ထို့အတူပင် တန်ခိုးပြာဋိဟာ မပြရန် ရဟန်းတိုကိုသာ မိမိတားမြစ် ပညတ် ပေသည်။ မိမိကိုယ်တိုင်မှု ပညတ်သည်မရှိ ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ တဖန် ဝါဆိုလပြည့် နေ့တွင် တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြတော်မူမည် ဟူ၍လည်း မိန့် တော်မူ၏။ ထိုအကြောင်းကို သာဝတ္ထိတြမှိုလုံး ကြွေးကြော်စေရာ လူအပေါင်းသည် စုဝေး ရောက်ရှိကြလေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဝါဆိုလပြည့်နေ့နံနက်တွင် အခါ တို**င်း** ကဲ့သို့ပင် သပိတ်ကို ဆောင်၍ ဆွမ်းခံ ကြွတော်မူ၏။ မြှိုတံခါးသို့ရောက်သော် ဥယျာဉ် စောင့်နှင့် တွေ့တော် မူလေသည်။ ဥယျာဉ် စောင့်လည်း မူလက ဘုရင့်အား ဆက်သရန် ဆွတ်ခူးလာခဲ့သော အထူး ကောင်းမွန်သော သရက်သီးမှုည့်တလုံးကို ဗုဒ္ဓအား လှူလိုက်လေ သည်။

ဗုဒ္ဓသည် သရက်သီးကိုခံယူကာ ထိုအရပ်၌ ဘုဉ်းပေးတော် မူလေသည်။ ပြီးသော် သရက် စေ့ကို ရှင်အာနန္ဒာလက်မှ ဥယျာဉ်စောင့် အား ပေးစေ၍ ထို အရပ်မှာပင် စိုက်စေ၏။ ယခုပင် တန်ခိုးပြာဋိဟာဖြစ်စေအံ့ ဟူ၍လည်း မိန့်တော်မူ၏။

ဉယျာဉ်စောင့်သည် သရက်စေ့ကို စိုက်ပေ ၏။စိုက်၍ပြီးလျှင်ပြီးချင်း သရက်စေ့သည်ကွဲ၍ အမြစ်တို့ ပေါက်လာ၏။ အရွက်တို့ ထွက်လာ၏။ မြင့်မားသော သရက်ပင်သည် ပြည့်စုံစွာ ဖြစ်လေသည်။ ထို ခဏ၌ပင် သရက်ပင်ဝယ် အပွင့်တို့၊ အသီးတို့ ပေါ် ထွက်ခဲ့တော့သည်။ ပျားပိတုန်းတို့ ဝန်းရံခဲ့တော့သည်။ လေခတ်သော၏ သရက်သီးမှည့်တို့ ကြွေကျခဲ့တော့ သည်။ ယင်းတို့ကို ရဟန်းတို့ စားသုံးကြလေ သည်။

ထို့နောက် ဗုဒ္ဓသည် ယမိုက်ပြာဋိဟာကို ပြတော်မူလေသည်။ နောက်တနေ့တွင် ရဟန်း တို့၏ တန်ခိုး ပြာဋိဟာ ပြနိုင်မှုကိုသာ လူတို့ အထင်ကြီး၍ ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ဉာဏ်ပညာ ကြီးမားမှုကား မထင်ရှားသေးသည်ကို ဗုဒ္ဓ မြင်တော်မူ၏။ ဤတွင် ဗုဒ္ဓသည် ရဟန်းများ အား ပြဿနာများကို မေးတော်မူ၏။ ထို့ နောင်မှရှင်သာရိပုတ္တရာအား ပြဿနာတရပ်ကို မေးတော်မူ၏။ ထိုပြဿနာကို ရှင်သာရိပုတ္တရာ တပါးတည်း သာလျှင် ဖြေနိုင်လေသည်။ ဤ တွင်မှ လူတို့သည် ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ပညာ ဂုဏ်ကို သိရှိကြလေသည်။

ထိုအကြောင်းနှင့်စပ်၍ ရဟန်းအချင်းချင်း ပြောဆိုနေသည်ကို ဗုဒ္ဓကြားတော်မူသောအခါ သင်တို့အား ဇာတ်တပုဒ် ဟောမည်ဟူ၍ ဆို တော်မူလေသည်။

× ×

တရံရော အခါ ဘုရားလောင်းသည် သမင်မျိုး၌ ဖြစ်၏။ တနေ့သ၌ ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဘုရင်သည် တောကစားထွက် ရန် နောက်လိုက်ဗိုလ်ပါများကိုပါ ခေါ် ဆောင်ခဲ့ပေ၏။ ထို့ နောက် မိမိတာမှ သမင်မထွက်အောင် စောင့်ရမည်။ အကယ်၍ မိမိတာမှ သမင် ထွက်သော် ရာဇဒဏ် ပေးမည် ဟူ၍ မိန့်ဆို မှာကြားထား၏။ နောက်လိုက် ဗိုလ်ပါတို့သည်လည်း ဘုရင် ရှိရာ အရပ်သို့ သမင်ရောက်အောင် အချင်းချင်းညှိနှိုင်းကြံစည် ကြလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် သမင်တကောင်သည် ဘုရင့်တာဘက် သို့ ရှေးရှု ထွက်ပြေးလာတော့သည်။ ဘုရင်လည်း လေးတင်၍ ပစ်ရာ လွဲသွား၏။ သမင်တို့မည်သည် ရံဖန်ရံခါပင် မြားရန်မှ လွတ်အောင် ရှောင်တတ်ရကား၊ ထို သမင်သည် မြားမထိ အောင် မြေပေါ်၌ လူးလိုမ့် ရှောင်ရှား ခဲ့လေသည်။ မေ ပေါ်၌ ထိုသမင်လဲသည်ကို မြင်လျှင် ဘုရင်က ငါပစ်မိပြီဟူ၍ ဟစ်ကြွေးသံ လွှတ်၏။ သို့ရာတွင် သမင်သည် ထ၍ ပြေး လေသဖြင့် နောက်လိုက်ဗိုလ်ပါဘို့သည် ပြက်ရယ်ပြုကြကုန်၏။

နောက်လိုက် ဗိုလ်ပါတို့ ပြက်ရယ် ပြုသည်ကို ဘုရင်သည် အမျက်ထွက်လေ၏။ သမင်ကိုရအောင် ဖမ်းတော့မည် ဟူ၍ လည်း ဆုံးဖြတ်လေ၏။ ထို့ကြောင့် သမင် နောက်သို့ စွမ်း အား ရှိသမျှ လိုက်လေသည်။ ယင်းသို့ လိုက်စဉ် သမင်နှင့် ဘုရင်သည် ထူးတွင်းကြီးတခုအနီးသို့ ရောက်လာကြ၏။ ထူး တွင်းကြီးကား ရေပြည့်နေပြီးလျှင် မြက်သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ဖုံး အုပ်လျက် ရှိသည်။ သမင်သည် ရေနံ့ရ၍ ထူးတွင်းရှိမှန်းသိ၏။ ထို့ကြောင့် ရှောင်လိုက်ပေ့၏။ မင်းကြီးမူ ဖြောင့် ဖြောင့် သွားရာ ထူးတွင်းထဲသို့ ကျတော့သည်။ သမင်သည် ပြေးရာမှ ခြေသံမကြားရသဖြင့် ဘုရင်နောက်မှ မလိုက်တော့သည်ကို သိလိုကဲ၏။ ထူးတွင်း ထဲသို့ ဘုရင်ကျ လိမ့်မည်ဟူ၍ စဉ်းစားမိကာ နောက်သို့ ပြန်လာ၏။ ထူးတွင်း ဝမှ ငံ့ကြည့်၏။ ထိုအခါ အထဲ၌ ကျနေသောဘုရင်ကို တွေ့ မြင်ရလေသည်။ ဤတွင် သူက 'မင်းကြီး၊ မကြောက်လင့်၊ အကျွန်ုပ်ကယ်မည်'' ဟူ ၍ ဆိုကာ ကျောက်ဆောင် တခုကို အားပြုလျက် ဘုရင်ကို ဆယ်တင်လေသည်။ ထို့နောက် ဘုရင် အား ကျောက်ကုန်း၌တင်ကာ နောက်လိုက် ဗိုလ်ပါတို့ ရှိရာ အရပ်နှင့် မနီးမဝေးသောအရပ်၌ ချပေးလေသည်။ ဘုရင်နှင့် ခွဲခွာမသွားမီ ဆိုဆုံးမ၍ ငါးပါးသီလ၌ တည်စေ၏။ ဘုရင် လည်း ကျေးဇူးတင်လှသဖြင့် သမင်အား ဗာရာဏသီသို့ အတူ လိုက်ပါရန် ခေါ် ဆောင်ပေ၏။သို့ရာတွင် သမင်ကား မလိုက် ပါချေ။

နောက်တနေ့ နံနက်စောစောတွင် ဘုရင်သည် အိပ်ရာမှ နိုး သောအခါ ထို အဖြစ်အပျက်ကို အောက်မေ့ကာ ဂါထာ အကျဉ်း ဖွဲ့သီ ကျူးရင့် လေသည်။ ထိုကျူးရင့်သံကို ဘုရင့် ပုရေးဟိတ်ကြားသော် မျက်ဝါးထင်ထင် သိမြင်ရ၍ ဤသို့ လျောက်ထားလေသည်။

> ယမန်နေ့က မြတ်လှ ဘုရင်၊ ကျွန့် အရှင်လျှင် သင်ကိုသာ၊ ဖမ်းလိုပါ၍

နက်စွာ ကြီးမား၊ တောင်ချောက်ကြားတွင် ကြုံးဝါးပြီးကာ၊ လိုက်လေရာဝယ် ကြောက်ဖွယ် ထူးတွင်း၊ ကျသက်ဆင်းသော် သေမင်း ခံတွင်း၊ ထို ထူးတွင်းမှ လွတ်ကင်းလေအောင်၊ ကျောက်ဆောင်ကိုပင် မှီ ထောက် ယှဉ်၍ သမင် လိမ္မာ၊ ဣဿာ ဝန်တို ဝှက်သို မုန်းထား၊ သူ ဖယ်ရှား၍ ထူးခြားလှစွာ၊ မိတ်သဟာသို့ ကောင်းစွာ ကယ်မ၊ ချမ်းသာရ ဟု မြတ်လှ အရှင် ကျူးရင့်သည်။

ဘုရင်သည်ကား လေးအတတ်ကို မြတ်နိုးလှ၏။ တိရစ္ဆာန် များကို မသတ်တော့သော်လည်း မကြာခဏပင် စက်ကွင်းမှတ် တိုင်ကို မြားဖြင့် ပစ်လေ့ရှိလေ၏။ တနေ့သ၌ ဘုရင်သည် ပုရောဟိတ်ကို အပါးထားလျက် မြားပစ် လေ့ကျင့်နေစဉ် စက်ကွင်းမှတ်တိုင်နှင့်သူ၏အကြားဝယ် သမင် ရုတ်တရက်ပေါ် လာသည်ကို တွေ့ရ၏။ အမှန်မှာ သိကြားမင်းသည် ဘုရင့် စိတ်ကို စမ်းလိုသဖြင့် မိမိ၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် သမင်ကို ဖန်ဆင်းပြသခြင်း ဖြစ်တော့သည်။ ထို့နောက် ပုရောဟိတ်ကို ပူးဝင်လျက် ဘုရင်အား သမင်ကို သတ်ရန် တိုက်တွန်းလေ သည်။

ဘုရင်သည် သမင်ကိုမသတ်။တဖန် ဘုရင်သည် သူနှင့် သူ့ သားမယားတို့ကို သေဘေးနှင့်ခြိမ်းခြောက်ခံရပြန်၏။သို့ရာတွင် အသက်သတ်ရန် ငြင်းဆန်ကာ ဤသို့ ဆိုလေသည်။

> ကြောက်ဖွယ် တော၌ သောက ဒုက္ခ၊ ကြုံတွေ့ရစဉ် ငါ့အား သမင်၊ သူ ကယ်တင်၏ သို့လျှင် ရှေးခါ၊ ပြုခဲ့ပါသည် မြတ်စွာ သမင်၊ ကျေးဇူးရှင်ကို ငါလျှင် မည်သို့ သတ်နိုင်အံ့။

ထိုအခါ သိကြားမင်းသည်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိလှသဖြင့် ကိုယ်<mark>ထင်ပြကာ</mark> ဤသို့ ကျူးရင့်လေသည်။

သစ္စာကြီးလှ၊ ဖြောင့်မှန်လှသည့်
မြတ်လှ ဘုရင်၊ ဆွေဘုရင် ငဲ့
သင်သည် များစွာ၊ သက်ရှည်ပါ၍
သာယာ ဝေစည်၊ သင့် တိုင်းပြည်ကို
တည်ကြည် သစ္စာ၊ ဖြောင့်မှန်စွာဖြင့်
ကောင်းစွာ ညွှန်ပြ၊ ဆို ဆုံးမလျက်
ဘေးက ခစား၊ မိဖုရားများနှင့်
ထူးခြား သာယာ၊ နတ်ပြည်မှာဝယ်
ဒေဝါသနင်း၊ သိကြားမင်းသို့
မင်းပြု အုပ်ချုပ်ပါလေတော့။

အဆွေမင်းမှာ တဏှာ ကင်းစင်၊ ထာဝစဉ်ပင် ကြည်ရွှင် လန်းဆန်း၊ စိတ် ငြိမ်းချမ်း၍ စွမ်းအား ခိုင်မာ၊ ပေါ်ကြွယ်စွာဖြင့် တောင်းလာသော သူ၊ နွမ်းပါးသူကို ငြူစူ ကင်းရှင်း၊ ပေးလှူခြင်းဖြင့် စိတ်တွင်း ခိုင်ကျည်၊ ဒါန ဘည်သည် နတ်ပြည် လားသည့် တိုင်အောင်တည်း။

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးနောက် ရှင် သာရိပုတ္တရာသည် ဗာရာဏသီဘုရင်၏ ဂါထာအကျဉ်းကို ကြားရုံမျှဖြင့် အကျယ် အားဖြင့် သိပေသော ပုရောဟိတ်ဖြစ်သည်။ ရှင်အာနန္ဒာသည် ဗာရာဏသီဘုရင်၊ ငါဘုရားကား သမင်ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ဇာတ် ပေါင်းတော်မူလေသည်။

THE STAG AND THE KING

ONCE a Brother performed a miracle in public and the Buddha rebuked him for using his powers in an unworthy way, and he forbade the use of any miraculous powers the Brethren possessed.

The Brother had made himself rise in the air so that he could take down a bowl which had been placed on a high pole as a test by the rich merchant of Rajagaha as to the miraculous powers of the Brothers. But the unbelievers said that they could easily perform miracles themselves and if the Buddha performed one they would make one twice as good.

When the Brothers told this to the Buddha he said if they performed a miracle he would perform one.

The king of the time asked him how could perform a miracle when such performances were banned? But the Buddha asked him if he would refrain from picking a fruit in his garden because he had ordered that men should not pick the fruit? The command not to perform miracles rested on the Brothers, not on the Buddha himself, and he let it be known that he would perform a miracle on the full moon of June. Proclamation was made to this effect at the city of Savatthi and crowds gathered.

On the morning after the full moon the Buddha went out as usual with his begging bowl and when he was at the palace gate the gardener saw him, and gave him a beautiful ripe mango which he had picked for the king. The Buddha took it and sat down to eat it. When he had finished he gave the stone to Ananda and asked him to give it to the gardener, asking him to bury it at that spot. This, he said, would be the miracle.

Immediately the stone was planted, it burst, roots and leaves appeared and it grew into a very tall tree. Blossoms came, then the fruit, swarms of bees buzzed round, the wind came and blew the ripe fruit off and the Brothers ate it.

Then he performed another marvellous miracle.

One day later he saw that people admired the Brothers who could perform miracles whereas Sariputta's wisdom not being so apparent was not recognized. He therefore asked the Brothers many questions, and then one which only Sariputta could answer, and the people perceived his wisdom.

When the Brothers discussed this and the Buddha heard of their discussion he said he would tell them a story.

Once the life that was to become the Buddha took birth as a stag.

Now the king of Benares decided one day to go on a hunting expedition and calling his courtiers together told them that whoever let a deer go by that day should be punished. The men then made a pact among themselves to drive whatever deer there were straight to the king, and in this way a stag was driven towards. The king shot his arrow but missed, for stags have a way of escaping

arrows sometimes, and this stag rolled over so that the arrow did not meet his flesh. The king saw him fall and thought he had killed him and sang out in his triumph. But the courtiers laughed, for the stag got up and ran away!

The king was naturally angry at their laughter and determined to get the stag and followed it as quickly as he could. As they ran they passed near a pit overgrown with weeds, the bottom filled with water and the stag, smelling the water, turned aside, but the king could not stop himself and fell into it.

As the stag ran on he realized that the king was no longer running after him for the footsteps had stopped, and he thought to himself that he must have fallen into a pit. So he turned back and, looking over the edge, saw the king at the bottom. He told him not to fear for he would save him, and supporting himself on a rock he drew him up. Then he put the king on his back and running back set him down not far from the courtiers. Before leaving him he admonished and established him in the Five Virtues. The grateful king asked him to come to Benares with him, but he would not.

The following morning the king awoke early and chanted aloud some verses in connection with this event without giving the details. His chaplain heard him and realizing what had happened, said to the king:

The stag that on a mountain steep thy quarry was of late,

He bravely gave thee life, for he was free from greed and hate.

Out of the horrid pit, out of death's jaws, Leaning upon a rock (a friend at need)

The great stag saved thee: so thou saidst with cause,

His mind is far aloof from hate or greed.

Now the king was very fond of shooting, and, though he no longer killed animals, often practised with a target. One day while thus practising with his chaplian by his side he poised his arrow ready to shoot when between him and the target appeared the stag. Sakka, king of the gods, had caused it to appear to be there to test the king, and taking over the body of the chaplain he told the king to shoot. The king refused, even though threatened with death, even though his wife and family should be killed, for, he said:

Once in a grisly forest full of dread,

That very stag saved me from hopeless woe.

How can I wish my benefactor dead

After such service done me long ago!

Sakka was pleased and appeared in his own form saying:

Live long on earth, O true and faithful heart, Comfort with truth and goodness this domain; Then hosts of maidens round thee shall attend While thou as Indra¹ mid the gods shalt reign.

From passion free, with ever-peaceful heart, When strangers crave supply their weary need; As power is given thee, give, and play thy part, Blameless, till heaven shall be thy final meed.

The Buddha identified the birth saying that at this time also Sariputta knew the details of the story although only the general terms had been given, for Sariputta was the chaplain, Ananda the king, and "I myself was the stag."

1. King of the heaven-world.

မိကျောင်းနှင့် မျောက်

ဗုဒ္ဓသည် မိမိကို သတ်ရန် ဒေဝဒတ်က ထပ်မံ ကြိုးစားနေကြောင်း ကြားသိတော်မူ၍ ဤ ဇာတ်ကို ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓက ဒေဝဒတ်သည် ငါဘုရားကိုသတ်ရန် ယခုအခါ မှသာ လုံ့လပြုသည် မဟုတ်။ ရှေး အခါ ကလည်း ပြုဖူးပြီ ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက် ပါ ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်။

×

တရံရောအခါ ဗုဒ္ဓသည် မျောက်မျိုး၌ဖြစ်၍ မြစ်ကြီးတခု၏ ကမ်းပါး၌ နေထိုင်၏။ ထိုမြစ်ကြီး၏ အလယ်၌ ကျွန်းတခု ရှိရာ ထိုကျွန်းပေါ်၌ သရက်နှင့် အခြား သီးပင်များ ပေါက် လျက် ရှိလေသည်။

နေ့စဉ်ပင် မျောက်ကြီးသည် ကျွန်းသို့ အစာရှာ သွား၏။ ညချမ်း အချိန်တွင်မှ မိမိ နေရာအရပ်သို့ သူ ပြန်လာလေ့ ရှိသည်။ သူသည် ကျွန်းသို့ရောက်ရန် နှစ်ကြိမ် ခုန်ရလေသည်။ တဘက်ကမ်းမှ မြစ်နှင့် ကျွန်းအကြားရှိ ကျောက်ဖျာပေါ် သို့ တကြိမ်ခုန်၍၊ ထို ကျောက်ဖျာမှတဆင့် ကျွန်းရှိ သစ်ပင် ခြေရင်းသို့ နောက်တကြိမ် ခုန်ရောက်လေသည်။

ထိုမြစ်တွင် မိကျောင်းဖို တကောင်သည် မိကျောင်းမ တကောင်နှင့်အတူ နေထိုင်လေသည်။ သူတို့သည် မျောက်ကြီး ကူးသန်း သွားလာသည်ကို အစဉ် မြင်တွေ့ရပေ၏။မျောက်ကြီး သည် ကိုယ်ထည် ဖွံ့ဖြိုး၍ တင့်တယ်၏။ဤကဲ့သို့ မျောက်မျိုးကို စားရသော် ကောင်းလေစွာ့ဟူ၍ မိကျောင်းမ၌ အကြံ ဖြစ် ပေါ် လာ၏။ ထိုအခါ မိကျောင်းဖိုအား မျောက်ကြီးကို ကျွန်းမှ အပြန် တနေ့တွင် ရအောင် ဖမ်းပေးပါဟူ၍ ပူဆာ ပြောဆို၏။ မိကျောင်းဖိုကလည်း ရစိမ့်မည်ဟူ၍ အာမခံ၏။

ထိုနေ့ ညနေချမ်းမှာပင် မျောက်ကြီးသည် ကျွန်းမှပြန်ရန် ကျောက်ဖျာကို လှမ်းကြည့်၏။ ကျောက်ဖျာသည် အခါတိုင်း နှင့်မတူ။ ရေပေါ်မှ ထိုးထွက်နေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ တွေ့သာ တွေ့ရသည်၊ မြစ်ရေကား ကျဆင်းသွားလေသည် မဟုတ်။ သူသည် ဆင်ခြင်ကြည့်၏။ ဤတွင် ကျောက်ဖျာ ပေါ်၌ မိကျောင်းတကောင် ဝပ်နေတန်ရာ၏ ဟူ၍ စဉ်းစား မိလေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုနေရာသို့ မခုန်မီ အမှုန်အတိုင်း သိအောင် စုံစမ်းအံ့ဟု ကြံစည်လေသည်။ ကျောက်ဖျာနှင့် စကားပြောနေကျဟန်ပြုကာ ကျောက်ဖျာကို သုံးကြိမ်တိုင် ခေါ်ကြည့်သည်။ စကား ပြန်မရသော် 'အို- ကျောက်ဖျာ၊ သင် ယနေ့ အဘယ်ကြောင့် စကား ပြန်မဆိုသနည်း'' ဟူ၍ ဆိုလေသည်။

ထိုအခါ မိကျောင်းက ကျောက်ဖျာသည် မျောက်နှင့် စကား ဆိုနေကျ ဖြစ်လိမ့်မည်။ ငါလည်း ထို့အတူ ပြုမှ သင့်တော့မည်ဟု စဉ်းစားကာ 'အို- မျောက်မင်း၊ သင် ဘာ အလို ရှိသနည်း' ဟူ၍ မေးလိုက်ပေ၏။

မျောက်မင်းက ''သင် မည်သူနည်း''ဟု ပြန် မေး ရာ မိကျောင်းလည်း ''ငါ မိကျောင်း ဖြစ်ပေသည်''ဟု ဖြေ၏။ ထို့နောက် မျောက်မင်းကိုဖမ်း၍ စား လို သော ကြောင့် ကျောက်ဖျာ၌ လာ၍ ဝပ်နေကြောင်း ထပ်မံ ပြောဆိုလေ သည်။

မျောက်မင်းမှုာ တဘက်ကမ်းသို့ ပြန်ရန် အခြားလမ်းမရှိ။ မည်သို့ ပြုရမည်နည်းဟူ၍ သူ စဉ်းစားရတော့၏။အတန်ကြာ သော် အကြံ ရလေသည်။ ရပုံကား မိမိ ခုန်လာသောအခါ အသင့် ဖမ်းစားနိုင်အောင် ပါးစပ် ဖွင့်ထားပါဟု မိကျောင်း အား မှာကြားခြင်း ပေတည်း။ မိကျောင်းလည်း အကယ် ထင်မှတ်ကာ ပါးစပ်ဟလျက် နေပေ၏။မိကျောင်းတို့မည်သည် ပါးစပ် ဟသောအခါ မျက်စိ ပိတ်နေမြဲ ဖြစ်၏။ ဤတွင် မျောက်ကြီးသည် ကျွန်းမှ ခုန်လွှားကာ မိကျောင်း ထိပ်ကို နင်း၍ တဖန် တဘက်ကမ်းသို့ ခုန် ကူး လိုက် လေ သည်။ မိကျောင်းသည် အံ့ဖွယ် ကြုံတွေ့ရသဖြင့် ဤသို့ ချီးကျူး ပြောဆိုလေသည်။

> အို - မျောက်မင်းအရှင် သင့်တွင် သစ္စာ၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် ကြီးစွာ လုံ့လ၊ ဝီရိယနှင့် ကောင်းစွာ့ စွန့်ခြင်း၊ သက်စွန့်ခြင်းတို့ ထင်လင်း ခိုင်မာ၊ ရှိနေပါသို့ ကောင်းစွာ ထို့တူ၊ ရှိသောသူလျှင် ရန်သူ ပြေးအောင်၊ သူ စွမ်းဆောင်၍ အောင်နိုင်မည်မှာ မုချတည်း။

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးနောက် မိကျောင်းဖိုသည် ဒေဝ ဒတ်၊မိကျောင်းမသည် ဗုဒ္ဓကိုရန်ငြိုးဖွဲ့သူများ အသုံးချခြင်းကို ခံရသော၊ လှပသော ရဟန်းမိန်းမငယ် (စိဉ္စမာဏဝိတာ)ဖြစ်၍ ဒါဘုရားသည် မျောက်မင်း ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်း ဘော်မူလေသည်။

THE CROCODILE AND THE MONKEY

This story was told by the Buddha when he heard of yet another murderous attempt by Devadatta to destroy him. This was not the first time he had made attempts to kill him (he said) and told the following story.

Once the life that was to become the Buddha took form as a monkey and lived on the banks of a wide river in the middle of which was an island where mangoes and other fruit grew in great abundance.

Every day he went to the island for his food, returning home in the evening. To reach it he took two great leaps, one that took him to a rock about halfway to the

island, and the other that brought him to the foot of the fruit trees.

Unfortunately a crocodile lived in the river with his wife, and often saw the monkey make these journeys. The crocodile - wife thought that such a large and beautiful monkey would be good to eat and she asked her husband to catch him for her one day as he returned home. He promised that she should have her fancy.

That day when the monkey was ready to return he looked across at the rock. It seemed further out of the water than usual, yet this could not be so because the water had not fallen. He reasoned with himself that the only explanation for the phenomenon was that something was sitting on the rock—perhaps crocodile. He thought, therefore, that he had better make sure that all was well before he took his usual leap, and he called out to the rock three times as if addressing him. Naturally he got no response and to make quite sure he asked the rock why he was not talking to him that day!

The crocodile thought to himself that if the rock usually answered the monkey he ought to do so himself and so he asked him what he wanted. The monkey replied: "Who are you?"

"I am a crocodile," said the crocodile. And, he added, he was going to catch and eat him.

There was no other way home for the monkey so what could he do? After a time he thought of the answer. He called to the crocodile and asked him to open his mouth so that he could catch him as he jumped. The crocodile did so, and the monkey jumped on to his head and leapt from there to the other bank quite safely, because crocodiles always close their eyes when they open their mouths. When the crocodile saw what had taken place he said:

Whoso, O monkey-king, like you, combines Truth, foresight, fixed resolve, and fearlessness, Shall see his routed foemen turn and flee.

And then the crocodile went to his own dwelling-place.

The Master identified the birth: Devadatta was the crocodile, the crocodile's wife was a

young and beautiful female ascetic who was used by the Buddha's enemies to cause trouble, and "I myself was the monkey-king."

မျောက် နှင့် ရေဘီလူး

တခါသော် ဗုဒ္ဓသည် ရဟန်းများနှင့် အတူ ဒေသစာရီကြွချီတော်မူစဉ် ရေကန်တခုအနီးသို့ ရောက်တော်မူ၏။ ထိုရေကန်တွင် ကျူပင်တို့ ဝန်းရံနေ၏။ ရဟန်းတို့သည် အပ်ချည်အဖြစ် သုံးရန် ကျူပင်တို့ကို ယူငင်ကြရာ ကျူပင် ကျူရိုးတို့မှာ အခြား အပင်များနှင့် မတူ။ ဖြောင့်မတ်သွယ်တန်း၍ အခေါင်း မရှိသည်ကို တွေ့ကြရ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓအား တင် လျှောက်ကြသော် ဗုဒ္ဓက အောက်ပါဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်။

တရံရောအခါ ဘုရားလောင်းသည် မျောက်မျိုး၌ ဖြစ်၏။ သူသည် မျောက်ရှစ်သောင်းကို မင်းပြုကာ တောကြီးတခုတွင် နေထိုင်လေသည်။ တောသည် ကြီးမား ကျယ်ဝန်း လေ၍ မျောက်တို့သည် မရောက်ဖူးသော နေရာကိုလည်း ရောက်ကာ မစားဖူးသော အသီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မသုံးဖူးသော ရေ ကန်များကိုလည်းကောင်း တွေ့မြင်ကြ၏။ ဤတွင် မျောက် မင်းက မျောက်တို့အား သင်တို့သည် မစားဖူးသော သစ်သီး နှင့် မသောက်ဖူးသောရေတို့ကို တွေ့ပါက ငါ့ကို မပန်ကြားပဲ မစားသောက်ကြနှင့်။ အချူ သစ်သီးတို့သည် အဆိပ် ရှိ၏။ အချူ ရကန်တို့မှာ ရေစောင့်ဘီလူးများရှိ၏ ဟူ၍ မှာကြား ထားပေ၏။

တနေ့သ၌ ရေငတ်သော မျောက်အချိုသည် ရေကန် တခု သို့ ရောက်သော် မျောက်မင်းအား ရေသောက်ခွင့်ပြုရန် ပန် ကြား၏။

မျောက်မင်းသည် ခွင့်မပြုမီ ရေကန်နားသို့ကိုယ်တိုင်သွား၍ စူးစမ်းကြည့်၏။ သူသည် ရေကန်သို့ သက်ခြေရာ များသာ မြင်၍ တက်ခြေရာများကိုမူ မမြင်လေ။ ဤ တွင် ရေကန်၌ ရေစောင့် ဘီလူး ရှိရမည်။ ထို ရေစောင့် ဘီလူးသည် ရေ သောက် ဆင်းသူများကို မုချ ဖမ်း၍စားရမည်ဟု ဆင်ခြင်မိ၏။

သို့ဖြင့် မျောက်တို့အား ရေကန်သို့ မဆင်းပဲနေရန် တားမြစ် ပေ၏။

ရေစောင့်ဘီလူးသည် ကန်တွင်းသို့ မျောက်တို့ ဆင်းသက် လာအောင် စောင့်လေသည်။ စောင့်၍ စိတ်မရှည် နိုင်တော့ သဖြင့် ရေထဲမှ ပေါ် ထွက် လာသည်။ သူ၏ သဏ္ဌာန်မှာ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းလှ၏။ သူ့တွင် ညိုမည်းသော ဝမ်း ဗိုက်လည်း ရှိ၏။ ဖြူလျော်သော မျက်နှာလည်း ရှိ၏။ နီမြန်း သော လက်ခြေတို့လည်း ရှိ၏။

ဘီလူးက မျောက်တို့အား အဘယ်ကြောင့် ရေကန်သို့ မဆင်းပဲ နေပါသနည်း ဟူ၍ မေး၏။ ထိုအခါ မျောက်တို့က ဆင်းသူအား သင်စားသည် မဟုတ်လောဟု ပြန်မေးသည်တွင် ဘီလူးက ဆင်းသူတိုင်းကို စားသည်၊ မျောက် တို့ကိုလည်း စားမည်ဟု ပြောပြ၏။

ထိုအချိန်တွင် မျောက်မင်းသည် အကြံ ထုတ်လေသည်။ ရေစောင့် ဘီလူးအား သင်မစားနိုင်အောင် ငါတို့ကြံ၍ ရေ သောက်အံ့ဟု ဆိုလေသည်။

ဆိုသည်အတိုင်းပင် မျောက်မင်းသည် ရေကန်တေးတွင် ပေါက်နေသော ကျူရိုး တခုကို နုတ်ယူ၏။ ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူး ခဲ့သော ပါရမီဆယ်ပါးကို ဆင်ခြင်သုံးကပ်ကာ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန် ပြုပြီးလျှင် ကျူရိုးကို ပါးစပ်ဖြင့် မှုတ်၏။ ထိုအခါ ကျူရိုး သည် ဖြောင့်တန်းကာ အခေါင်းချည်း ဖြစ်လာ လေသည်။ ထို့နောက် သူသည် ရေကန်ကို ဝန်းရံပေါက်နေသော ကျူပင် အားလုံး အခေါင်းချည်း ဖြစ်စေသတည်း ဟူ၍ ထပ်မံ သစ္စာ

ဓိဋ္ဌာန်ပြုပြန်၏။ အားလုံးပင် အခေါင်းချည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သူသည် မျောက်အပေါင်းအား ကျူရိုးတချောင်းစီ ယူလျက် ကမ်းမှနေကာ စုပ်ယူ သောက်ရန် ပြောလေသည်။

မျောက်မင်း ဆိုသည့်အတိုင်း မျောက်တို့ ရေသောက် ကြ သဖြင့် ရေစောင့်ဘီလူးမှာ မဖမ်းနိုင်တော့ပေ။

ထိုအချိန်မှစ၍ ရေကန်၌ ဝန်းရံပေါက်သော ကျူပင်တို့ သည် ဖြောင့်တန်းကာ အခေါင်းချည်း ဖြစ်လာ ခဲ့သည်မှာ ဘဒ္ဒကမ္ဘာတည်သရွှေ ဖြစ်ပေသည်။ ဤသည်လျှင် အံ့ဖွယ်ကြီး လေးပါးတွင် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်ပေသည်။

+ +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးနောက် ဒေဝဒတ်သည် ရေစောင့် ဘီလူး၊ ငါဘုရားသည် မျောက်မင်း ဖြစ်ပေသည် ဟူ၍ ဇာတ် ပေါင်းတော်မူလေသည်။

THE MONKEY AND THE WATER-OGRE

Once on a pilgrimage the Buddha and his Brotherhood came to a lake around which canes were growing. When the canes were picked for needle-cases it was discovered that, unlike most canes, they were straight and hollow. They asked the Buddha why this was so, and he told them the following story.

Once the life that was to become the Buddha took birth as a monkey, king of eighty thousand monkeys who lived in a large forest. The forest was so large that they often found themselves in unfamiliar parts with fruit they were not used to and

lakes they did not know. Their king therefore told them never to eat an unknown fruit or drink from any pond or lake without first asking him, for some of the fruit was poisonous and some of the lakes were the homes of water-ogres or demons.

One day the thirsty monkeys came to a lake; and asked their leader for permission to drink. Before he gave it he went to the lake himself. He saw round it many footprints of animals going towards it, but none of the footprints were coming away from it. He therefore reasoned that the lake must have a water-ogre in it who ate the unwary drinkers. So he told the monkeys to wait.

After a time the water-ogre was tired of waiting for the hundreds of monkeys to come and drink and he came out to them. His form was horrible—blue belly, white face, red hands and feet. He asked them why they did not go down to drink, and they in turn asked him if it was not true that he ate all those who went to drink? He agreed that it was and told them that he would eat them too.

Meanwhile the king-monkey was thinking of a plan, and he told the ogre that they would drink but he would not eat them.

Taking a cane which was growing on the bank he blew into it, holding the thought of the Ten Perfections in his mind so strongly that it became an Act of Truth. The cane became straight and hollow inside. By a similar Act of Faith he said that all the canes round the lake should be hollow and straight, and immediately they became so. Then he told the monkeys to take a cane each, put it into the water and drink through it.

This they did and the water-ogre could not catch them.

Since that time all the canes that grow round this lake are hollow and straight, and so will they be until the end of this great period of time in which we live, for this is one of the four great miracles of our age.

^{1.} Ten Persections: Charity, Morality, Renunciation, Wisdom, Energy, Forbearance, Truthfulness, Resolution, Kindness, Equanimity.

The Buddha identified the birth. Devadatta was the water-ogre: "I myself was the king-monkey."

မဟာနန္ဒိယမျောက်မင်း

တနေ့သ၌ ရဟန်းတို့သည် ဒေဝဒတ်၏ ရက်စက် ကြမ်းတမ်းပုံ၊ နိုင်ထက်ကလူပြုတတ်ပုံ၊ ဗုဒ္ဓအား သတ်ဖြတ်ရန် ကြံစည်ပုံတို့ကို ပြောဆိုဆွေးနွေး နေ၏။

ရဟန်းတို့ အနီးသို့ ဗုဒ္ဓကြွချီလာရာမှ မည် သည်ကို ဆွေးနွေးနေကြောင်း မေးမြန်းတော် မူ၏။ ရဟန်းတို့ကလည်း အကျိုး အကြောင်း လျှောက်ထားကြ၏။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက ဒေဝဒတ် သည် ယခုသာလျှင် ရက်စက်ကြမ်းတမ်းစွာ ပြု သည် မဟုတ်။ ရှေးအခါကလည်း ပြုခဲ့ဖူးပြီဟု ဆိုတော်မူကာ အောက်ပါ ဇာတ်ကို ဟော တော်မူလေသည်။

X

X

တရံရောအခါ ဗုဒ္ဓသည် မျောက်မျိုး၌ ဖြစ်၍ မျောက် ရှစ် သောင်းကို အုပ်ချုပ်ကာ မင်းပြု နေထိုင်၏။ သူ၏ အမည်မှာ မဟာနန္ဒိယ (နှစ်သက်စရာ) ဟူ ၍ တွင်လေ၏။ သူသည် ဟိမဝန္တာကွင် ညီဖြစ်သူ စူဠနန္ဒိယ၊ အမိ ဖြစ်သူ မျက်မမြင် မျောက်အိုမကြီးနှင့်အတူ နေထိုင်လေသည်။

မဟာနန္ဒိယသည် အမိမျက်မမြင်ကို နေရာချုံ၌ ထားခဲ့ကာ အစာအတွက် နေ့စဉ် တောသို့ သစ်သီးရှာ ထွက်လေ့ရှိသည်။ သစ်သီးများကို ရသောအခါ အချိုကို အမိစားရန် ပေးပို့စေ လေသည်။ သို့ရာတွင် ပို့ဆောင်သော မျောက်တို့သည် အမိ အား မပေးကုန်။ အမိသည်လည်း တနေ့တခြား ကြုံလို အား ယုတ်ကာ သေအံ့မှုးမှုးအခြေသို့ ရောက်ခဲ့လေသည်။

မဟာနန္ဒိယက အမိအား သစ်သီး အစဉ်များစွာ စားရပါ လျက် အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ ဖြစ်ရသနည်းဟူ၍ မေးလေ သည်။ထိုအခါ အမိထံသို့ သစ်သီး လုံးဝ ရောက်မလာသည်ကို သိရတော့သည်။

သားအဖို့ အမိကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် အမှုသည် အရေး ကြီးလှပေသည်။ ထို့ကြောင့် ငါသည် မျောက်အပေါင်းကို အုပ်ချုပ်ရန် ညီတော်အား လှဲ့အပ်မည်။ အမိကို အရပ်တပါးသို့ ခေါ်ဆောင် လုပ်ကျွေးတော့မည်ဟူ၍ မဟာနန္ဒိယက ဆုံးဖြတ် လိုက်လေသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ညီတော်အား ပြောပြ သောအခါ ညီတော်က လက်မခံ။ သူလည်း နောင်တော်တို့နှင့် အတူ လိုက်ပါမည်ဟု ဆိုလေသည်။ညီနောင် နှစ်ဦးသည်လည်း အမိကို ခေါ် ဆောင်ကာ အရပ်တပါးရှိ ညောင်ပင်တပင်တွင် ချမ်းမြေ့စွာ အတူ သွားရောက်နေထိုင်ကြ၍ နေ့စဉ် သစ်သီး များ ရှာဖွေပြီး အမိကို ကျွေးမွေး ပြူစုလေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကာလ အတန်ကြာမျှ သူတို့သည် ချမ်းမြေ့စွာ နေထိုင်လာကြ၏။ တနေ့တွင်မူ ပုဏ္ဏား လုလင်တယောက်သည် ထိုနေရာမှ ဖြတ်သန်းသွားစဉ် သူတို့ကို တွေ့ရှိသွားလေသည်။

ထို ပုဏ္ဏားလုလင်သည် စရိုက်ဆိုးသူ ဖြစ်လေသည်။သို့ဖြစ်ရာ တက္ကသိုလ်ပြည်တွင် ပညာ ဆည်း ပူး ခဲ့ ပါ သော် လည်း မိမိ တတ်သည့် အတတ်ပညာတို့ဖြင့် အသက် မမွေးနိုင်။မုဆိုးအဖြစ် တောတိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီးရောင်းချ၍ မိမိနှင့် သားမယား တို့အတွက် လုပ်ကိုင် စားသောက်ရသော အခြေအနေ အထိ ရောက်ခဲ့လေသည်။

သူသည် ငယ်ရွယ်စဉ်က တက္ကသိုလ်ပြည်ရှိ ဆရာ အကျော် အမော်ထံတွင် ပညာ ဆည်းပူးခဲ့ပေ၏။ သို့ရာတွင် သူ ပညာ တတ်မြောက်၍ အိမ်ပြန်မည် ပြုသောအခါ ဆရာက သင့်မှာ ရက်စက်ကြမ်းတမ်းသော သဘောရှိသည်ဟု ပြောကာ ဤ သဘောမျိုး ရှိသူသည် လောကတွင် မပြည့်စုံတတ်။ ပျက်စီး ခြင်းလျှင် အဆုံး ရှိချေသည်ဟူ၍ ထပ်မံ သတိပေးခဲ့လေသည်။ ပုဏ္ဏားလုလင်သည် တက္ကသိုလ်ပြည်မှ ခွာပြီးနောက် ဗာရာ

ဏသီပြည်သို့ သွားကာ အိမ်ထောင် ပြုလေသည်။ သို့ရာတွင် ဗာရာဏသီတွင် အသက်မွှေးဝမ်းကျောင်း မပြုနိုင်။ဗာရာဏသီမှ ထွက်၍ တောစပ်ရှိ ရွှာငယ်သို့ ပြောင်းရွှေ နေထိုင်ကာ မုဆိုး လုပ်ခဲ့ရပေသည်။

တနေ့သ၌ ပုဏ္ဏားလုလင်သည် တောမှ သားကောင်မရပဲ အိမ်ပြန်လာစဉ် ညောင်ပင်တခုကို မြင်လေသည်။ထိုနေရာမျိုး တွင် သားကောင် ရှိနိုင်သည်ဟု သူ စဉ်းစားမိကာ ညောင်ပင် ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်သွားလေသည်။ ထိုအခါ သူသည် မျောက် ညီနောင်၏ အမိ မျက်မမြင် မျောက်အိုမကြီးကို တွေ့ရလေ သည်။ မျောက် ညီနောင်မှာမူ အမိကို သစ်သီးများကျွေးပြီး နောက် သစ်ခက်ကြားတွင် နားနေသည်ဖြစ်ရာ သူတို့ကို ပုဏ္ဏားလုလင်က မမြင်။ သူတို့ကသာ ပုဏ္ဏားလုလင်ကို မြင်နေ ရသည်။

ပုဏ္ဏားလုလင်သည် မျောက်အိုမကို လေးဖြင့် ပစ်မည်ပြု၏။ ထိုအခါ သစ်ခက်ကြားမှ မဟာနန္ဒိယ ထွက်လာကာ အမိသည် အိုမင်းမစွမ်း ဖြစ်နေပြီ။သူ့ အသားသည် မကောင်းတော့ပါ။ အကယ်၍ သင်သည် အမိကို ချမ်းသာပေးပါက အမိကိုယ်စား ငါ့ အသတ်ခံမည်။ ငါ့အသားကိုပင် ယူပါဟုဆို၏။ ပုဏ္ဏား လုလင်လည်း နှစ်သက်သဘောကျကာ မဟာနန္ဒိယကို ပစ်ချ လိုက်သည်။ ထို့နောက် မျောက်အိုမကို ပစ်မည်ဟု ချိန်ပြန် သည်။ ဤတွင် သစ်ခက်ကြားမှု ညီတော် ထွက်လာကာ အမိ ကိုယ်စား သူ့ကို သတ်ပါ။ အမိကို ချမ်းသာပေးပါဟု ဆိုလေ သည်။ ပုဏ္ဏားလုလင်လည်း ညီတော်ကို ပစ်ချလိုက်၏။ သူသည် စကားမတည်။ မျောက်အိုမကို ဆက်လက် ပစ်ချပိုန်လေသည်။

ပြီးသော် ပုဏ္ဏားသည် မျောက်သုံးကောင်ကို ထမ်းပိုးဖြင့် ထမ်း၍ အိမ်သို့ ပြန်လာလေသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် သူ နေထိုင်ရာအိမ်ပေါ် သို့ မိုးကြိုးကျ၍ တအိမ်လုံး မီးလောင်သွားလေသည်။ သူ၏ မယားနှင့် သား ငယ်နှစ်ယောက်တို့လည်း မီးထဲသို့ ပါသွားလေသည်။ အိမ် နေရာတွင် ခေါင်တိုင်တို့သာ ကျန်ရှိတော့သည်။

အိမ်အနီးသို့ ရောက်သော် ပုဏ္ဏား လု လင် အား အသိ တယောက်က အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြ၏ ။ပုဏ္ဏားလုလင်လည်း ပြင်းစွာ စိုးရိမ်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် အမဲနှင့်တကွ ထမ်းပိုးကို ပစ်ချ ကာ အိမ်ထဲသို့ ပြေးဝင်လေသည်။ထိုခဏ၌ ခေါင်တိုင်တို့သည် ပြုတ်ကျ၍ သူ့ ဦးခေါင်းကို ခွဲလေသည်။ မြေကြီးသည်လည်း ကွဲအက်လျက် အဝီစိ မီးလျှံများတက်ကာ သူ့ကို မျိုယူသွား လေသည်။ မြေမျိုသော ကာလတွင် ပုဏ္ဏားလုလင်သည် မိမိ ဆရာ၏ ဆုံးမစကားကို ကြားယောင်ကာ ဤသို့ ငိုကြွေး မြည်တမ်းလေသည်။

နောင်ခါ နောင်တ၊ ကြုံတတ်ရသည့် ကိစ္စအမှု၊ အစုစုကို မပြုဖို့ရာ၊ ဆရာ မှာထား ထိုစကားကို ငါကား အမှတ် ရပါပြီ။

အမှုတခု၊ ရွက်ဆောင်ပြုက ထိုအမှုညီမျှ၊ ခံစားရ၏။ မျိုးစေ့ မြေမှာ၊ စိုက်ပျိုးပါက ကောင်းရာ ဆိုးရာ၊ ပေါ် ထွန်းလာလျက် သင့်ရာ သီးနှံ၊ ရဘိ ဟန်သို့ မွန်မြတ် ကောင်းမှု၊ ထိုသူ ပြုက ကောင်းမှု အကျိုးသာ၊ သူ ရပါ၍ ယုတ်မာ ဆိုးမှု၊ ထိုသူ ပြုက ဆိုးမှု အကျိုးသာ၊ သူ ရပါတည့်။

+

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးနောက် ဒေဝဒတ်သည် ပုဏ္ဏား မုဆိုး၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် တက္ကသိုလ်ပြည်မှ ဆရာ၊ ရှင် အာနန္ဒာသည် စူဠနန္ဒိယ ဖြစ်သည်။ ငါဘုရားကား မဟာ နန္ဒိယ ဖြစ်ပေသည် ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော်မူလေသည်။

MAHANANDIYA THE MONKEY-KING

One day the Brothers were discussing Devadatta, his cruelty, harshness and tyrannical methods. Also his plans to kill the Buddha.

When the Master came and asked what they had been discussing and they told him, he replied that this was not the first birth in which Devedatta had been cruel and harsh. And he told them the following story.

Once the life that was to become the Buddha took form as a monkey and ruled over eighty thousand monkeys. His name was Nandiya, a word meaning jolly. He

lived in the Himalayas with his younger brother, Jollikins, and his blind mother.

Every day he left his mother in the bushes and went to find fruit for food, always sending some back to her. The messengers did not deliver it and she got thinner and tinner, and one day when she seemed almost on the point of dying he asked her why this was since she had plenty of fruit to eat. Then he learnt that the fruit had never reached her.

Knowing how important the relationship of mother and son really is, he decided to give the leadership of the monkey to his brother and take his mother away from the herd and look after her himself. His brother, however, refused to accept the leadership and said he would go with them. They settled happily together in a banyan tree some distance away and every day the sons gathered fruit and fed their mother.

For some time all was well, but one day a young Brahmin came that way and saw them. This man was evil in character and though he had been taught at the famous university of Takkasila he had now fallen to the position where he made what living he could for himself and his wife and family by catching and selling any animals he could find in the forest.

As a young man he had been educated by a famous tutor at the university, but when the time came for him to leave, the tutor had told him he was cruel and violent. and, he added, such people never prospered in life but came to grief in the end. Leaving the university the young Brahmin went to Benares and married, but he could not earn his living there and went to the small village near the forest where he now lived. It was when he was returning home one day empty-handed that he saw the banyan tree, and thinking there might be something there for him went towards it. There he saw the mother monkey. The sons had just fed her and were now sitting behind her out of sight of the man, but they could see him. As he got ready to kill the mother monkey Mahanandiya called out to him that she was no good, being only an old monkey, and if he would save her he could take him, Nandiya, instead. The man agreed and killed Mahanandiya. Then he aimed at the mother monkey again. This time Jollikins called out to him saying if he would spare the mother he would allow himself to be shot. The man agreed, but when he had shot Jollikins also he shot the mother. Then he fastened all three to a bamboo stick and started for his home.

At that very moment, though he was unaware of the fact, a thunderbolt fell on his home and burnt it to the ground, together with his wife and two children. All that remained were the roof and a bamboo stick which kept it in place.

When the man was nearly home he met a friend who told him what had happened. and in his fear and anxiety he dropped the bamboo stick on which the monkeys were and ran towards his home.

As he entered what had been his house the bamboo stick supporting the roof broke and fell on his head and crushed it; the earth opened in front of him the flames of hell itself rose up and swallowed him. As he disappeared he remembered the warning given him by his former tutor:

I call to mind my tercher's words; so this is what he meant!

Be careful you should nothing do of which you might repent.

Whatever a man does, the same he in himself will find;

The good man good; and evil he that evil has designed;

And so our deeds are all like seeds, and bring forth fruit in kind.

The Buddha identified the birth: Devadatta was the hunter, Sariputta the tutor, Ananda Jollikins, and "I myself was Mahānandiya."

မဟာ၁ကပိ

ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ အကျိုးကို ဗုဒ္ဓ ဆောင် ရွက်ကြောင်း ရဟန်းအချင်းချင်း ပြောဆို နေ ကြရာမှ ဗုဒ္ဓက ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓက ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ အကျိုးကို ငါဘုရား ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်မှာ ယခု တကြိမ် သာလျှင် မဟုတ် ဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ ဤသို့ ဟောတော်မူလေသည်။

 \times

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ကြီးမားသော မျောက်မျိုး၌ ဖြစ်၏။ မျောက် ရှစ်သောင်းကို မင်းပြုလျက် ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းဘေးရှိ သရက်ပင်ကြီး တပင် အနီးတွင် နေလေ သည်။

ထိုသရက်ပင်မှ သရက်သီးတို့ မှည့်လျှင် သစ်ပင်အောက်ရှိ မြေပေါ် သို့လည်း ကြွေ့ကျ၏။ မြစ်ဘက် ထိုးထွက်နေသော အကိုင်းမှနေ၍ ရေထဲသို့လည်း ကြွေ့ကျ၏။

တနေ့သ၌ မျောက်မင်းက ဆင်ခြင်မိသည်မှာ ရေထဲသို့ အသီးမှည့်များ မျောပါသွား၍ လူတို့တွေ့သော် မိမိတို့ ဘေး ဒုက္ခရောက်လတ္တံ့ ဟူ၍ ဖြစ်ပေ၏။ သူသည် မြစ်ဘက်ထိုးထွက် နေသော အကိုင်းရှိ အသီးတို့ကို သီးပွင့်သော ကာလမှစ၍ စားပစ်ရန် မျောက်တို့အား ပြောလေသည်။ မျောက်တို့လည်း မျောက်မင်းဆိုတိုင်း ပြုကြသည်။ ထိုအခါ သူတို့သည် နှစ် ပေါင်းများစွာ ကြာအောင်ပင် ဘေးရန် မခ နေနိုင်လာခဲ့ကြ သည်။

တနေ့သော်ကား မျောက်တို့ မမြင်ရသော ခါချဉ်ထုပ် အတွင်းမှ သရက်သီးမှည့် တလုံးသည် ရေထဲကျကာ မျောပါ သွားလေသည်။

ထိုသို့မျောပါပြီး ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် ဘုရင်သည် ဂင်္ဂါမြစ်တွင်း၌ ရေဆင်းကစားလေသည်။ ဘုရင် ရေကစား သည်ဆိုလျှင် မြစ်အထက် အောက်၌ ကွန်ဖွဲ့ချည်ထားရမြဲ ဖြစ် သည်။ ဘုရင် ရေကစားပြီးသော် ဘုရင့် အထက်၌ ဖွဲ့ချည် ထားသော ကွန်အထဲဝယ် သရက်သီးမှည့် ငြံနေသည်ကို တံငါ သည်တို့ တွေကြရပေ၏။ တငါသည်တို့သည် မည်သည့် အသီးမျိုးဖြစ်သည်ကို မသိ
ကြ၍ ဘုရင်အား ဆက်သကုန်၏။ ဘုရင်မှာလည်း ထိုအသီး
မျိုးကို မမြင်ဖူးလေ။ ထို့ကြောင့် မေးမြန်း စုံစမ်းစေ၏။
နောက်ဆုံးတွင် မုဆိုးတယောက်က ထိုအသီးမှာ သရက်သီး
ဖြစ်၍ စားလျှင် အရသာရှိသည့် အကြောင်း လျှောက်ထား
လေသည်။ ဘုရင်လည်း သရက်သီးကို ဓားဖြင့်လှီး၍ တစိတ်
ကို မုဆိုးအား စားစေ၏။ တစိတ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် သုံးဆောင်
လေသည်။ ကျန်အစိတ်ကိုကား မင်းချင်းများအား စားစေ
သည်။

သရက်သီး အရသာသည် အလွန် ကောင်းမွန်လှ သဖြင့် ဘုရင်က နောက်ထပ်၍ သရက်သီးများရနိုင်မည့်အရပ်ကို မုဆိုး အား မေးလေသည်။ မုဆိုးက ဟိမဝန္တာရှိ ဂင်္ဂါမြစ် ဘေး၌ သရက်ပင် ပေါက်ကြောင်း လျောက်ထားလေသည်။

ဘုရင်လည်း လှေ့ဖောင်တို့ကို ဖွဲ့စေ၍ စစ်သည် ဗိုလ်ပါ အပေါင်းခြံရံကာ သရက်ပင်သို့ အရောက် ဆန်တက်လေသည်။ ဆန်တက်ရသည်မှာ မည်ရွှေ့ မည်မျှ ကြာသည်ကား မဆိုနိုင်။ နောက်ဆုံးတွင် သရက်ပင်ရှိရာ အရပ်သို့ သူတို့ရောက်ရှိကြကာ သရက်သီးများကို အားပါးတရ စားသောက် ကြလေသည်။ ထို့နောက် မီးထွန်းညှိ၍ အစောင့် လေးဘက်လေးတန်ချထားပြီး ညအိပ်နားနေကြသည်။

ညဉ့်နက်သော် မျောက်တို့သည် သရက်ပင်ပေါ် သို့ တက်၍ သရက်သီးတို့ကို စားကြလေသည်။ ဤတွင် ဘုရင်နိုးလာ၍ မျောက်တို့ကို မြင်ရလေသည်။ မြင်ရ၍ လေးသည်တို့ကိုလည်း နက်ဖြန် မျောက်သားစားနိုင်အောင် လေးဖြင့် ပစ်လေ ဟူ၍ အမိန့်ပေးတော့၏။ သစ်ပင်ကို လူတို့ ဝန်းရံ ထားကြောင်း မျောက်တို့ သိသောအခါ မျောက်မင်းထံ လျင်မြန်စွာ ချဉ်း ကပ်ကြကုန်၏။ မျောက်မင်းကလည်း မျောက်အပေါင်း အ သက်သေးမှ ချမ်းသာရာ ရအောင် မိမိကယ်တင်မည် ဟူ၍ ပြောဆိုလေသည်။

ထို့နောက် သူသည် လေထဲ၌ ဖြောင့်တန်းစွာ တည်နေ သော သစ်ကိုင်း တခုသို့ တက်လေသည်။ အဖျားသို့ ရောက် သော် မြစ်ဘက်သို့ ကိုင်းနေသော အကိုင်းသို့ သွားသည်။ ထို အကိုင်းစွန်မှနေ၍ ဟိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ခုန်လိုက်တော့၏။ ဟိုမှာ ဘက်ကမ်းသို့ရောက်သော် မိမိ ခုန်ခဲ့သည့် အကွာ အဝေးကို တွက်ချက်တိုင်းဆကာ ထို အကွာ အဝေးနှင့် အတိုင်း အဆ အရှည်အရွယ်ရှိသော ကြိမ်နွယ်ကို ဖြတ်ယူသုတ်သင်၍ သစ်ပင် တပင်တွင် ချည်နှောင်၏။ ထို့နောက် ဤမျသည် ကောင်းကင် အထက်၌ ရှိလိမ့်မည်ဟု တွက်ဆ၍ အစွန်းတဘက်ကို မိမိခါး တွင် ချည်နှောင်ပြန်၏။ ပြီးသော် သရက်ပင်ရှိရာသို့ ပြန်ခုန် လေသည်။

မျောက်မင်းသည် အမှန်းအဆ လိုသွားပေ၏။ ကြိမ်နွယ်ကို မိမိခါး၌ ချည်နှောင်သော အတိုင်းအတာကို ထည့်၍မတွက်မိ သဖြင့် အပင်၏ အကိုင်းရင်းဆီသို့ ပြန်မရောက်။ အကိုင်းဖျား အထိသာ ရောက်တော့သည်။ ဤတွင် သူသည် အကိုင်းဖျား ကို လက်ဖြင့် တင်းကျပ်စွာ ဆုပ်ကိုင် ထားလျက် မျောက် အပေါင်းအား မိမိကျောပေါ် နှင်း၍ ကြိမ်နွယ်တန်းဖြင့် မြန် မြန် လွှတ်ရာ ပြေးရန် ပြောဆိုလေသည်။

မေျာက်အပေါင်းလည်း တကောင်ပြီး တကောင်၊ မျောက် မင်းကို တောင်းပန်ကန်တော့ကာ ကျောပေါ် နင်းလျက် ကြိမ် နွယ်တန်းဖြင့် တဘက်ကမ်းသို့ ကူးပြေး ကြလေသည်။ တ ကောင်သော မျောက်မူ အခြား မျောက်များနှင့် မတူ။ ဆိုး သွမ်း ယုတ်မာလေသည်။ သူသည် မျောက်မင်းကို ဘေးပြု နိုင်တော့မည် ဟူ၍ စဉ်းစားမိ၏။ သူသည် မြင့်သော အကိုင်း သို့တက်ကာ နာနေသော မျောက်မင်း ကျောပေါ်သို့ တအား ခုန်ချ ကျော်နင်းသွားလေသည်။ မျောက်မင်းလည်း ထိုခုန်ချ သော အဟုန်ကြောင့် နှလုံးကွဲကာ ဝေဒနာကြီးစွာ ခံစားရ လေသည်။

ထို အခြင်းအရာကို ဘုရင်သည် ကြည့်ရှု နေသည် ဖြစ်ရာ မျောက်မင်း၏ အမြော်အမြင် အကြံ အစည်ကို အံ့ချီး မဆုံး ဖြစ်မိပေသည်။ ဤမျှ လိမ္မာရဲရင့်သော တိရစ္ဆာန်ကို တတ် စွမ်းသမျှ စောင့်ရှောက်ရန်လည်း သန္နိဋ္ဌာန်ချမိသည်။ သူသည် နောက်ပါတို့ကိုခေါ်၍ မျောက်မင်းရှိရာ အရပ်သို့ ဖောင်ဖြင့် သွားကာ မျောက်မင်းကို သစ်ကိုင်းပေါ်မှ ဖြည်းညင်းစွာ ချစေ၏။ ထိုနောက် ရေချိုး၊ ကိုယ်ကို ဆီဖြင့် ဆုပ်နယ်ကာ ဖန်ရည်စွန်းသောအဝတ်ဖြင့် လွှမ်းခြုံပေးစေ၏။ တဖန် အိပ်ရာ ပြင်၌ ဆီစိမ်သိုးရေ ခင်းကာ လဲလျောင်းစေ၏။ ဘုရင်လည်း သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောနေရာ၌ထိုင်လျက် မျောက်မင်းအား အဘယ်ကြောင့် ဤမျ ရဲရင့်သော အမှုကို ပြုရပါသနည်း ဟူ၍ မေးလေသည်။

> အို - မျောက် မဟာ သင့်မှာ ကိုယ်အား၊ တံတားပြုကာ ချမ်းသာရကြောင်း၊ မျောက်အပေါင်းကို ကောင်းစွာ ကူးစေ၊ စွန့်စားပေသည် မျိုးဆွေ မည်သို့ တော်သနည်း။

သေအံ့မူးမူး ဖြစ်နေသော မျောက်မင်းက 'မြတ်သော မင်းကြီး၊ ကျွန်ုပ်သည် မျောက်တို့၏ ချမ်းသာကို ဆောင်သော အကြီးအမှူးမင်း ဖြစ်၏။ မျောက်တို့သည် သင်မင်းကြီးတို့ကို ကြောက်ရွှံသဖြင့် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်''ဟု ဆိုကာ မိမိ အသက်စွန့်၍ ကယ်တင်ရပုံကို ပြောပြလေသည်။

> ကျွန် အုပ်ချုပ်ရာ၊ မျောက်များစွာတို့ ချမ်းသာစေရာ၊ ပြုဆောင်ပါ၍ နာကျင် ထန်ပြင်း၊ သေရခြင်းကို စိုးစဉ်း အကျွန် မမှုပါ။

အို - မြတ်သောဘုရင် အသင်ကိုသာ၊ ပုံဆောင်ကာဖြင့် သစ္စာ စကား၊ ကျွန် ပြောကြားအံ့ တိုင်းကား ပြည်ရွာ၊ အုပ်စိုးပါသော ရာဇာ မည်သည်၊ ကိုယ့်တိုင်းပြည်နှင့် မြင်းသည် ခြေသည်၊ ပြည်သူ ပြည်သား ဗိုလ်ခြေများတို့ ထူးခြား သာယာ၊ ကြည်ရွှင်သာအောင် မှန်စွာ ပြုကျင့်၊ ရွက်ဆောင်သင့်၏။

ဤသို့ဆိုပြီး မကြာမီပင် မျောက်မင်းသည် သေရှာလေ၏။ ဘုရင်သည် မျောက်မင်း၏ အလောင်း ကို ဘုရင်မင်းတို့ အလေးအမြတ်ထား၍ သင်္ဂြိုဟ်ရန် မင်းချင်း တို့အား စေခိုင်းပေ၏။ သင်္ဂြိုဟ်ပြီးသော် စေတီတည်၍ ပန်း၊ ဆီမီး၊ အမွှေးနံ့သာတို့ဖြင့် ပူဇော်သည်။ ထို့နောက် မျောက် မင်း၏ ဦးခေါင်းခွံကိုယူ၍ ရွှေချကာ လှံ ဖျား၌ တင်ထားလျက် စေတီရွှေတွင် ထားစေလေသည်။ လူအပေါင်းလည်း အရို အသေ ပြုကြကုန်သည်။

ဘုရင်သည် မျှောက်မင်း၏ ဦးခေါင်းကို ဗာရာဏသီပြည်သို့ ပြန်လည် ယူဆောင်ကာ ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး ပူဇော်ပြီးလျှင် ပဌာနာပြု စေတီ တည်လေသည်။

အဆုံးသတ် ဆိုရသော် ဘုရင်သည် မျောက်မင်း၏ အဆုံး အမ၌တည်ကာ အလှူဒါန ပေး၏။ ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြု၏။ တိုင်းပြည်ကို တရားသဖြင့် မင်းပြု၏။ လွန်သောအခါ၌လည်း နတ်ပြည်သို့ လားရလေသည်။

+ + +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးနောက် မျောက်ရှစ်သောင်းသည် မျက်မှောက်ရှိ ရဟန်းများ ဖြစ်သည်။ ရှင်အာနန္ဒာသည် ဘုရင် ဖြစ်သည်။ ငါဘုရားကား မျောက်မင်းဖြစ်ပေသည် ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော် မူလေသည်။

THE GREAT-HEARTED MONKEY

This story was told when the Brothers had been discussing the good deeds done by the Tathagata 1 towards relations.

The Buddha explained that this was not the first time he had done such deeds.

Once the life that was to become the Buddha took form as a gaint monkey, leader of eighty thousand monkeys who lived near a mango tree on the bank of the Ganges.

When the fruit on the tree was ripe it fell either on to dry ground, under the tree

^{1.} A title of the Buddha.

itself, or, from one branch which spread out over the Ganges, into the water.

The king-monkey thought one day when the fruit was ripe and fell into the water trouble to them could arise, for it might be carried away and found. Therefore he told the herd to eat the flowers or fruit on that branch before it was ripe and ready to fall. This they did and lived in safety for many years.

Unfortunately one day an ant's nest hid just one fruit which, when it was ripe, fell into the Ganges and was carried away.

Some days later the king was bathing in the Ganges. As was the custom at that time a net was placed below him in the water and another one above him, and when he left the water fishermen found the mango fruit caught in the upper net. Not knowing what fruit it was they took it to him. He, also, had never seen such a fruit before and enquiries were made to find out what it was. Finally a forester told the king that it was a mango fruit and good to eat. The king then cut it, gave part to the forester, ate some himself and gave the rest to his followers. It tasted so delicious that he

asked where more like it could be found and the forester told him that it came from a tree which grew in the Himalayas on a river-bank.

The king then ordered that a train of boats should go up the river (since the mango fruit had been carried down until they reached the tree, and he himself and his courtiers went on the journey. It is not known how long they took, but in time they reached the place and they all had a good meal of mangoes and then settled down under the tree for the night, with guards set and lighted fires around.

In the night the monkeys came down to the tree and ate the mangoes. The king woke up and, seeing them, ordered that his soldiers should bring their arrows and shoot them so that they could all eat monkey flesh the next day. But when the monkeys saw the tree surrounded by men they went hastily back to their king and told him. And he said he would find a way to save them.

Then he climbed up a branch of a tree which rose straight up into the air, and when he reached a great height he went

along a bough which had grown towards the river. From the end of this he leapt to the other bank. Calculating the length of his leap he broke a bamboo shoot of the appropriate length, stripped it of leaves, joined a part of it to a tree, calculated how much would be left free in the air, and bound the other end to his waist. Then he sprang back towards his home.

But he had miscalculated, for he had forgotten the piece of bamboo which was tied to his waist, and he was only just able to reach an outflung branch which stretched out towards him. This he grasped firmly in his hand and, calling to the monkeys, he told them to tread swiftly and lightly on his back and down the bamboo branch to safety.

One by one the monkeys saluted him and crossed over to the other bank, asking his forgiveness for thus treading on him. All but one. He was an evil one and thought to himself that now he could harm the monkey king! So he climbed up to a high branch and jumped with all the force he had, straight on to the middle of the tired, stretched-out back. The force broke the

king-monkey's heart and he was in great pain.

All this the king had watched, and he wondered that an animal had been clever enough to think out this plan. He decided to do what he could to help so brave an animal, and ordering his men to take the boats towards it he had it brought down gently. Then the poor monkey was bathed, rubbed with oil clothed in clean yellow cloth, and placed on an oiled hide on a platform he had had built.

As he rested, the king spoke to him and asked why he had done so brave a thing:

You made yourself a bridge for them to pass in safety through:

What are you to them then, monkey, and what are they to you?

The dying monkey answered: "Victorious king, I guard the herd, I am their lord and chief," and he told him all that had happened when "they were filled with fear of thee and stricken sore with grief." He said:

Therefore I sear no pain of death, bonds do not give me pain,

The happiness of those was won o'er whom I used to reign.

A parable for thee, O king, if thou the truth wouldst read:

The happiness of kingdom and of army and of steed

And city must be dear to thee, if thou wouldst rule indeed:

Very soon the monkey died and the king ordered that all honour should be paid to him as though he were a king. Where his body was cremated the king erected a shrine in which lamps were kept alight and flowers and incense offered. He took the skull and had it inlaid with gold and placed on the point of a spear in front of a shrine. All the people paid homage to so brave an animal. Later the skull was taken to Benares and honoured for seven days, after which it was kept in a shrine.

Ever after the king took the good teaching of the monkey-king to heart, gave alms and performed other good deeds, and ruling his kingdom rightecusly in all ways he went to heaven when he died. The Buddha identified the birth: The monkey herd was the present Assembly, Ananda the king, "I myself was the monkey-king."

သက် ၆၀ ရွယ်ဆင်

တနေ့သ၌ ရဟန်တို့သည် ဒေဝဒတ်၏ သနား ညှာတာခြင်း ကင်းမဲ့ပုံအကြောင်း ပြောဆိုနေ ကြသည်ကို ဗုဒ္ဓ ကြားသိတော် မူလေသည်။ ဤတွင် ဗုဒ္ဓက ဒေဝဒတ်သည် ယခုမှသာ မဟုတ်၊ ရှေး အခါကလည်း သနားညှာတာ ခြင်း ကင်းမဲ့ဖူးပြီဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ အောက် ပါ ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်။

× ×

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗုဒ္ဓသည် ဆင်မျိုး၌ဖြစ်၍ ဆင် ရှစ် သောင်းကို မင်းပြုကာ ဟိမဝန္တာတော၌ နေလေသည်။ ဆင်မင်း အသက် ၆ဝ အရွယ်သို့ ရောက်သော နေ့တနေ့ တွင် နှံစုတ်ငှက်မ တကောင်သည် ဆင်တို့ ကျက်စားရာ အရပ် ဝယ် အသိုက်ပြုကာ ဥတို့ကို ထားလေသည်။ထိုဥတို့ ရင့်သော် ငှက်ငယ်တို့ ပေါက်ဖွားလာကြ၏။ သူတို့ အမွှေးအတောင် မစုံ သေး၍ မပျံနိုင်သေးမီ ထိုအရပ်သို့ ဆင်အုပ် ရောက်လာပေ၏။

နှံစုတ် ငှက်မလည်း ရင်သွေးတို့ ဘေးဖြစ်မည်ကို စိုးရိမ် ထိတ်လန့်သဖြင့် ဆင်မင်းထံ ချဉ်းကပ် ပြောဆိုလေသည်။

> နှစ် ခြောက်ဆယ်တာ၊ သက် ရှည်ကြာ၍ တောမှာ ကျက်စား၊ ဆင်များ သခင် တောဘုရင်ကို၊ ရွယ်လျှင် သေးငယ် ငှက်ငယ် အကျွန်၊ တောင်ပံ နှစ်ဘက် ယှက်၍ ချီကာ၊ ရှိခိုးပါ၏ ချစ်စွာ ရင်သွေး၊ ကျွန့် ကလေးတို့ ဘေးရန် ကင်းကွာ၊ လွတ်ကင်းရာကို ချမ်းသာပေးပါ ကျွန့်အရှင်။

ဤတွင် ဆင်မင်းက 'အသင် မစိုးရိမ်နှင့်။ သင့် သားငယ် တို့ကို ငါ စောင့်ရှောက်မည်''ဟူ၍ ဖြေ၏။ ဖြေသည့်အတိုင်း လည်း ငှက်ငယ်တို့ အထက်၌ ရပ်လျက် ဆင် ရှစ်သောင်း ဖြတ် ကျော်သွားပြီးသည်အထိ စောင့်ရှောက် ပေးလေသည်။ ထို့ နောက် ဆင်မင်းက ငှက်မအား ''ငါတို့နောက်မှ ဆင်တစီး လာလိမ့်မည်။ ထိုဆင်သည် ငါ့စကားကို နားထောင်မည် မဟုတ်။ထိုဆင်ဆိုးကို သင် တောင်းပန်၍ သားငယ်တို့ အသက် ချမ်းသာရာရအောင် ပြုလော့'' ဟူ၍ မှာကြားကာ ထွက်ခွာ သွားလေသည်။

မကြာမီ ထိုနေရာသို့ ဆင်ဆိုးကြီး ရောက်လာလေသည်။ နှံစုတ် ငှက်မကလည်း မိမိ၏ သားငယ်တို့ကို ချမ်းသာပေးပါ ရန် တောင်းပန်၏။သို့ရာတွင် ဆင်ဆိုးကြီးက ဆိုလေသည်မှာ -

> ဟယ် - နှံစုတ်ငယ် နူနယ် သေးကွေး၊ သင့် ရင်သွေးတို့ သေဘေး ရောက်ရာ၊ ငါ ပြုပါအံ့ သင့်မှာ ဖျင်းစွာ့၊ အားနည်းလှ၍ ငါ့အား အသင်၊ အသို့ ယှဉ်အံ့ သင်တို့ ငှက်ပေါင်း၊ ထောင် အသောင်းတို့ ထောင်းထောင်းကြေစေ၊ ငါ့ဝဲခြေဖြင့် နှင်းချေ လွယ်ကူ သတ်နိုင်၏။

ထို့နောက် ဆင်ဆိုးကြီးသည် နှံစုတ်ငှက်မ၏ သားငယ်တို့ကို ခြေဖြင့် နင်းချေပစ်၏။ အပေါ် မှ ကျင်ငယ် စွန့်ချ၏။ကျင်ငယ် ရေဖြင့် ငှက်သေတို့ကို မျောပါ သွားစေ၏။

မိခင် နှံစုတ်ငှက်မသည် သစ်ပင်ထက်၌ နားလျက် ငေးစိုက် ကြည့်နေရာမှ ဤသို့ တွေးတောမိ၏။ အင်အား ကြီးမား၊ ရှိပါငြားလည်း လွဲမှားလှစွာ၊ ပြုမူပါက သူ့မှာ ယိုယွင်း၊ ပျက်စီးခြင်းကို ချက်ချင်း ခဏ၊ ကြုံတွေ့ရအံ့ ငါ့ ရင်သွေးများ၊ ပျက်ကြွေလားသို့ သူ့အား သေစေ၊ ငါ ပြုပေအံ့။

ထို့နောက် နှံစုတ်ငှက်မသည် ဆင်ဆိုးကို တိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်လေသည်။ရှေးဦးစွာ သူသည် ကျီးတကောင်၏ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ပေးကာ မိတ်ဖွဲ့သည်။ကျီးက သင့်အတွက် မည်သည့် အမှုကို ကျွန်ုပ် ဆောင်ရွက်ေးရမည်နည်း ဟု မေးသည်တွင် ဆင်ဆိုး၏ မျက်စိကို သင့်နှုတ်သီးဖြင့် ထိုးဖောက်ပေးပါ ဟု နှံစုတ်ငှက်မက ဖြေလေသည်။ ကျီးလည်း နှံစုတ်ငှက်မ ဆိုတိုင်း ပြုပေ၏။

နှံစုတ်ငှက်မသည် ယင်မမဲရိုင်းထံ သွား၍ မိတ်ဖွဲ့ပြန်၏။ ယင်မမဲရိုင်းက သင့်အတွက် မည်သို့ ရွက်ဆောင်ပေးရမည်နည်း ဟု မေးသည်တွင် ဆင်ဆိုး၏ မျက်စိအနားတွင် ယင်ဥများ ဥပေးပါဟု နှံစုတ်ငှက်မက ဖြေလေသည်။ ယင်မမဲရိုင်းလည်း နှံစုတ်ငှက်မ ဆိုတိုင်း ပြုပေ၏။

နှံစုတ်ငှက်မသည် ဖားတကောင်ကို ချဉ်းကပ်၍ ဖား အကျိုးကို ဆောင်ရွက် ပေးပြန်၏။ ဖားက မည်သို့ ပြန်လည် ရွက်ဆောင် ပေးရမည်နည်းဟု မေးသည်တွင် တောင်**ခြေသို့** သွား၍ အော်ပေးပါဟု နှံစုတ်ငှက်မက ဖြေလေသည်။

မကြာမီ ဆင်ဆိုးကြီးသည် ပြင်းစွာ ဝေဒနာ ခံစားရ၏။ ရေလည်း အလွန်ငတ်၏။ ထိုစဉ် ဖားအော်သံ ကြားရသဖြင့် ရေရှိသည် ထင်မှတ်ကာ အသံ ကြားရာဆီသို့ လျင်မြန်စွာ သွား လေသည်။ ဤတွင် တောင်ကမ်းပါး ပြတ်မှ ကျကာ သေဆုံး သွားလေသည်။

+ +

နှစ်တ်ငှက်ငယ်၊ ဖားသူငယ်နှင့် ကျီးငယ်တဝ၊ ယင်မမဲရိုင်း ဝိုင်းဝန်း ညီညာ၊ တိုက်ခိုက်ပါသော် ကြီးစွာ ဆင်ဆိုး၊ ကိုယ်ကျိုးပျက်စီး ချည်းနှီး သူ့မှာ၊ သေရရှာ၍ မေတ္တာမဲ့ကင်း၊ ရန်ပြုခြင်းကို အလျှင်း ပယ်ခွာ၊ ရှောင်ကြဉ်ရာတည့်။

ဤသို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓဆိုကာ ''ရဟန်းတို့ တစုံတယောက်သော သူနှင့်မျှ ခိုက်ရန် မဖြစ်ပွားသင့်။ သည် သတ္တဝါ လေးကောင် တို့သည် အားနည်းသော်လည်း တပေါင်းတည်း ညီညွှတ်ကြ သဖြင့် ဆင်ဆိုးကြီးကို ပျက်စီးအောင် တိုက်ခိုက်နိုင်ကြပေပြီ'' ဟူ၍ ထပ်မံ မိန့်မြွက်တော် မူလေသည်။

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးနောက် ဒေဝဒတ်သည် ဆင်ဆိုး ဖြစ်သည်။ ငါဘုရားကား ဆင်မင်း ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော် မူလေသည်။

THE SIXTY-YEAR-OLD ELEPHANT

On another day the Brothers discussed Devadatta, saying that he was devoid of pity, and when the Master heard of the discussion he said not only now but in former times he was pitiless. And he told the following story.

Once the life that was to become the Buddha took birth as an elephant and became the leader of eighty thousand elephants in the Himalayas.

One day when he was sixty years of age a mother quail laid her eggs in the feedingground of the elephants, and in time the little quails broke the shells and came out. But before their wings had grown and they could fly, the elephants came to the spot. Terrified for her little ones, the mother quail went to the leader elephant and said:

Elephant of sixty years,

Forest lord amongst thy peers,

I am but a puny bird,

Thou a leader of the herd;

With my wings I homage pay,

Spare my little ones, I pray.

The elephant leader told her not to fear for he would spare them, and to save them from the herd he stood over them until all the elephants had passed by. Save one, a rogue elephant who would not obey his command. Before he left he told the mother quail and advised her to speak to the rouge herself.

When the rogue elephant appeared the mother quail beseeched him to spare her little ones, but he told her:

I will slay thy young ones, quail; What can thy poor help avail? My left foot can crush with ease Many thousand birds like these.

And placing his foot on them he crushed them to death and staling over them swept the remains away in a flood of water so.

The mother quail sat on a tree and watched, and thought:

Power abused is not all gain, Power is often folly's bane, Beast that didst my young ones kill, I will work thee mischief.

And she made her plans.

First she made friends with a crow by doing him a good deed, and when the crow asked what it could do in return, she asked him to peck out the eyes of the rogue elephant. This he did.

Then she made friends with a blue fly, and when the fly asked what it could do for her, she told it to lay its eggs in the rogue elephant's eye sockets. This it did.

Then she did a good deed for a frog, and when it asked what it could do in return, she told it to go down to the bottom of a cliff and croak.

Soon, the rogue elephant, maddened by pain and thirst heard the frog and immedia-

၂၁၄ တိုက်စိုး နှင့် မင်းယုဝေ tely thought there was water. Hastily he went towards it and fell over the cliff and was killed.

> A quail with crow, blue fly and frog allied Once proved the issue of a deadly feud. Through them king elephant untimely died: Therefore all quarrelling should be eschewed.

The Master added, "Brethren, one should not incur the hostility of anyone. These four combined, weak as they were, destroyed the elephant."

He identified the birth: Devadatta was the rogue elephant. "I myself was elephant leader."

ဆင်ဖြူ

တနေ့သ၌ ရဟန်းများသည် ဒေဝဒတ် ကျေးဇူး မဲ့ပုံအကြောင်း ပြောဆို ဆွေးနွေး နေကြ၏။ ထိုစဉ် ဗုဒ္ဓသည် ရဟန်းများအနီးသို့ ကြွချီလာကာ ရဟန်းတို့အား မည်သည်ကို ပြောဆို ဆွေးနွေးနေကြောင်း မေးမြန်းတော် မူ၏။ ရဟန်းတို့က အကျိုးအကြောင်း ပြောပြသော် ဗုဒ္ဓက 'ဒေဝဒတ်သည် ယခုမှသာ ကျေးဇူး မဲ့သည်မဟုတ်။ ရှေးအခါကလည်း ကျေးဇူး မဲ့ဖူးလေပြီ''ဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်။

X

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗုဒ္ဓသည် ဆင်ဖြူမျိုး၌ဖြစ်၍ ဟိမဝန္တာ အရပ်ဝယ် ဆင် ရှစ်သောင်းကို အုပ်ချုပ်လေသည်။ သူ၏ မျက်စိတ္ဖိသည် ကြည်လင်၍ စိန်ကဲ့သို့ တောက်ပ၏။ သူ၏ ပါးစပ်သည် နီမြန်း၍ အနာကင်း၏။ သူ၏ နှာမောင်းသည် နီသော ရွှေဇာပေါက်ဖြင့် တန်ဆာဆင်သော ငွေ ပန်းဆိုင်းနှင့် တူ၏။ သူ၏ ခြေတို့သည် ချိပ်ရည်ဖြင့် ဆိုးထားသကဲ့သို့ ဝင်း ပြောင်၏။

တနေ့သ၌ ဆင်မင်းသည် ဆင်အပေါင်းနှင့် နေရခြင်းကို အပြစ် မြင်လာလေသည်။ အချိုအချိုသော ဆင်များသည် နဂိုစရိုက် ပျောက်ကာ မဟုတ်မတရား ပြုလာကြသည်တွင် သူ ဆိုဆုံးမ၏။မရလေ။ သူသည် အဖော်အပေါင်းကိုခွာ၍ အရပ် တပါးဝယ် တစီးတည်း နေထိုင်တော့သည်။

တနေ့တွင် ဆင်မင်းသည် လမ်းပျောက်၍ ငိုကြွေးနေသော မုဆိုးတယောက်ကို မြင်လေသည်။ ဆင်မင်းသည် ထိုသူကို ကယ်ဆယ်ရန် ကြံစည်လေသည်။ ထိုသူလည်း ဆင်မင်း ချဉ်း ကပ်လာသည့်အခါ နောက်သို့ ဆုဝါ၍ ဆုတ်၍ ပြေးလေသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ ဘေးပြုမည် မဟုတ်ကြောင်းကို ထိုသူသိအောင် ပြသောအနေဖြင့် ဆင်မင်းသည် ရပ်၍ နေလိုက်လေသည်။ ဤတွင်မှ မုဆိုးက ဆင်မင်းအား မိမိ မျက်စိလည်၍ လမ်းမှားနေကြောင်း ပြောပြ၏။ ဆင်မင်းကလည်း မုဆိုးအား မိမိ ကျောပေါ် တွင် တင်ဆောင်၍ လမ်းမှုန်သို့ ပို့ဆောင်ပေး မည်။ သို့ရာတွင် မည်သည့် အရပ်ဒေသတွင် မိမိကို မြင်ခဲ့ သည်ကိုကား မည်သူ့ကိုမျှ ပြောမပြရန် ပြောဆို သတိပေး၏။

"အို—ယောက်ျား၊ငါ နေရာအရပ်ကို မည်သူ့ကိုမျှ မပြော ကြားပါနှင့်'။ ဤသည်လျှင် ဆင်မင်း၏ လေးနက်သော စကားပေတည်း။

သို့ရာတွင် မုဆိုးသည် ဆင်မင်းစကားကို မနာယူ။ အပြန် ခရီးလမ်းကို အားလုံး မှတ်သား ထားခဲ့လေသည်။

တနေ့တွင် ဆင်စွယ် ပွတ်သမား အချိုသည် သက်ရှိ ထင် ရှားရှိသော ဆင်စွယ်ကို အလိုရှိနေကြောင်း မုဆိုး သိရလေ သည်။ ဤတွင် သူသည် ဆင်မင်းရှိရာအရပ်သို့ ပြန်သွားကာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုရန် မိမိ မစ္စမ်းနိုင်တော့ကြောင်း ပြောပြ၏။ ဆင်မင်း၏ ဆင်စွယ်တပိုင်းကို ပေးပါရန်လည်း တောင်းလေ၏။

ဆင်မင်းသည် ဆင်စွယ်တချောင်းလုံးကို ဖြတ်ယူလော့ဟု ဆိုကာ ဆင်စွယ်ကို အလွယ်တကူ ဖြတ်နိုင်ရန် ဒူးထောက်ပေး လေသည်။ မုဆိုးလည်း ဆင်စွယ်နှစ်ချောင်းလုံးကို ဖြတ်ယူ တော့၏။ အိမ်ရောက်သော် ၎င်းတို့ကို ဆင်စွယ် ပွတ်သမားတို့ အား ရောင်းချလေသည်။ မကြာမီ သူ့မှုာ ဆင်စွယ်ရောင်းရသောငွေတို့ ကုန်သဖြင့် ဆင်မင်းထံသွားကာ ဆင်စွယ် တောင်းပြန်၏။ ဆင်မင်းသည် သူ့အလို ဖြည့်လေသည်။မုဆိုးလည်း အိမ်ပြန် ဆင်စွယ်ရောင်း၊ ရငွေသုံးစားပစ်ပြီးသော်၊ ဆင်မင်းရှိရာသို့ သွားပြန်လေသည်။ ဤအကြိမ်၌ကား အငုတ်မျှသာ ကျန်သော ဆင်စွယ်တို့ကို တောင်း၏။

ဆင်မင်းသည် ြင်းပယ်ခြင်း မပြု။ ူးထောက် ပေးလေ သည်။ မုဆိုးသည် ဆင်နှာမောင်းပေါ် သို့ တက်၍ နှစ်ဘက် သော နှုတ်သီးစုနုံးကို ဖနောင့်ဖြင့် နင်းကာ အသားကိုလှီးဖြတ် လေသည်။ ထို့နောက် အသားတွင်းရှိ အစွယ်ရင်းကို လှုဖြင့် တိုက်ဖြတ်ပြီး ယူသွားလေသည်။

ဤတွင် ထိုသူယုတ်၏ ကျေးဇူးမဲ့အစုကို မဟာ ပထဝီ မြေ ကြီးသည် ဆောင်ခြင်း၄၁ မတတ်နိုင်တော့။ နှစ်ဖြာကွဲ၍ သူ ယုတ်မာကို မျိုလေတော့၏။

ထိုအခြင်းအရာ အလုံးစုံကို ရုက္ခစိုး နတ်သည် မြင်တွေ့ရြ အောက်ပါအတိုင်း မြည်တမ်းလေသည်။

> ကျေးဇူးမဲ့သူ၊ လောဘာထူ၍ ရယူဖို့သာ၊ ဖန်ဖန် ရှာခဲ့ ကမ္ဘာ အလုံး၊ ရယူသုံးလည်း မဆုံးနိုင်ပဲ၊ ရောင့်ရဲ မရှိ၊ ဆိုးလှ၏။

ထိုအချိန်မှစ၍ ဆင်မင်းသည်လည်း ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင် သွားနိုင်လေသည်။

+ + +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးနောက် ဒေဝဒတ်သည် မုဆိုး ဖြစ်သည်။ ငါဘုရားကား ဆင်မင်းဖြစ်သည်။ ရှင်သာရိပုတ္တရာ မူ ရုက္ခစိုး ဖြစ်ပေသည် ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော် မူလေသည်။

THE WHITE ELEPHANT

One day the Brethren were discussing the ingratitude of Devadatta, and when the Buddha came he asked them what they were discussing. They told him and he said that it was not the first time, for he had never known my virtues. And he told the following story.

Once the life that was to become the Buddha was born as a white elephant. He lived in the Himalayas and became the leader of eighty thousand elephants. His eyes were clear and sparkled like diamonds, his mouth was red and healthy, his trunk like a silver rope flecked with red gold, and his feet were as though made of polished lacquer.

One day he became aware that all was not well with the herd, for evil had crept in; some of them had lost their natural instincts and were misbehaving. As he could not do anything about it he left them and went to live alone in another part of the forest.

Some time later he saw a forester weeping for he had lost his way, and he thought he would help him. But every time he moved towards him the poor man ran further away. Seeing this, the elephant stood still and made the man realize that he meant him no harm. Then the man told him he had lost his way, and the elephant said he would take him and put him on the right path, but he warned him not to let anyone know in what part of the forest he had seen him. "Tell no man of my abode."

But the man noted all the markings of the way out.

One day a little later some ivory workers made it known that they wanted living ivory, i.e. ivory from a living elephant, and the man went back to the forest and told the elephant that he could not support himself at his work. He begged that he would let him have a piece of his tusks.

The elephant said he could cut off one whole tusk, and he bent his knees so that the man could reach him. But the man cut off both tusks, and returning home, sold them.

In a short time he had spent the money and he returned to the elephant asking for more ivory. This he was granted. He returned home, spent the money and went again to the forest. This time he asked if he could have the stumps of the tusks.

The elephant did not refuse but lay down, and the man climbed up his silver trunk, and, kicking away at the roots of the tusks till he had cleared away the flesh, sawed out the stumps and taking them with him went away.

But at this last dastardly act the earth herself shook as though she were unable to bear any longer this wickedness. A yawning chasm appeared in front of the man and he disappeared within.

All this was seen by a Tree Sprite who said:

Ingratitude lacks more: the more it gets: Not all the world can glut its appetite, Henceforth, the elephant lived on in peace.

The Master identified the birth: Devadatta was the hunter, I myself the good king elephant, Siraputta the Tree Sprite.

ခွေးဝင်စ**ား**

မည်သူမဆို မိမိ၏ ဆွေမျိုးသားချင်း ကောင်း ကျိုးကို ဆောင်ရွက် သင့်ကြောင်း ညွှန်ပြလို သဖြင့် ဗုဒ္ဓက ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

× ×

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ခွေးဝင်စားမျိုး၌ ဖြစ်၏။ သူသည် ဘုရင်စံမြန်းရာ မြို့တော်၏ သုသာနိတ္ဇင် နေ နေလျက် စားကြွင်းစားကျနိ အညစ်အကြေးတို့ကိုသာ ရှာဖွေ စားသောက် နေထိုင်ရလေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သူသည်

အကျင့် သီလ်နှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် မြိုတော်ရှိ ခွေးလေ ခွေးလွင့် ခွေးဝင်စား အားလုံးတို့၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။

တနေ့သ၌ ဘုရင်သည့် မြင်းဖြူများကသော ရထားကို စီး လျက် မြိုပြင်သို့ထွက်ကာ လည်ပတ် ပျော်မြူး၏။ တနေ့လုံး လည်ပတ်ပျော်မြူးပြီးနောက် နေဝင်သော အခါတွင်မှ နန်း တော်သို့ ပြန်လာ၏။ မှောင်နေပြီ ဖြစ်သဖြင့် မြင်းများကိုသာ ကကြိုးများဖြုတ်၍ မြင်းဇောင်းသို့ ပို့ရသည်။ ရထားကကြိုး တန်ဆာတို့ကိုမူ မင်းရင်ပြင်၌ပင် ထားလေသည်။

ထိုညတွင် မိုးရွှာသွန်းရာ ကကြိုး တန်ဆာတို့မှာ မိုးစိုလေ တော့၏။ ကကြိုးတန်ဆာရှိ သားရေတို့ သည်လည်း နူးညံ့ ပျော့ပျောင်းကြကုန်သည်။ ထိုအခိုက် နန်းတော်၌ မွေးထား သော ခွေးတို့သည် ထိုနေရာသို့ ရောက်လာ၍ ထို သားရေတို့ကို ကိုက်ဖြတ် စားကြလေသည်။

နံနက် လင်းသောအခါ မင်းချင်းတို့သည် သားရေများ ခွေးစားခံရသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ဤတွင် ဘုရင့်ထံ ချဉ်း ကပ်ကာ ခွေးဝင်စားတို့သည် ရေပြွန်ပေါက်မှ တဆင့် နန်း ရင်ပြင်သို့ဝင်ကာ ရထားကကြိုးမှ သားရေတို့ကို စားကြလေ ပြီ ဟူ၍ လျှောက်ထား၏။ ဘုရင်သည်လည်း မြှိုတော်ရှိ ခွေး ဝင်စားအားလုံးကိုသတ်ရန် အမိန့်ပေးလေသည်။

ထိုသတင်းကို ခွေးဝင်စားတို့ ကြားသော် လွန်စွာ ထိတ် လန့် ကြောက်ရွှံလှသဖြင့် သုသာန်သို့ လျင်မြန်စွာ ပြေးသွား ကြ၏။သူတို့၏အကြီးအကဲဖြစ်သူ ဘုရားလောင်းကို အကြောင်း စုံ ပြောပြ၏။ ဘုရားလောင်းကလည်း လာရောက်ပြောဆိုသော ခွေးဝင် စားတို့အား ပူပန်သောက မဖြစ်ရန် ဖျောင်းဖျ ပြောဆိုလေ သည်။ ခွေးဝင်စားတို့ ဘေးမရောက်ရန် မိမိကယ်မည် ဟူ၍ လည်း အားပေးစကား ပြောကြားလေသည်။ သူသည် လေး နက်စွာ ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီးလျှင် အကြံအစည်တခု ပြု၏။ ထို့ နောက် ခွေးဝင်စားတို့ကို သုသာန်၌ စောင့်ဆိုင်းစေကာ မိမိ တကောင်တည်း နန်းတော်သို့ ထွက်ခွာသွားလေသည်။

သူသည် လမ်းတလျှောက်လုံး 'ငါ့ကိုတစုံတယောက်သော သူသည် ခဲ့ တုတ် စသည်တို့ဖြင့် မပစ်ဝံ့စေ သတည်း'' ဟူ၍ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန် ပြုလျက်သွား၏။ သူ၏ သစ္စာတန်ခိုးကြောင့် မည်သူကမှ သူ့ကို ခဲ့ တုတ် စသည်တို့ဖြင့် မပစ်ကြ။ သူသည် ဘေးရန်ကင်းရှင်းစွာဖြင့် နနိုးတော်သို့ရောက်ရှိသွားလေသည်။

နန်းတော်သို့ ရောက်သော် သူသည် နန်းတော်တံခါး အသွယ်သွယ်ကိုဖြတ်၍ ဝင်ရ၏။နောက်ဆုံးတွင် တရား စီရင်ရာ လွှတ်တော် အဆောင်ဝသို့ ရောက်သွား၏။ ထိုအဆောင်တွင် ဘုရင်သည် ရာဇပလ္လင်ပေါ်၌ ထိုင်လျက် ပြည်သူတို့ဆန္ဒ၊ ပြည်သူတို့ တင်လှာတို့ကို လက်ခံ ကြားနာလျက် ရှိသည်။ ဘုရား လောင်းလည်း လျင်မြန်စွာပင် အဆောင်ထဲသို့ ပြေးဝင်ကာ ရာဇပလ္လင် အောက်တွင် နေလေသည်။

ဘုရင်သည် ဘုရားလောင်းအား မည်သည့် ဘေးဒုက္ခ ကြုံတွေ့လာသနည်း ဟု မေးပေ၏။ ဘုရားလောင်းကလည်း ခွေးဝင်စား အားလုံးကိုသတ်ရန် မင်းကြီး အမိန့်ပေးသည်မှုဘ မှုန်ပါသလောဟူ၍ မေးလျှောက်လေသည်။ ဟုတ်မှုန်ကြောင်း ဘုရင် ဖြေသည်တွင် ဘုရားလောင်းက အောက်ပါစကား ဆိုလေသည်။

> နန်းတွင်းရိပ်မှာ၊ ကြီးပြင်းပါ၍ အစာ ပေါများ၊ အကောင်း စားသည့် အင်အား ကြီးမား၊ ထိုခွေးများကို ထူးခြား ခွင့်ရေး၊ ချမ်းသာပေး၍ ခွေးလေလွင့်များ၊ ကျွန်တို့အားလျှင် သေကား သေစေ၊ စီရင်ပေရာ စာ ရေ မဲ့သူ၊ အားနည်းသူကို ကလူ နှိပ်စက် မည်တော့သည်။

ဤတွင် ဘုရင်က ခွေးဝင်စားတို့သည် ကြကြိုးတန်ဆာမှ သားရေတို့ကို စားသဖြင့် သတ်ရန် အမိန့် ပေးရပေသည်ဟု ဆို၏။ ဘုရားလောင်းကလည်း 'ခွေးဝင်စားတို့သည် ကြကြိုး တန်ဆာတို့ကို မစားပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့သည် မင်း ရင်ပြင်သို့ မလာရောက်နိုင်ကြပါ''ဟူ၍ လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ ဘုရင်က ''ကကြိုးတန်ဆာမှ သားရေတို့ကို ခွေး ဝင်စားတို့ မစားလျှင် မည်သည့်ခွေးတို့ စားသနည်း''ဟု မေး ပြန်ရာ ဘုရားလောင်းက "သားရေတို့ကို နန်းတော်ရှိ ခွေးတို့ စားကြောင်း သက်သေ ပြနိုင်ပါသည်''ဟူ၍ ပြန်လျောက်လေ သည်။

ဘုရင်သည် ဖြောင့်မတ်သူ ဖြစ်ရကား ဘုရားလောင်းအား သက်သေ ပြစေ၏။ ဘုရားလောင်းသည် နန်းတော်ရှိ ခွေး အားလုံးကို လွှတ်တော်သို့ ခေါ် ဆောင်လာစေ၏။ ထို့နောက် မြေစာမြက်ကို တောင်း၍ ယက်တက်ရည်နှင့်ရောကာ ထိုခွေး ဘိုအား တိုက်ရန် ပြော၏။ ဘုရင်လည်း ဘုရားလောင်း ပြော သည့်အတိုင်း ပြုစေလေသည်။

လူအများ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုဆဲမှာပင် နန်းတော်ရှိ ခွေး အားလုံးသည် ပ္ဖါကာ အော့အန် ကြကုန်သည်။ စားထား သော သားရေစတို့သည်လည်း ဝမ်းထဲမှ ထွက်ကျလာလေ သည်။

ဘုရင်သည် ဘုရားလောင်း၏ ပညာဉာဏ်စွမ်းကို နှစ်သက် သဘောကျကာ ခွေးဝင်စားတို့အား သတ်ရန် အမိန့်ကို ရုပ် သိမ်းမည်ဟု ဆိုလေသည်။ ထို့ပြင် ထိုနေ့မှအစပြု၍ ခွေးဝင်စားအားလုံးကို မိမိ စားတော်ခေါ် သော အစာအာဟာရနှင့် ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်သော အစာတို့ကို ကျွေးမွေး လှူဒါန်းရန် လည်း အမိန့် ပေးလေသည်။

ဘုရားလောင်းလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရာမှ ခွေး တို့ကိုသာမက အခြား သတ္တဝါ အားလုံးကိုပါ ဘေးမဲ့ ပေး ပါရန် ပန်ကြားလေသည်။ သူ၏ ပန်ကြားချက်အရ ဘုရင် ကလည်း အခြားသတ္တဝါ အားလုံးကိုပါ ဘေးမဲ့ပေးလျက် တရားမျှစွာ အုပ်စိုးကာ အသက်ရှည့်စွာ နေထိုင်သွားလေသည်။

+ +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးနောက် ရှင်အာနန္ဒာသည် ဘုရင် ဖြစ်သည်။ ငါဘုရားကား ခွေးလေခွေးလွှင့် ခွေးဝင်စား အကြီးအကဲ ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော် မူလေသည်။

THE PARIAH DOG

This story was told to show how one should act for the good of one's family.

Once the life that was to become the Buddha took form as a pariah dog, a dog with no home. He lived in the cemetery of the king's city and got what food he could from garbage. Owing to his character he soon became the leader of all the other pariah dogs of the city.

One day the king went out in his chariot, drawn by milk-white horses, and after enjoying himself all day returned as the sun went down. As it was late the horses were taken out of harness and housed, but the harness was left lying in the courtyard.

Unfortunately it rained during the night and the harness go so wet that the leather parts became soft and sodden, and when the king's dogs ran into the courtyard they tore it to pieces and ate them.

When morning came the servants saw what had happened and told the king that the pariah dogs had entered the courtyard through the sewers and eaten the royal harness. The king therefore issued an order that all the pariah dogs in the city should be destroyed.

The news reached the dogs and they rushed to the cemetery and, trembling with fear, told their leader. But he calmed them and told them not to worry; somehow he would save them. After pondering for some time he thought of a plan, and telling them to wait for him he started out for the palace. As he passed through the streets he repeated to himself all the time, "Let no hand be lifted to throw stick or stone at me," and so concentrated was he in this thought that no one did throw anything at him and he reached the palace unmolested. Such is the power of the Truth-Act, or Act of Faith.

Arriving at the palace he passed through the gates and finally arrived at the door of the Council Chamber where the king was already seated on his throne, receiving complaints or listening to the wishes of his subjects. Hastily rushing into the Chamber he took refuge under the royal throne.

The king asked him what his trouble was, and he asked the king if it was true that he had ordered all the pariah dogs of the city to be destroyed. The king admitted that it was true. Then, said the dog:

The dogs that in the royal palace grow,

The well-bred dogs, so strong and fair of form,—

Not these, but only we, are doomed to die.

Here's no impartial sentence meted out

To all alike:' tis slaughter of the poor.

But, the king said, the reason for the order was that the dogs had eaten the royal harness. This could not be, said the dog, for no pariah dog could get into the court-yard! If that was so, replied the king, who could have eaten the harness? Then the dog told the king that it was the royal dogs who were the culprits and he could prove it. Being a just king he asked for proof, and the dog asked that all the royal dogs

should be brought into the Chamber and be given a meal of kusa grass and buttermilk. This was done.

Then, as the people watched, the royal dogs became sick and vomited peices of leather!

The king was so pleased with the wisd om of the pariah dog that he said he would withdraw his order and instead, he ordered that henceforth all pariah dogs should be fed on the same food as he himself ate. The pariah dog was pleased, but he asked if the king would also spare the lives of all other living things. This also the king agreed to do and ever after refrained from killing any living creature, living long and ruling wisely.

The Buddha identified the birth, Ananda was the king and "I myself was the dog."

ပဏ္ဏားလုလင်

တနေ့သ၌ ရဟန်းများ သည် အချင်းချင်း စကား ပြောဆို ဆွေးနွေးရာမှ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ ဘုရား သခင်အတွက် ရှင်အာနန္ဒာ အသက်စွန့် ပုံကို ပြောဆို ဆွေးနွေးနေကြသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက ရှင်အာနန္ဒာသည် ရှေးရှေး ဘဝများကလည်း ငါဘုရားအတွက် အသက်

စုန့်ခဲ့ဖူးပေသည်ဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ အောက် ပါဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်။

× ×

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘုရား လောင်း သည် လယ်သမား ပုဏ္ဏားတဦး၏ သားအဖြစ် မွေးဖွား၏။ သူသည် အရွယ် ရောက်သောအခါ အဖော်များနှင့်အတူ နေ့စဉ် လယ်ထဲသို့ ဆင်းကာ လယ်လုပ်လေ့ ရှိ၏။

တခါသော် လယ်ထွန်ချိန် ရောက်သဖြင့် သူသည် အဖော် တို့ကိုခေါ် ကာ လယ်သို့ဆင်း၍ လယ်ထွန်လေသည်။ထို့နောက် ခြေလက် ဆေးကြောရန် လယ်အနီးရှိ ထုံးအိုင်သို့ ဆင်းသက် လေသည်။

ထို ထုံးအိုင်၌ ရွှေပုစ္ဇနိငယ်တကောင် နေ၏။ ပုဏ္ဏားလုလင် သည် ရွှေပုစ္ဇနိကိုမြင်သော် ကောက်ယူလေသည်။ ထို့နောက် သူ၏ အပေါ် ရုံပုဆိုးအတွင်း၌ထားကာ သူနှင့်အတူ တနေ့လုံး နေစေ၏။ အလုပ်ပြီး၍ ညနေချိန်သို့ ရောက်သောအခါတွင်မှ ရွှေပုစ္ဇန်ကို ထုံးအိုင်သို့ ပြန်လည် ပိုလေသည်။

ဤသို့ ပြုသော အလေ့အထသည် ကာလအတန် ကြာရှိခဲ့ ပေ၏။ ပုဏ္ဏားလုလင်နှင့် ရွှေပုစ္စန်တို့မှာလည်း တနေ့တခြား ပိုမို ချစ်ကျွမ်းဝင်လာကြလေသည်။

ပုဏ္ဏားလုလင် လယ်လုပ်ရာ လယ်ကွက်အစွန်းရှိ ထန်းပင် တပင်၌ ကျီးဖိုတကောင်နှင့် မယားဖြစ်သူ ကျီးမ နေကြလေ သည်။ ကျီးမသည် ပုဏ္ဏားလုလင်လယ်လုပ်သည့်ကို မကြာခဏ မြင်တွေ့ရသည်။ ပုဏ္ဏားလုလင်၌ လှပ၍ ကြည်လင်တောက်ပ သော မျက်လုံးအစုံရှိသည်ကို မြင်သောအခါ စားလိုသော ချင်ခြင်း ဖြစ်လာလေသည်။ တနေ့တွင် ကျီးဖိုအား ပုဏ္ဏား လုလင်၏မျက်လုံးတို့ကိုယူပေးပါရန်ပူဆာ၏။ထိုအခါ ကျီးဖိုက "ငါမတတ်နိုင်ပါ"ဟု ဆိုလေသည်။

ကျီးမက "သင်မတတ်နိုင်သည်ကို ကျွန်မသိပါသည်။ သို့ရာ တွင် ထန်းပင်အနီးရှိ တောင်ပို့၌ မြွေဟောက်နေပါသည်။ ထိုမြွေဟောက်နှင့် မိတ်ဖွဲ့ပါ။ ပုဏ္ဏားလုလင်ကို ကိုက်စေပါ။ ပုဏ္ဏားလုလင်မြွေဆိပ်ထိ၍ မြေပေါ် သို့ လဲကျလိမ့်မည်။ သည် အခါ သင်က ပုဏ္ဏားလုလင်၏မျက်လုံးကို အလွယ်တကူထိုးဆိတ် ယူနိုင်ပါလိမ့်မည်"ဟု ဆိုလေသည်။

ကျီးဖိုလည်း မြွေဟောက်ထံသွား၍ အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့၏။ မကြာမီ သူတို့နှစ်ဦး ရင်းနှီးလာတော့သည်။ တနေ့တွင် မြွေ ဟောက်က ကျီးအား 'သင့်အတွက် မည်သည့်အမှုကို ငါ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်နည်း''ဟု မေး၏။ ကျီးကလည်း ပုဏ္ဏား လုလင်ကို ကိုက်သတ်ပေးပါရန် ပြောဆိုလေသည်။

နောက်တနေ့တွင် ပုဏ္ဏားလုလင်သည် အခါတိုင်း ကဲ့သို့ပင် လယ်သို့ လာ၏။ ရှေးဦးစွာ သူသည် ထုံးအိုင်သို့ဆင်း၍ ခြေ လက်တို့ကို ဆေးကြော၏။ ထို့နောက် ရွှေပုစွန်ကို ဆောင်ယူ ကာ လယ်သို့ ဆင်းလေသည်။ ထိုအခိုကဲ မြွေဟောက်သည် တနေရာတွင် ပုန်းအောင်းနေရာမှ ပုဏ္ဏား လုလင်၏ ခြေကို ရုတ်တရက် ထွက်၍ကိုက်လေသည်။ ပုဏ္ဏား လုလင်မှာ မြေသို့ လဲကျသွားတော့၏။ ဤတွင် ကြီ ဖိုသည် ပုဏ္ဏား လုလင်၏ မျက်လုံးတို့ကို ထိုးဖောက်ယူရနိ ထိုနေရာသို့ ပျုံသန်းလာလေ သည်။ မြွေလည်း တောင်ပို့ရှိရာသို့ ထွက်ပြေးသွားလေသည်။ ကျီးသည် ပုဏ္ဏားလုလင်၏ မျက်လုံးတို့ကိုယူရန် ထိုးဆိတ် မည် ပြု၏။ထိုစဉ်ရွှေပုစ္စနိသည် လုလင်၏ပုဆိုးထဲမှုထွက်လာကာ ကျီး၏လည်ပင်းကို လက်မတဘက်ဖြင့် မြဲစွာ ညှပ်လေသည်။ ကျီးသည် နာကျင်လှသဖြင့် အော်ကာ မြွေကို အကူအညီ တောင်းလေသည်။

မြွေလည်းပါးပျဉ်းထောင်ကာ ရွှေပုစ္စန်ကိုပေါက်မည်ပြု**၏။** ထိုအခါ ရွှေပုစ္စန်သည် ကျန်လက်မတဘက်ဖြင့် မြွေ၏ လည်**ကို** ညှ**ပ်**ပြန်လေသည်။

မြွေက ရွှေပုစ္ဇန်အား အဘယ်ကြောင့် မိမိတ္စိလည်ကို လက်မ ဖြင့် ညှပ်ရသနည်းဟု မေး၏။ပုစ္ဇန်ကလည်း 'ဤယောက်ျား သည် ငါ၏အဆွေတည်း။ ငါ့အား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်၍ များစွာကျေးဇူးပြု၏။ ဤ ယောက်ျားမရှိသော် လူတို့သည် လည်းကောင်း၊ ကျီးတို့သည်လည်းကောင်း ငါ့အား ညှဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုယောက်ျား၏ အသက်ရှင် ခြင်းကို ငါအလိုရှိ၏'ဟု ပြန်ပြောလေသည်။ ဤတွင်မြွေက သူနှင့်ကျီးတို့၏ အသက်ကို ချမ်းသာပေးမည် ဆိုပါက ပုဏ္ဏား လုလင်အသက်ရှင်ရန်အတွက် အဆိပ်တို့ကို ပြန်လည်စုပ်ယူပေး မည်ဟု ဆိုလေသည်။

ရွှေပုစ္ဇန်သည်လည်း မြွေအားတင်းကျပ်စွာ ညှပ်ထားသော လက်မကို လျှော့ပေးကာ အဆိပ်ကိုစုပ်ယူစေ၏။ ကျီး၏လည် မျိုကိုမူ တင်းကျပ်စွာ ညှပ်မြဲညှပ်ထားလေသည်။ မြွေသည် အဆိပ်ကိုပြန်၍စုပ်ရာ ပုဏ္ဏားလုလင်သည် ပကတိအတိုင်း ပြန်၍ ဖြစ် လသည်။ သို့ရာတွင် ရွှေပုစ္ဇန်သည် ကျီးနှင့် မြွေတို့ကို ချမ်းသာမပေး။ နှစ်ကောင်လုံးကို သတ်လိုက်လေသည်။

+ +

ဗုဒ္ဓကအတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် မာရ်နတ်သည် မြွေဟောက်၊ ဒေဝဒတ်သည် ကျီးဖို၊ ရှင်အာနန္ဒာသည် ရွှေပုစ္စန် ဖြစ်သည်။ ငါဘုရားကား ပုဏ္ဏားလုလင်ဖြစ်ပေသည် ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်း တော်မူလေသည်။

THE BRAHMIN YOUTH

One day the Brothers discussed together and debated how Ananda had given his life for the Buddha.

The Buddha replied that he had done so in former lives, and told the following story.

Once the Buddha-to-be was born as the son of a Brahmin farmer and when he was a young man he went every day with the men to the fields.

Once when it was ploughing time he took the men to the field and then went to wash in a pool of clean water nearby, In the pool was a small golden crab. He picked it up, put it in his outer garment and carried it with him all day. At nightfall he took it back to the pool.

This happened many days and a friendship grew up between the two.

In a corner of the field in which the youth worked there was a palm tree in which a crow and his wife lived. She often watched the young man at work and seeing that his eyes were particularly beautiful she had a great longing to eat them. So one day she told her husband, but he said he could not take them for her.

The she-crow said she knew quite well that he himself could not take them but if he would make friends with a black snake that lived in an anthill nearby he could ask him to bite the youth. Then, when the boy had fallen to the ground through the effect of the snake poison the crow could take out his eyes.

So a friendship was struck up between the crow and the snake and one day the snake asked what he could do for the crow. The crow asked him to bite the youth.

The next day the youth as usual washed in the pool and took the golden crab back with him to the field. But, suddenly, the snake, hidden from sight, bit him in the leg and he fell to the ground. The crow flew up at once to get the eyes and the snake fled to the anthill. While the crow was trying to get the eyes the crab came out of the youth's clothes and caught him in his claws. The crow cried out for help and the snake came towards them with its hood up ready to strike again. But the crab caught it too and held it fast.

The snake enquired why the crab had caught him, and was told that as a friend the Brahmin youth had done the crab great kindness by protecting him from men and crows; also that the snake must restore the youth back his life.

The snake, then asked the crab to free them and he would draw the poison from the youth. The crab therefore loosened his claws to let the snake go at his ease, but kept the crow fast in his claws as a hostage till the snake had drawn off the poison and the youth was well again. When this happened it killed both snake and crow, and the she-crow, seeing what had happened, flew away to another place.

The Master identified the birth: Mara was the serpent, Devadatta the crow, good Ananda was the crab, and "I was the Brahmin long ago."

ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း

တနေ့သ၌ အမျိုးကောင်းသမီးတဦး ဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမတဦးသည် ဗုဒ္ဓထံတရားလာရောက် နာယူလေသည်။ယင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ဆဒ္ဒန် ဆင်မင်းဇာတ်ကို ဗုဒ္ဓကဟောတော်မူခြင်း ဖြစ် သည်။

ထိုရဟန်းမိန်းမသည် ဗုဒ္ဓကို ဖူးမြော်ကြည် ညိုရာမှု ငါသည် သံသရာ၌ ကျင်လည်စဉ်၊ ထို ယောက်ျားမြတ်၏ မယား ဖြစ်ခဲ့ဘူးသလော ဟူ၍ ထူးခြားသောဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင် သုံးသပ် ကြည့်၏။ ထိုအခါ သူသည် ထို ယောက်ျား မြတ်၏ မယားဖြစ်ခဲ့ဘူးကြောင်း သိမြင်ရ၏။ ဤတွင် သူသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကာ ရယ်မောမိလေသည်။ တဖန် မယားဖြစ်သည် ကား မှုန်သည်။ မယားတို့မည်သည် အနည်း ငယ်သာလျှင် ကောင်းကြသည်။ များစွာသော မယားတို့ကား မကောင်းကြ။မိမိသည် မယား ကောင်းဖြစ်ခဲ့ပါ၏လော ဟူ၍ ဆင်ခြင်ကြည့် ပြန်၏။ ထိုအခါ သူသည် ဘဝဟောင်း၌ရှိစဉ် ထိုယောက်ျားမြတ်ကိုသတ်ရန် မုဆိုးကို စေလွှတ် ခဲ့ကြောင်း သိမြင်ရ၏။ ထိုအခါ သူသည် ဝမ်းနည်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကာ ငိုကြွေးလေ သည်။

ဗုဒ္ဓသည် ထိုရဟန်းမိန်းမ၏အဖြစ်ကို မြင် တော်မူသောအခါ ပြုံးတော်မူကာ အောက်ပါ ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်။

×

ဘရံရောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ဆင်ဖြူမျိုး၌ဖြစ်၍ ဆင် ရှစ်ထောင်ကို မင်းပြု နေထိုင်လေသည်။ သူ၏ အစွယ်တို့သည် ထူးခြားလှပ၍ အဆင်းအရောင် ခြောက်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံလေ သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း ဟူ၍ သူ့မှာ အမည် တွင်၏။ သူ၏ နှဖူးသည် ကျယ်ပြန့်၍ သူ၏ နှာမောင်းသည် ငွေ ပန်း ဆိုင်း ပ မာ လှပတင့်တယ်လေသည်။ ထိုဆင်မင်း၌

လည်း မဟာသုဘဒ္ဒါနှင့် စူဠသုဘဒ္ဒါဟူသော မိဖုရားနှစ်ဦး ရှိလေသည်။

ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသည် ဟိမဝန္တာတောင်ရှိ ဆဒ္ဒန်ရေအိုင်အနီး တွင် နေထိုင်သည်ဖြစ်ရာ သူ့ဘဝသည် သာယာ ချမ်းမြေ့ ပါ ပေ၏။ ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း လှပသည်။ ရေအိုင်ကလည်း လှပ့သည်။ ထိုရေအိုင်တွင် အရောင်မျိုးစုံ ရှိသော ကြာပန်း တို့သည် ဖုံးအုပ်နေ၏။ ရေအိုင်ပတ်လည်တွင် သစ်သီးပင်များ၊ လယ်ယာများ၊ ဝါးတောများသည် အဆင့်ဆင့် ဝန်းရံနေ၏။ ယင်းတို့ကို တောင်စဉ်ခုနှစ်ထပ်က ဝန်းရံထားပြန်၏။

ထိုဆဒ္ဒန်အိုင်၏ အရွှေမြောက်ထောင့်အရပ်၌ အလွန် ကြီးမား တင့်တယ်သော ပညောင်ပင်ကြီး ရှိလေသည်။ ထိုအပင်သည် ဆင်အပေါင်းအား နွေအခါတွင် အေးမြသော အရိပ်ဆာယာကို ပေးပေ၏။ ထိုဆဒ္ဒန်အိုင်ကြီး၏ အနောက် အရပ်၌ ကား ရွှေဂူကြီး ရှိလေသည်။ မိုးရာသီ ရောက်၍ မိုးရွာသွန်းသောအခါ ထိုရွှေဂူသည် ဆင်အပေါင်းအတွက် ခိုလှုံရာ ဖြစ်လေသည်။

ဆင်အပေါင်းသည် သစ်ပင်များ အကြားတွင် မြူးတူး ပျော်ပါးကစားလိုက်ကြ၊ ရေအိုင်တွင် ရေကစား လိုက်ကြနှင့် ပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်ကြပေ၏။

တနေ့သ၌ အင်ကြင်းပင် တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်လေ သည်။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသည်လည်း မိဖုရားနှစ်ဦးနှင့်အတူ အင် ကြင်းပင်များ အကြားတွင် မြူးတူးပျော်ပါး ကစား၏။ ထို့ နောက် အင်ကြင်းပင် တပင်ကို ဦးကင်းဖြင့် တိုက်လေသည်။ ထိုအခါ မဟာသုဘဒ္ဒါ၏ ကိုယ်ပေါ် သို့ အင်ကြင်းပွင့်များနှင့် ရွက်စိမ်းများသည် ကြွေကျ လေသည်။ ဆင်မင်း၏ အခြား တဘက်၌ရှိသော စူဠသုဘဒ္ဒါ၏ကိုယ်ပေါ် သို့မူ ရွက်ရော်များ နှင့် ခါချဉ်များသည် ကျဆင်းလာလေသည်။ ဤတွင် (မဟာသည် သုဘဒ္ဒါ အပေါ် ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း မျက်နှာလိုက်သည်) ဟူ၍ စူဠသုဘဒ္ဒါသည် မနာလိုငြူစူခြင်း ဖြစ်မိလေသည်။

တနေ့တွင်လည်း ဆင်မင်းနှ**င့်** မိဖုရားတို့သည် ရေအို**င်သို့** ရေချိုးဆင်းကြရာ သူတို့ကို အခြားဆင်များက ပွတ်တိုက်သန့် စင်ပေးကြသည်။ သူတို့ ရေချိုးပြီး၍ နားနေကြစဉ် အခြား ဆင်တို့သည် ရေချိုးကြသည်။ ထို့နောက် သူတို့ကို ပန်းများ ဆက်သကြသည်။ ဆင်တကောင်သည်လည်း ပွင့်ချပ်ခုနစ်ဆင့် ရှိသော ကြာပွင့်ကြီးကို တွေ့သဖြင့် ဆွတ်ယူကာ ဆင်မင်းအား ဆက်သပေ၏။ ဆင်မင်းသည် ကြာပွင့်ကိုလှမ်းယူကာ ဝတ်မှုန် များကို မိမိ၏ ဦးကင်းပေါ် သို့ ခါချ၏။ ထို့နောက် ဝတ်မှုန် များကို မဟာသူဘဒ္ဒါအား ပေးလေသည်။ ထိုအခါ စူဠ သုဘဒ္ဒါသည် မနာလိုငြူစူခြင်း ဖြစ်ပြန်လေသည်။ ဤအကြိမ် တွင်ကား မနာလိုရုံမျမက ရန်ငြိုးပင် ထားလေတော့သည်။ တနေ့သ၌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အချိုသည် ဆင်မင်းရှိရာသို့ ကြွချီ တော်မူလာ၏။ ထိုအခါ ဆင်မင်းသည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို သစ်သီးနှင့် ပန်းများ ကပ်လှူလေသည်။ စူဠသုဘဒ္ဒါသည်လည်း အလားတူပင် လှူဒါန်း ပူဇော်လေသည်။ ထို့နောက် သူက **်ံအ**ကျွန်ုပ်သည် သည်ဘ**ဝမှု စုတေ**သည်ရှိသော် လူမင်းသမီး ဖြစ်ရပါလို၏။ အရွယ်ရောက်သောအခါ ဗာရာဏသီမင်း၏

မိဖုရားအဖြစ်သို့ရောက်ကာ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းကို သတ်ရပါလို၏'' ဟူ၍ တိတ်တိတ်ဆုတောင်းလေသည်။ ထို့နောက် အစာရေစာ မစားပဲနေသဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ခြောက်ကပ်ပြီးလျှင် သေဆုံး လေသည်။

စူဠသုဘဒ္ဒါသည် ဆုတောင်းခဲ့သည့် အတိုင်းပင် လူ့ပြည် ဝယ် လှပ တင့်တယ်သော မင်းသမီး တပါး ဖြစ်လာ၏။ ဗာရာဏသီမင်း၏ အထူးချစ်မြတ်နိုးခြင်းခံရသော မိဖုရားဘဝ သို့လည်း ရောက်လာ၏။

တနေ့သ၌ သူသည် သူ၏ ဆုတောင်းကို ဆင်ခြင်သတိရ၍ မကျန်းမာဟန် ဆောင်လျက် တိုက်ခန်း ဆောင်တွင် အိပ်၏။ ထိုအခါ ဘုရင်က မည့်သည့်ကိစ္စကြောင့် ထိုသို့ဖြစ်ရပါသနည်း ဟူ၍ မေးလေလည်။ မိဖုရားကလည်း မိမိမှာ ချင်ခြင်းဖြစ်နေ ပါသည်။ အကယ်၍ ထိုချင်ခြင်းကို ဖြည့်စွမ်း မပေးနိုင်ပါက မိမိသေရလိမ့်မည်ဟူ၍ လျှောက်ထားလေသည်။

ဘုရင်သည် စိုးရိမ်ပူပန့်ကာ မည်မျှ ခက်ခဲ့သည့်ကိစ္စ ဖြစ်စေ ကာမူ မိမိ ဆောင်ကြဉ်းပေးမည်ဟူ၍ ကတိပေး ပြောဆိုလေ သည်။ အကြောင်းကိုမေးမြန်းသော်ကား မိဖုရားက မဖြေ။ တိုင်းပြည်အတွင်းရှိ မုဆိုးတို့ကိုသာ သူ့ထံစေလွှတ်ရန်လျှောက် ထားလေသည်။ ထိုအခါ မုဆိုးတို့တို ဆင့်ခေါ် ရပေ၏။

မုဆိုးတို့ ရောက်လာကြသော် မိဖုရားက 'အို- မုဆိုးတို့၊ ငါသည် အစ္စယ်၌ အရောင်ခြောက်ပါးရှိသော၊အလွန်တင့်တယ် လှသောဆင်မင်းကိုအိပ်မက်မြင်မက်သည်။ ထိုဆင်မင်း၏အစွယ် ကို ငါရလိုပါသည်။မရသော် ငါသေရလတ္တံ့''ဟူ၍ဆိုလေ၏။

တဖန် မုဆိုးတို့ အထဲမှ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းဆုံး သွင်ပြင် မူရာရှိသော မုဆိုးကို ရွေးချယ်လိုက်ကာ 'ဆင်စွယ်ရအောင် အသင်ဆောင်ကြဉ်းပေးရမည်'ဟူ၍ ဆိုလေသည်။

ပထမတွင် ထိုမုဆိုးမှု၁ ရွှံထိတ်နေပေ၏။ မိဖု**ရားက** ဆင် စွယ်ကို သူမုချရသည် ဟူ၍ အိပ်မက်,မက်ကြောင်း ရှင်းလင်း ပြသောအခါမှ မုဆိုးလည်း ကျေနပ်အားတက်ကာ မည်သည့် အရပ်တွင် ဆင်မင်းကို တွေ့နိုင်ပါမည်နည်း ဟူ၍ မေးမြန်း လေသည်။ ထိုအခါ မိဖုရားက ဆိုလေသည်မှာ –

ဆင်မင်းစံရာ၊ အနီးမှာဝယ် ကြည်စွာ သန့်ရှင်း၊ ရေချိုးဆင်းသည့် အိုင်မင်း သာယာ၊ ပန်းစုံစွာနှင့် လူးလာ ကျက်စား၊ ပိတုန်းပျားတို့ ထူးခြား ဝေဖြာ၊ တည်ရှိပါတည့် ဖွေရှာ အသင်၊ ဆင်မင်းရှင်ကို ထိုတွင် ထင်ရှား တွေ့နိုင်၏။

ထိုဆင်မင်းလျှင် ရေဆင်းချိုးကာ၊ ပြီးသောခါဝယ် ကြာပန်း ဝေဆာ၊ ဆင်မြန်းကာလျှင် ပန်းလွှာ ထုံကြူ၊ ဆွတ်ဆွတ်ဖြူသို့ ကိုယ်မူ ရွှန်းတင့်၊ မားမားမြင့်၍ တင့်တယ်လှစွာ၊ သူ ပြန်လာသော် ကြင်ယာသက်ထား၊ သူ့ မိဖုရားလျှင် နောက်ပါး ကပ်၍ လိုက်တော့သည်။ မုဆိုးသည် ဆင်စွယ် အယူသွားရန် သဘောတူ၏။ မိဖုရား လည်း မုဆုံးအတွက် လမ်းခရီး၌ ယူဆောင်ရမည့် လက်နက် ရိက္ခာ အစုံအလင်ကို ရှာဖွေ ပြင်ဆင် စီမံလေသည်။ထိုအတွင်း မုဆိုးကို အိမ်သို့ တပတ်ခန့်နေရန် ပြန်လွတ်လေသည်။

ခုနှစ်ရက်စေ့သော် မုဆိုးသည် မိဖုရားထံ ပြန်ရောက် လာ ခဲ့၏။ မိဖုရားလည်း မုဆိုးအား ရေးလမ်း၌ ပြုရမည့် ကိစ္စ အဝဝကို ညွှန်ကြား ပြောဆိုလေသည်။ထို့ပြင် လိုရာ စားနပ် ရိက္ခာ၊ လွန်ကြိုး၊ သံကက္ကူဆူး၊ သံမယ်နှ၊ သားရေထီး၊သား ရေအိတ် စသည်တို့ကိုလည်း ပေးလေသည်။

မုဆိုးလည်း ပစ္စည်းကိရိယာ အစုံကို သားရေအိတ်ကြီးတွင် ထည့်ကာ ပခုံး၌ လွယ်လေသည်။ ထို့နောက် မင်း မိဖုရားတို့ ရွှေတော်မှောက်မှ ရထားဖြင့် ထွက်ခွာခဲ့လေရာ နောက်ပါ အခြံအရံများက လိုက်ပို့ကြရ၏။တောစပ်ရောက်သော် သူသည် တကိုယ်တည်း ဝင်ခဲ့လေသည်။

မုဆိုးသည် ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း စံပျော်ရာ ညောင်ပင်ကြီးသို့ ရောက်သည်အထိ ခုနစ်နှစ်၊ ခုနစ်လ၊ ခုနစ်ရက်ကြာမျှ သွား ရသည်။ခရီးကား ခက်ခဲလေစွာ့။ သူသည် မိဖုရား ညွှန်ပြသည့် အတိုင်း ပြု၏။သူသည် သစ်ပင်များကို တော်လှဲရ၊ လမ်းများကို ထွင်ရ၊ ညွှန်များကို ဖြတ်ကျော်ရ၊ တောင်များကို တက်ရသည် ဖြစ်၏။ ရံဖန်ရံခါလည်း တောင်များမှ ဆင်းသောအခါ သား ရေထီးကို လေထီးသဖွယ်ခို၍ စီးရသည်။ သူသည် တောင်ထိပ် ကို လွန်ကြိုးတစဖြင့် ချီတဆွဲလျက်၊ကျန်ကြိုးတစတွင် သားရေ အိတ်ကို ချည်လျက်၊ သားရေအိတ်တွင်းသို့ဝင်ကာ သားရေ

ထီးကို ဖွင့်ရပေသည်။ ဤတွင် သူသည် တောင်အောက်သို့ ဦးစောက်မကျပဲ လေကို ထိန်းနိုင်ကာ ညင်သာစွာ သက်ဆင်း နိုင်လေသည်။

နောက်ဆုံး၌ သူသည် ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း ရေချိုးရာ အိုင်အနီးရှိ ညောင်ပင်သို့ ရောက် လေ သည်။ ထိုနေရာတွင် သူသည် တွင်းတူး၊တွင်းပေါ် တွင် ပျဉ်ချပ်တို့ကို ခင်းလျက် အပေါ် တွင် မြေမှုန့်တို့ကို ကြဲဖြန့်ထား၏။ သူသည် ရသေ့ ရဟန်းအသွင် ဖန်ရည်ဆိုးသော သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံ၏။ ထို့နောက် သူသည် တွင်းထဲသို့ဆင်း၍ ဆိပ်လူးမြားကို တွင်း၏အဖုံးရှိ အပေါက် ငယ်၌ တင်ကာ စောင့်နေလေသည်။

မကြာမီ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသည် အန္တရာယ်ကို မသိရှာပဲ ရေချိုး ဆင်းလာ၏။ တွင်းဝသို့ ရောက်လာသောအခါ မုဆိုး သည် အသင့် ချိန်ရွယ်ထားသော ဆိပ်လူးမြားဖြင့် ပစ်လိုက် လေသည်။ မြားဒဏ်ကြောင့် ဆင်မင်းမှာ အလွန် နာကျင် သော ဆင်းရဲဝေဒနာဖြစ်ကာ အော်ဟစ် မြည်ဟည်းလေ၏။ ဆင်အပေါင်းလည်းပဲ့တင်သံပြု၍ အရပ်ရှစ်မျက်နှာသို့ပြေးလွှား ကြကုန်၏။ ထို့နောက် ဆင်မင်းသည် မုဆိုးကို ဒေါသအမျက် ခြောင်းခြောင်းထွက်ကာ သတ်မည်ပြုလေ၏။ သို့ရာတွင် မုဆိုး သင်္ကန်း ဝတ်ရုံထားသည်ကို မြင်တွေ့ရသဖြင့် တွန့်ဆုတ်လိုက် ကာ ဤသို့ ဆိုလေသည်။

ဝင်းဝါ တင့်ဆန်း၊ ရွှေသင်္ကန်းကို ဆင်မြန်းသမှု၊ ထိုသူပြုလည်း သူ့ဝယ် ကိလေသာ၊ စွန်းပေပါ၍ ရာဂ မကင်း၊ ယိုယွင်း သစ္စာ ပယ်ခွာ ဣန္ဒြေ၊ ကင်းမဲ့လေသော် ရွှေဝါသင်္ကန်း၊ ဝတ်ဆင်မြန်းရန် ဆိုးသွမ်း ထိုသူ မထိုက်တန်။

ဆိုပြီးသော် 'မုဆိုး၊ သင်သည် ဘယ်အတွက် ငါ့ကို သတ်သနည်း။ သင့် ဆန္ဒအရ သတ်သလော။ သို့မဟုတ် သူတပါး စေခိုင်း၍လော'ဟူ၍ မေးမြန်းလေသည်။

မုဆိုးသည် အကြောင်းစုံကို မခြွင်းမချန် ပြောပြပေ၏။ ဆင်မင်းလည်း ဝေဒနာကို သည်းခံကာ 'မုဆိုး၊ငါ၏အစွယ်ကို ယူ၍ မိဖုရားအား ပေးလော့။ စင်စစ် မိဖုရားသည် အစွယ်ကို လို၍မဟုတ်။ ငါ့ကို တမင်သတ်လို၍ စေခိုင်းခြင်း ဖြစ်သည်'' ဟူ၍ ဆိုလေသည်။

တဖန် အစွယ်ကို မုဆိုး အလွယ်တကူ ဖြတ်ယူနိုင်ရန် လည်ကို ညွှတ်ကာ ဦးစောက်ဝပ်၍ ပေးလေသည်။ ထိုအခါ မုဆိုးသည် ဆင်မင်း၏ တောက်ပြောင်သော ဦး ခေါင်း ထက် မှ တ ဆင့် ဦးကင်းပေါ် သို့ တက်၏။ ခံတွင်းစွန်းကို ဒူးပုဆစ်ဖြင့်ကန်ကာ အရင်းမှနေ၍ အစွယ်ကို လွှဖြင့်ဖြတ်၏။ မုဆိုးသည် ကျင်လည် စွာ မဖြတ်နိုင်သောကြောင့် ဆင်မင်းမှာ ဝေဒနာကို မခံမရပ် နိုင်လောက်အောင် ခံစားရလေသည်။နောက်ဆုံးတွင် ဆင်မင်း သည် အင်အား ကုန်ခန်းကာ မုဆိုးအား သူ၏ နှာမောင်းကို မစေ၏။ ထို နှာမောင်းတွင်းသို့ လွှကို ထည့်စေကာ မိမိ ကိုယ်တိုင် အစွယ်ကို ဖြတ်ပေး၏။ ထို့နောက် ဆင်မင်းသည် 'အသင်မုဆိုး၊ ဤအစွယ်တို့ကို ငါ မနှစ်လို၍ လှူသည်မဟုတ်။ လူ နတ် ဗြဟ္မာတို့၏ စည်းစိမ်ကိုလည်း ရည်၍ ပေးလှူသည် မဟုတ်။သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို လို၍ ပေးလှူခြင်း ဖြစ်၏''ဟု ဆိုကာ ပေးလေသည်။ ပြီးသော် 'သင် ခုနစ်နှစ်တိုင် လာရသော ခရီးကို အစွယ်၏ တန်ခိုးကြောင့် ခုနစ်ရက်တည်းဖြင့် ရောက် လတ္တံ့''ဟု ဆို၍ ပရိတ် အရံအတား ပြုပေးကာ မုဆိုးကို လွှတ်လိုက်၏။ မကြာမီ ဆင်မင်းသည် နေရာ၌ပင် လဲကျကာ သေဆုံး သွားရှာလေသည်။

မဟာသုဘဒ္ဒါနှင့် ဆင် အ ပေါင်း သည် ဆင်မင်းရှိရာသို့ ပြန်ရောက်လာကြ၏။ သူတို့သည် ဆင်မင်း သေလွန်သည်ကို တွေ့ရသော် ကြီးစွာသော မီးပုံကြီးကို ပြုကြလေသည်။ ထို့ နောက် ဆင်ပျိုနှစ်စီးသည် ဆင်မင်း၏ အလောင်းကို အစွယ် ဖြင့် မချီကာ မီးပုံပေါ် သို့ တင်ပေး၍ မီးသင်္ဂြိုဟ် ကြလေသည်။ ပြီးသော် မဟာသုဘဒ္ဒါကို အမှူးပြုစေကာ ဆင်အပေါင်းသည် ဝမ်းနည်း ကြေကွဲစွာဖြင့် မိမိတို့ နေရာအရပ်သို့ ပြန်သွားကြ

မှဆိုးသည် အပြန်ရီး၌ ဆင်စွယ်များ၏ တန်ခိုးကြောင့် ခုနစ်ရက်မြောက်သော နေ့တွင် မိဖုရားထံ ပြန်ရောက်လာ၍ ဆင်မင်း၏အစွယ်တို့ကို ဆက် ၏။ ''အရှင်မိဖုရား၊ အကျွန်ုပ် သည် မိဖုရား၏ ဆန္ဒကို ဖြည့်ခဲ့ ပြီ။ ဆင်မင်းကို သတ်ခဲ့ပါ ပြီ''ဟူ၍လည်း လျှောက်ထားလေး ည်။ မိဖုရားလည်း ကြီးမားလှပသော ဆင်စွယ်တို့ကို ပေါင် ပေါ် တွင်တင်လျက် တစိမ့်စိမ့် ကြည့်လေသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်ဟန်တင့်တယ်သော၊ ကရုဏာတရားရှိသောခင်ပွန်းဟောင်း ဆင်မင်းကို တရေးရေး သတိ ရလာ၏။ မိမိ သတ်ရက်လေ သည်ဟူ၍ တနုန့်နုန့် နောင်တ ရလာ၏။ သူသည် တသသ ပူဆွေးကာ နှလုံးကွဲ၍ သေပွဲ ဝင်လေ၏။

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးနောက် အောက်ပါ အတိုင်း ဇာတ်ပေါင်းတော် မူလေသည်။

> သည်မြေပြင်ဝယ် တုယှဉ် မရ၊ တင့်တယ်လှသည့် ဝင်းပဖြူဖြူ၊ ဆင်စွယ်ဖြူကို ဖြတ်ယူပြီးကာ၊ ပြည်ဗာရာသို့ ပြန်လာသုတ်သုတ်၊ ဇာတိယုတ်သည့် မုဆိုး လူတေ၊ လူညစ်ပေကား ဒေဝဒတ်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

သင်တို့ နေ့စဉ်၊ တွေ့မြင်နေကျ ရဟန်းမ ကား၊ ရှေးက မိုက်မှား မိဖုရားတည့် ငါကား တမူ၊ ဆင်ဖြူဆဒ္ဒန် ဆိပ်မြား ဒဏ်ခ၊ သေလွန်ရသည့် ဘဝ ပျက်ခဲ့ သူပင်တည်း။

THE SIX-TUSKER

This story was told of a woman ascetic of good family who went one day to hear the Buddha speak.

Contemplating the person of the Buddha she wondered to herself whether she had once been his wife in the ages gone by. She recollected that she was so, and laughed in her rapture. Then came the thought, few wives are good, many are illdisposed, and she wondered if she had been. But soon the remembrance of what she had done in a past life came to her and she saw how she had sent a hunter to destroy him and she wept.

The Master smiled and told this story.

Once the life that was to become the Buddha took form as a white elephant and ruled over a herd of eight thousand elephants. His tusks were magnificent and radiated six different colours, this fact giving him the name Six (rayed) Tusker; his forehead was massive and his trunk like a silver rope. He had two wives, Mahasubhadda or Subhadda Major, and Chullasubhadda, or Subhadda Minor.

He lived near the Six-Tusker Lake in the Himalayan mountains and life was good. This lake was set in beautiful surroundings and was beautiful in itself for it was covered with lotus blooms of many colours. Round it, in ever-widening circles, were fruit trees, rice fields, more trees, a bamboo wood and seven great mountain ranges. North-east of the lake was a magnificent banyan tree which gave shade to the elephants in the summer, and to the west there was a golden cave in which they could shelter when the monsoon rains poured down through the mountains. The elephants lived a happy life, playing among the fruit trees or in the cool refreshing water.

One day when the sal-trees were in full bloom he was playing with his wives among them and he struck one tree with his forehead. Masses of flowers and green leaves fell down on Mahasubhadda—but Chullasubhadda was covered with red ants and dead leaves which had also been dislodged, for she was on the other side of her husband, and for a moment she felt jealous.

On another day the Six-Tusker and his wives went to bathe in the lake and were scrubbed down by the other elephants. When they rested, the herd went in to bathe threw flowers to them. One elephant found a seven-headed lotus blossom and gave it to the king. He received it graciously, shook some of the pollen on his forehead and then passed it to Mahasubhadda. Once again Chullasubhadda was jealous, and this time vowed vengeance.

Some time later a band of pacceka buddhas visited the Six-Tusker and he offered them fruit and flowers. Chullasubhadda did the same, but she added a silent prayer that she might be born a princess, marry the king of Benares and bring about the death of the Six-Tusker. Taking this resolve she refused food and died.

In time she was born as a beautiful princess and did in fact become the favourite wife of the king of Benares.

One day she remembered her resolve, and pretending to be ill, retired to her bed. When the king asked what was the matter, she told him she had a very strong unsatisfied desire, and unless this could be fulfilled she would die. In his anxiety he promised her that whatever she desired he would obtain for her, however difficult it might be. But when he asked what the desire was she would not tell him. Instead she asked if all the hunters in the kingdom could come to her and they were sent for. When they came she told them that she had had a dream in which she was shown a glorious six-tusker elephant, and unless she could possess the tusks she would die. Looking at the hunters she chose the most uncouth and cruel-looking one and demanded that he should get them for her.

At first the man was afraid, but when she explained that in the dream she did get the tusks, he was satisfied and asked where the elephant was to be found.

Not far this bathing-place of his, A deep and goodly pool it is: There bees do swarm and flowers abound, And there this royal beast is found.

Now lotus-crowned, fresh from his bath He gladly takes his homeward path, As lily-white and tall he moves Behind the queen he fondly loves.

And he agreed to go. She sent him away for a week, while she prepared for his journey.

After seven days he returned and was given his instructions and the various things which had been provided for the journey—food, ropes, a grappling iron, an iron staff, a leather umbrella and a leather bag in which to carry them. Putting them all in the bag he slung it on his back in such a way that both hands were free, and, in a chariot, watched by the king and queen and followed by a huge crowd, he started on the journey. When he had reached the end of men's pathways he went on alone.

It took him seven years, seven months and seven days to reach the great banyan tree where the Six-Tusker was living at peace. His journey had been difficult and

he had needed all the tackle the queen had provided. He felled trees, dug paths, crossed marshes and climbed mountains. Once he used his umbrella as a kind of parachute. Tying his rope to the top of the mountain, with the bag at the other end of the rope, he got into the bag and opened his umbrella. The wind caught it and prevented his too swift descent.

When, at last, he reached the banyan tree near to the place where the Six-Tusker bathed, he dug a pit, covered it lightly with wood planks and threw the loose soil he had dug up over them. Then, dressing himself in the yellow robe of a hermit—he got into the hole, pointed his poisoned arrow through a gap in the loose soil, and waited:

Soon, all unsuspecting, the Six-Tusker came along to bathe. The poisoned arrow was shot. And the Six-Tusker roared loud with pain. All the herd roared back again and ran round about the eight quarters. Mad with pain and full of fury the elephant moved towards the hunter to kill him. He was stayed by the sight of the yellow robe and said:

Whoso is marred with sinful taint And void of truth and self-restraint, Though robed in yellow he may be, No claim to sanctity has he.

He asked the man why he had done this thing. Was it, he asked, by his own wish or was he obeying the orders of another?

Then the man told him everything. Enduring the pain the Six-Tusker said he would let him take his tusks to the queen, but, he pointed out, she did not really want them; what she wanted was a sign that he had been killed.

To help the hunter he lay down so that he could climb up his great shining head to the massive forehead. and once there the hunter put his knee in the unresponsive mouth and began to hack through the flesh to the roots of the tusks. He was so clumsly that at last the Six-Tusker could stand the pain no longer. He asked the man to lift up his trunk for him for he was too weak to do it himself. Then, with the knife in it, placed there by the hunter, the elephant began to cut away his own tusks. Badding him take the

tusks the elephant said, "in giving you these tusks, I give them not as something I care not for, nor as one praying for Sakkaship or Māraship or to be Brahma, friend hunter, but because the tusks of omnicence are dearer to me than these are."

He also told him that by the magic power of the tusks he would be able to return to the queen in seven days instead of taking the seven years he had needed to come. And dismissing him with a wording rune the great elephant died.

Mahasubhadda and the other elephants then came back to their leader. Finding that he was dead, a great fire was made and two young strong elephants reverently lifted the great body with their tusks and placed it in the midst of the fire so that it was reduced to ashes. Then, with Mahasubhadda at their head, they sorrowfuley returned to their dwelling-place.

By the magic power of the tusks the hunter returned to the queen in seven days' time and presented her with the tusks, telling her that he had fulfilled her command and killed the elephant.

She took the large and lovely tusks on her lap and looked at them for some time. And as she looked, the memory of the majesty and kindliness of her former husband came back to her mind, and remorse and grief so filled her heart that she died.

The Buddha identified the birth:

"The wretch who took those tusks so white, Unmatched on earth, so shining brigt, And brought them to Benares town Is now as Devadatta known!"

"She whom you used to see," he said,
"A yellow-robed ascetic maid,
Was erst a queen and I," he cried,
"Was that king elephant who died."

မင်္ဂလာသဆင်ဖြူတော်

တနေ့သ၌ ရဟန်းများသည် ဗုဒ္ဓ၏ အတုမရှိ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို ဒေဝဒတ် ငြူစူ ဝန်တိုပုံ နှင့် ပတ်သက်၍ ပြောဆိုနေကြသည်။ ရဟန်းတို့ အနီးသို့ဗုဒ္ဓကြွချီတော်မူလာရာမှ ထိုအကြောင်း ကို ကြားသိတော်မူလေသည်။ ဤတွင် ဗုဒ္ဓက ''ရဟန်းတို့၊ ဒေဝဒတ်သည် ယခု အခါ၌သာ ငါ၏ အတုမရှိ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ငြူစူ ဝန်တိုခဲ့ သည်မဟုတ်။ ရှေးအခါကလည်း ပြုခဲ့ဘူးပြီ'' ဟူ၍ မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်။ တခါသော် ဗုဒ္ဓသည် ဆင်မျိုး၌ဖြစ်၏။ သူသည် တကိုယ်လုံး ဆွတ်ဆွတ်ဖြူ၍ အဆင်းအင်္ဂါနှင့်အထူးပြည့်စုံ၏။ ထို့ကြောင့် မဂတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှိ၊ မဂမေင်း၏ မင်္ဂလာ ဆင်တော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ပေသည်။

တခုသေးပွဲတော်နေ့တွင် ဘုရင်သည် တင့်တယ်စွာဆင်ယင် အပ်သော မင်္ဂလာဆင်တော်ကို စီးနင်းကာ မြိုတော်ကို လှည့် လည်လေသည်။ လူအပေါင်းလည်း လမ်းပေါ်သို့ ထွက်ကာ ကြည့်ရှုကြငေ၏။ ယင်ေက ဤ အခါမျိုးတွင် လူ အပေါင်း သည် ဘုရင်ကိုသင်္ချီးကျူးလေ့ရှိကြသည်။ ယနေ့မူကား သူတို့ သည် မင်္ဂလာ ဆင်တော်ကိုသာ ချီးကျူးဆေးံး ရှိကြသည်။ "င်္ဂေလာဆင်ဖြူတော်သည် လှပ တင့်တယ်ပါပေ၏။ အချိုး အစားကျပါငေ၏။ ကိုယ်ဟန်နေထား အံ့ဖွယ်ရာ ရှိပါပေ၏" စသည်ဖြင့် ပြောဆို ချီးကျူးကြသည်။ ဤသည်ကို ဘုရင် ကြားသော် ငေ်လာဆင်ဖြူတော်အပေါ် ငြူစူဝန်တိုခြင်း ဖြစ် လေသည်။သို့ဖြင့် သူသည် ဆင်ဖြူတော်သေစေရန် ကြံစည်စီမံ လေသည်။

ဘုရင်သည် ဆင်ဆရာကို ရွှေတော် မှေးက်သို့ ခေါ်ကာ 'သင်၏ ဆင်ဖြူတော်ကို ကောင်းစွာလေ့ကျင့် သင်ကြားပြီးပြီ လော''ဟူ၍ မေး၏။ ဆင်ဆရ ကလည်း ''အရှင် မင်းကြီး၊ ကောင်းစွာလေ့ကျင့် သင်ကြားပြီးပါပြီ''ဟူ၍ ဆိုလေသည်။ ဤတွင် ဘုရင်သည် ဆင်ဖြူတော်ပေါ် မှ သက်ဆင်းကာ ဆင်ဆရာကိုစီးစေ၍ မြင့်လှစွာသောတောင်ထိပ်သို့ အတက်ခိုင်း လေသည်။ ဆင်ဆရာလည်း ဘုရင့်အမိန့်ရသည့်အတိုင်း ပြု၏။ ဘုရင်သည် စစ်သည်ဗိုလ်ပါတို့နှင့်အတူ နောက်တ လိုက်လေ သည်။

တောင်ထိပ်သို့ မင်္ဂလာဆင်တော် ရောက်သော် ဘုရင်က ဆင်ဆရာအား 'သင်၏ဆင်ဖြူတော်ကို ကမ်းပါးပြတ်၌ ရပ်စေ လော့''ဟု ဆိုလေသည်။ ဆင်ဆရာသည်လည်း ဆင်ဖြူတော် အား ကမ်းပါးပြတ်တွင် ရပ်စေ၏။ ထိုအခါဘုရင်က ဆင်ဖြူ တော်ကို ခြေသုံးချောင်းဖြင့် ရပ်စေလော့ဟု ဆိုလေသည်။ ဆင်ဖြူတော်လည်း ခြေသုံးချောင်းဖြင့်ပင်ရပ်၏။ဘုရင်ကတဖန် ရွှေခြေနှစ်ချောင်းဖြင့်သာရပ်စေလော့။ နောက်ခြေနှစ်ချောင်း ဖြင့်သာ ရပ်စေလော့ဟု အစဉ်အတိုင်းဆိုလေသည်။ ဆင်ဖြူ တော်သည့် ဘုရင်ဆိုတိုင်း ပြု၏။

နောက်ဆုံး၌ ဘုရင်က ဆင်ဆရာအား 'သင်၏ ဆင်ဖြူ တော်ကို ကောင်းစွာလေ့ကျင့်ပြီး ဖြစ်မူ လေထဲတွင် ရပ်စေ လော့''ဟူ၍ ဆိုလေသည်။

ဤအခါ၌ကား ဆင်ဆရာသည် ဤ မင်းကား မင်္ဂလာ ဆင်ဖြူတော်ကို တောင်ကမ်းပါး၌ကျ၍ သေစေလိုသည် ဖြစ် ရာ၏ ဟူ၍ ဆင်ခြင်မိလေသည်။ သူသည် ဆင်ဖြူတော်၏ နားရင်း၌ ကပ်လျက် 'အမောင်၊ ဤမင်းသည် အမောင့်ကို သေစေလို၏။အကယ်၍ အမောင်သည် ကောင်းကင်ဖြင့် သွား

နိုင်အံ့၊ ငါ့ကိုယူ၍ ဗာရာဏသီပြည်သို့ သွားလေလော့''ဟူ၍ ဆိုလေသည်။

ထိုခဏ၌ပင် မင်္ဂလာဆင်တော်သည် ကောင်းကင်၌ တည် လေသည်။ ဆင်ဆရာသည် ဗာရာဏသီပြည်သို့ ထွက်ခွာခါနီး တွင် ဘုရင့်အား ဆင်ဖြူတော်နှင့်မထိုက်တန်၊ ဆင်ဖြူတော် သည် အခြားဘုန်းပညာနှင့်ပြည့်စုံသောမင်းနှင့်သာ ထိုက်တန် ပါသည်ဟု ပြောပြခဲ့လေသည်။

မကြာမီ ဆင်ဆရာနှင့် ဆင်ဖြူတော်သည် ဗာရာဏသီ ပြည်သို့ ရောက်ကြ၏။ သူတို့သည် မြေသို့ ချက်ချင်း မသက် ဆင်းသေးပဲ မင်းရင်ပြင်အထက်ရှိ ကောင်းကင်ပြင်၌ ရပ်တန့် နေလေ၏။ ထို အခြင်းအရာကို လူအပေါင်းတို့ မြင်သော် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ဖြစ်လေသည်။ဗာရာဏသီမင်းထံလျင်မြန် စုာ သွားရောက် လျောက်ထားကြလေသည်။

ဗာရာဏသီမင်းလည်း နန်းတော်မှ ထွက်၍ ကြည့်လေ၏။ ထိုအခါတွင်မှ မင်္ဂလာ ဆင်ဖြူတော်သည် မြေသို့ သက်ဆင်း လေသည်။ဆင်ဆရာလည်း ဗာရာဏသီမင်းအား အဖြစ်အပျက် အလုံးစုံကို လျောက်ထားလေသည်။

ဘုရင်သည်လည်း ဆင်ဆရာနှင့် ဆင်ဖြူတော်အား သူ့ထံ တွင် နေရန် ပြောကြားလေသည်။ ထို့နောက် မြှိုတော်အလုံး ကို တန်ဆာဆင်စေကာ ဆင်ဖြူတော်ကိုလှည့်လည်ပြီး မင်္ဂလာ ဆင်တင်းကုပ်၌ ထားလေသည်။ ထိုမျှမက မြို့ကို သုံးစုခွဲ၍ တစုကို မင်္ဂလာဆင်ဖြူတော်အား ပေး၏။ တစုကို ဆင်ဆရာ အားပေး၏။ ကျန်တစုကိုသာ မိမိယူလေသည်။ မင်္ဂလာဆင်ဖြူတော်ရောက်လာသဖြင့် ဗာရာဏသီ မင်းမှာ ဘုန်းတန်ခိုးဩဇာ ပိုမို ကြီးမားလာကာ ဇမ္ဗူဒိပ် တကျွန်း လုံး၏ ဧကရာဇ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလေသည်။

+ + +

ဗုဒ္ဓက အတိတ်ကိုဆောင်ပြီးနောက် ဒေဝဒတ်သည် မဂမေင်း၊ ရှင်အာနန္ဒာသည် ဆင်ဆရာ၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဗာရာဏသီ မင်း ဖြစ်သည်။ ငါဘုရားကား မင်္ဂလာဆင်ဖြူတော် ဖြစ်ပေ သည်ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းတော် မူလေသည်။

THE OBEDIENT ELEPHANT

THE Brethren were one day discussing how Devadatta was infuriated by the perfection of the Buddha.

When the Master came to them he asked what they had been discussing and when he heard he said that in former times, as well as now, Devadatta was maddened by his perfections, and he told the following story.

Once the life that was to become the Buddha took birth as an elephant. He was white all over, and so beautiful in every way that he was made the state elephant of king Magadha in Rajagaha.

One day, a feast day, the king rode on the magnificently robed elephant through the decorated city, the streets lined with great crowds of people. Usually on these occasions the crowd was enthusiastic in its praise of the king, but on this day they all sang the praises of the elephant. They spoke of its beauty, of its magnificence, of its wonderful gait, of its beautifully proportioned body, and so on. All this the king heard and he was jealous. He determined that the elephant must die.

Calling to the mahout he asked if the elephant was very well trained, and hearing that he was, he got down and ordered that the mahout should take the elephant up to the summit of a mountain. He, with his courtiers, followed behind.

When thep arrived the king told the mahout to lead the elephant to the edge of the precipice. This was done. Then the king ordered that it should stand on three legs. The elephant obeyed the command of the mahout. The king ordered that it should now stand on two fore legs, then on the two hind legs. All this was done. Lastly the king said that if it was so well trained as it was supposed to be it should now stand in the air.

Now, without doubt, the mahout realized that the king wanted to kill the elephant and bending down so that he could whisper, he told the elephant what the king wanted. He asked it whether it had the power to fly in the air, and if it had it should do so and take him to Benares.

Then the elephant rose in the air, and before he flew off the mahout told the king that this elephant was too good for him and would seek a more worthy master.

Soon the elephant and mahout arrived at Benares and the elephant halted in the air above the king's courtyard, much to the surprise of the people who rushed to tell their king of the strange sight. When the king came, the elephant descended and the mahout told him why they had come.

The king told them they could certainly stay with him and he ordered the city to be decorated and the elephant taken round to the State stables. He then divided his kingdom into three parts: the mahout was to have one part, the elephant another, and he himself the third part.

His power grew so much that he became Emperor of all India.

The Master identified the birth: Devadatta was the king who owned the elephant, Ananda was the mahout, Sariputta the king of Benares, and "I myself was the elephant".

စန္ဒက်ိန္နရီနှင့် အခြားဇာတ်ဝတ္ထုများ

- ငါးရာငါးဆယ် ဇာတ်တော်များမှ စိစစ်ရွေးချယ်ထားသော လက်ရွေးစင် ဇာတ်တော်များ ဖြစ်ပါသည်။
- လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အလေးထား
 သည့်ဖြင်၊ ကမ္ဘာ့စာပေတွင် ထင်ရှားသော ဇာတ်တော်များ
 ဖြစ်ပါသည်။ ဘာခုကြောင့် ကမ္ဘာ့စာပေတွင် ထင်ရှားသည်ကို
 ဖတ်ရှု လေ့လာလျှင် ကောင်းစွာ သဘောသက်ဗင်၍ ကြည်နူး
 နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်လစပါမည်။
- အာင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်တာသားဖြင့် ဖတ်ရှု လေ့လာဒ် အရသာခံနိုင် အောင် စီစဉ်ထားပါသည်။
- ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဘဝသင်ခန်းစာအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ရသစာပေအဖြစ်လည်းကောင်း ခံစားနိုင်ပါ သည်။ အကျိုးအမြတ် ပြောနိုင်ပါသည်။
- နှ<mark>လုံးလှ ၏ အာထူးအစီအစဉ်</mark>အဖြစ် ထူးထူးခြားခြား ထုတ်ဝေ လိုက်ပါသည်။